

Razmišljanje o predstavi, ki smo si jo končno ogledali

POLJANKA DOLHAR

Srečko Kosovel je trdil, da je Trst lep, če ga gledaš z neranjeno dušo. »Afera« Skladišče 18, kateri smo bili priča v prejšnjih dneh, pa je še enkrat potrdila, da so tržaške duše ranjene (in zato Trst ni tako lep, kot bi lahko bil). Tu pri nas se lahko tudi gledališka predstava spremeni v dogodek, ki razvema strasti, prebujata nacionalni ponos, vzbujata predsodke. Pa čeprav govori o sedemdeset let starih dogodkih.

Priznam, da sem v torek zvečer sedela v veliki dvorani gledališča Rossetti z mešanimi občutki: radovednost glede novega avtorskega projekta Simoneja Cristicchi se je prepletala z napetostjo, pričakovanjem, kako bo rimski trubadur prikazal istrski eksodus in širšo italijansko-slovensko zgodovino. Politična »očala« so (žal) prevladovala nad umetniškimi.

V stominutnem monologu, v katerem se je govorjena beseda prepletala s peto, je Cristicchi s patosom spregovoril o dramatičnih usodah ezulov, o fobjah, o tistih, ki so ostali, o tistih, ki so se iz Italije preselili v Istro, da bi pomagali graditi socializem. Problem je pokazal večplastno, v pripoved o ezulih vključil tudi vloček o fašističnem zatiranju Hrvatov in Slovencev, omenil požig Narodnega doma, svetlolaso deklico povabil, da v slovensčini spregovori o taboriščih Rab in Gonars.

Kot se za svobodnega umetnika spodobi, je izbral, da pod žaromet postavi točno določene zgodbe. Lahko bi sicer izbral tudi med manj tragičnimi, recimo med zgodbami o uspehu, a kot je vztrajno ponavljal te zadnje tedne, je predstava Magazzino 18 nastala predvsem iz potrebe, da eksodus iztrga pozabi: gledalcu je želel posredovati emocije, v splošni italijanski zavesti vzbuditi občutek krivde, ker je dovolila splošno amnezijo na račun Istranov. In tega najbolje vzbudi s prikazovanjem nedolžnih žrtev.

Verjamem, da smo dogajanju na odru gledalci sledili vsak s svojo občutljivostjo, vsak s svojo bolj ali manj ranjeno dušo. Ne vem, ali so bili vsi ezuli zadovoljni s slišanim. Mene je na primer zmotilo Cristicchiјеvo vztrajno ponavljanje, da je Istra del Italije (zdi se mi, da bi bilo bolj pošteno, če bi opozoril, da je to veljalo »le« 25 let). Ali pa, da je Goli otok predstavil kot taborišče, v katerem so umirali predvsem italijanski komunisti (v resnici so ti predstavljali »le« manjšino). Pogrešala sem tudi nekaj več samokritičnosti na račun fašizma.

RIM - Včeraj sklep neapeljskega sodišča na podlagi pričevanja senatorja Sergia De Gregoria

Senator podkupljen, Berlusconi na proces

Skupaj z Vitezom obtožen tudi »kurir« Walter Lavitola

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Premiera

Poklon ezulom

Simone Cristicchi o svojem projektu Magazzino 18



TRST - Po tolikih polemikah, aplanzi. V torek zvečer je bilo v gledališču Rossetti, kjer je bila na odru premiera predstave Magazzino 18, čutiti posebno napetost. »Na koncu

pa se je vse izlilo v velik skupinski objem, ki me je zelo osrečil,« je v intervjuju za naš dnevnik dejal Simone Cristicchi.

Na 3. strani



RIM - Sodišče v Neaplju je včeraj odločilo, da bo moral nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi znova pred sodnika, tokrat zaradi domnevnega podkupovanja senatorja. Berlusconi je bil uradno obtožen skupaj z nekdanjim sodelavcem Walterjem Lavitolo, ki naj bi deloval kot posrednik pri vročitvi treh milijonov evrov podkupnine. Berlusconi je obtožen, da je leta 2006 levičarskemu senatorju Sergiu De Gregoriju plačal tri milijone evrov za pomoč pri rušenju takratnega premiera Romana Prodi. Kot je včeraj odločilo sodišče v Neaplju, se bo proces začel 11. februarja prihodnje leto.

Senator De Gregorio je priznal krivdo in sodeloval s preiskovalci ter se s tožilstvom v zameno pogodil za nižjo kazen. Včeraj ga je sodišče v Neaplju obsodilo na 20 mesecev zapor.

Na 11. strani

CELOVEC - Okrogla miza O zastopanosti manjšin v javno pravnih telesih

CELOVEC - Z odprtjem razstave Ivana Žerjela v ponedeljek ter z okroglo mizo o zastopanosti manjšin v javnopravnih telesih v torek zvečer so se v Celovcu začeli letošnji Primorski dnevi. Na okrogli mizi sta za Slovence v Italiji sodelovala člana Slovenske skupnosti Damijan Terpin in Igor Gabrovce, za koroške Slovence pa poslanka Angelika Mlinar in predsednik Enotne liste Vladimir Smrtnik.

Na 2. strani

V Devinu-Nabrežini nova konvencija za občinsko zakladnico

Na 4. strani

Prvo iz novega niza srečanj Okusi Krasa

Na 6. strani

Goriški jamarji gredo v Kambodžo

Na 12. strani

V Tržišču iščejo nadlegovalca dekleta

Na 12. strani

GORICA - Gradbeni sektor v primežu krize

Žepi so vse bolj prazni, novih hiš ne gradi nihče



12

GORICA - Kulturni dom in knjižnica

»Zlobec naj postane častni meščan Gorice«

GORICA - Kulturni dom in državna knjižnica bosta sprožila postopek na goriški občini za dodelitev Cirilu Zlobcu naslov častnega meščana Gorice. Tako je bilo napovedano v torek v Kulturnem domu, kjer so predstavili Zlobčev knjigo v italijanskem jeziku »Lontananze vicine, incontri e amicizie italiane di un poeta sloveno«. Zlobec je navzočim spregovoril o svojem življenju in ustvarjanju, za italijansko govoreče udeležence je bila še posebno zanimiva pripoved o njegovem prijateljevanju s tremi nobelovci. Vsi so bili Italijani - Ungaretti, Quasimodo, Moravia.

Na 14. strani





CELOVEC - 30. Primorski dnevi na Koroškem

O zastopanosti manjšin v javnopravnih telesih

Okrogla miza s predstavniki SSK, NSKS in EL - Prisotna tudi poslanka Mlinarjeva



Od leve
Vladimir Smrtnik,
Angelika Mlinar,
Nanti Olip,
Igor Gabrovec
in Damijan Terpin

CELOVEC - Z odprtjem razstave Ivana Žerjale v prostorih slovenske deželne banke Zveza Bank v ponedeljek ter z okroglo mizo na temo »Zastopanost manjšin v javnopravnih telesih in manjšinska politika« z vidnimi političnimi predstavniki koroških in primorskih Slovencev v torek zvečer v Tischlerjevi dvorani Mohorjeve hiše so se v Celovcu začeli letošnji jubilejni 30. Primorski dnevi. Potekali bodo do 2. novembra po celi južni Koroški, na sporedu pa je kar devet prireditev. Le-te segajo od že omenjene razstave in politične okrogle mize do branja in predstavitve publikacij, lutkovne, otroške in odrasle gledališke predstave, maše z glasbo tržaških skladateljev tja do tradicionalnega srečanja glasbenih šol.

Pri okrogli mizi o zastopstvu manjšine v javno-pravnih telesih in o manjšinski politiki nasploh, ki bi si za služila večji odziv publike, sta za Slovence v Italiji sodelovala člana Slovenske skupnosti (SSK), podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabrovec in deželni tajnik Damijan Terpin, za koroške Slovence pa sta spregovorila novo izvoljena državna poslanka nove avstrijske liberalne stranke NEOS in članica NSKS Angelika Mlinar ter predsednik Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik. Moderator večera je bil poslujoči podpredsednik NSKS Nanti Olip.

Igor Gabrovec je v svojem posegu posebej izpostavil potrebo po povezanosti in prisotnosti (še posebej manjšinskih) politikov z bazo, saj je prav ta stik pogoj in ključ za politično uspešnost oz. zastopanost manjšine od občinskih svetov do deželnih in državnih političnih telesih. Poudaril je, da ima avtentičen samostojni nastop manjšine na lokalni, pokrajinski in deželni ravni vsekakor večje prednosti (kar pa ne izključuje kandidature manjšincev tudi na listah večinskih strank), na državni ravni pa je tudi v Italiji potrebno sodelovanje z večinskimi strankami. Tudi Damijan Terpin je odločno zagovarjal samostojen političen nastop narodnih manjšin, ko je dejal, da mora manjšina biti avtentično zastopana na vseh ravneh političnega življenja in dogajanja. Zato da so potrebni mehanizmi. V Furlaniji-Juljski krajini je to uspelo z reformo deželnega volilnega zakona, ni pa še teh mehanizmov tudi na drugih ravneh.

Tako govornika Slovencev v Italiji kot tudi koroških Slovencev so soglašali v tem, da mora Republika Slovenija v vprašanju (avtentične) zastopanosti svojih manjšin v Italiji in Avstriji izdelati novo strategijo, ki bo na eni strani krepila politično zastopanost obeh manjšin v njunih državah, na drugi strani pa razbremenila bilateralne odnose z manjšinskim vprašanjem. Ob tej skupni pobudi so predstavniki obeh

manjšin na okrogli mizi v Celovcu poudarili, da mora Slovenija vsekakor (in v večji meri kot doslej) upoštevati samostojna volilna gibanja zamejskih Slovencev.

Nova državna poslanka iz vrst koroških Slovencev, Angelika Mlinar, se je v svojem prispevku zavzela za oblikovanje javno-pravnega zastopstva koroških Slovencev in to čim prej. Kot poslanka v avstrijskem parlamentu pa se bo zavzela tudi za takšen zakon o narodnih skupinah, ki bo ustrezal izzivom današnjega časa. Glede organiziranosti slovenske narodne skupnosti na Koroškem je ponovila, da le-ta ne ustreza več izzivom 21. stoletja. Menila je še, da smo na Koroškem priča razvoju znotraj manjšine, ki zahteva »repolitizacijo« manjšine. Predsednik EL Vladimir Smrtnik pa v Avstriji vse bolj opaža »podržavljeno manjšinsko politiko«, torej da država določa, kakšna naj bi bila politika neke manjšine. Samostojna politična gibanja, npr. Enotna lista (EL), ki nastopa na volitvah, je zato - z vidika večine oz. države - »sistemska napaka«. Kot odločen zagovornik samostojnega političnega nastopanja neke manjšine je še opozoril, da mora manjšina pač imeti dolgo sapo tudi če je situacija še tako brezizgledna. Kot

primer je navedel izvolitev Mlinarjeve v državni zbor: čeprav nihče ni resno verjel, da se bo Liberalni forum še enkrat vrnil in avstrijski parlament, se je to zgodilo! (il)

RIM - Podatki o dejavnosti parlamentarcev

Senator DS Pegorer najbolj vztrajen Dobra »uvrstitev« poslanke Blažinove



Tamara Blažina

ARHIV



Giorgio Brandolin

ARHIV



Carlo Pegorer

ARHIV

Državni zbor bo predlog zakona o davku na nepremičnine obravnaval po nujnem postopku

LJUBLJANA - Obravnava predloga zakona o davku na nepremičnine bo v Državnem zboru (DZ) potekala po nujnem postopku, je včeraj sklenil kolegij predsednika DZ Janka Vebra. Vodje koalicijskih poslanskih skupin, tudi vodja poslancev DeSUS Franc Jurša, so podprli nujni postopek, medtem ko so mu nasprotovali opozicijski poslanci, ki so opozorili na pretirano hitenje.

Jutri po RAI 2 ob 13.45 o Nadiških dolinah

ČEDAD - Oddaja TG 2 Si - Viaggiare bo jutri (začetek ob 13.45) med drugim posvečena tudi Nadiškim dolinam. Ekipa RAI 2 je namreč pred časom posnela vrsto zanimivosti, ki jih lahko najdemo v Nadiških dolinah, predstavili pa bodo tudi turistično ponudbo in tipično krajevno gastronomijo. Prostor bo dobila tudi kultura s posnetki iz Topolovega.

Podpisan sporazum med Videmsko univerzo in Nacionalnim inštitutom za kemijo iz Ljubljane

LJUBLJANA - Videmska univerza in Nacionalni inštitut za kemijo iz Ljubljane sta v torek podpisala sporazum o znanstvenem sodelovanju pri evropskih raziskovalnih projektih, dodiplomskem in doktorskem študiju in mobilnosti raziskovalcev s področja nanotehnologij, kemije in biokemije. Okvirni dogovor sta v Ljubljani v prisotnosti italijanske veleposlanice v Sloveniji podpisala rektor Videmske univerze Alberto Felice De Toni in direktor slovenskega inštituta Janko Jamnik. Sodelovanje se bo začelo v prihodnjih mesecih s postopkom za internacionalizacijo študija na Videmski univerzi in še posebej s seminarji, ki jih bodo v okviru magistrskega in doktorskega študija imeli gostujoči znanstveniki. Ljubljanski inštitut je znanstvena ustanova z mednarodnim slovesom pri izobraževanju in raziskovanju. Na njem je zaposlenih približno 260 znanstvenikov, od katerih jih je četrtnina mladih raziskovalcev.

V torkovi tragediji v Gradinu 57-letni moški ubil brata in nato še sebe

KOPER - V zvezi s torkovo družinsko tragedijo v Gradinu na Koprskem, v kateri sta umrla dva moška, prihajajo na dan nove podrobnosti. Po prvih podatkih policije je 57-letni moški s puško ustrelil svojega 61-letnega brata, nato pa sodil še sebi. Kriminalisti so včeraj nadaljevali z ogledom kraja in zbiranjem obvestil, so sporočili s koprške policijske uprave. Vzrok bratskega spora naj bi bil denarni dolg.

STALIŠČE NSKS IN SSO

Slomak je treba prenoviti, dobi pa naj tudi novo ime

CELOVEC - Na skupnem posvetu v torek v Celovcu sta vodstvi Narodnega sveta koroških Slovencev in Svet slovenskih organizacij med drugim razpravljala o SLOMAKU, ki že nekaj časa miruje potem, ko se nekatere članice v njem nikakor niso strinjale z načelom rotacije v tem vodstvu in so bile prepričane, da je dobro, če je nekdo leta in leta na čelu organizacije in mu je udejanjanje skupnega statuta postranska zadeva, sta v skupnem tiskovnem sporočilu zapisala NSKS in SSO.

Svet slovenskih organizacij je po načelih statuta predlagal za predsednika dr. Bernarda Špacapana, a ta predlog žal ni bil sprejet, pristal pa je na izbiri za predsednika iz srede slovenskih koroških organizacij in videl v dr. Zdravku Inzku osebnost, ki bi SLOMAK vodila na najboljši in sprejemljiv način.

»V pričakovanju dokončne odločitve glede predsedniškega mesta se NSKS in SSO povsem strinjata, da je nujno SLOMAK reformirati, preoblikovati, mu dati novega statuta z

ustreznimi normami, da ne bo več prišlo do prevelike domačnosti v vodenju samem in v tem smislu se krovni organizaciji strinjata, da bi se članstvo SLOMAKA razširilo še na slovenske narodnoobrambne politične organizacije, ki delujejo na terenu in samostojno politično nastopajo ter na izvoljene predstavnike slovenskega jezika v parlamentih ter v deželnih zbornicah, kjer članice SLOMAKA živijo in vsestransko delujejo.

NSKS in SSO se obenem strinjata, da bi bilo dobro v tem videnju bodočnosti preoblikovati dosedanje delovanje SLOMAKA, mu dati nove vsebine in programske smernice ter širših narodnostnih dimenzij ter mu obenem dati tudi novo ime, ki bi lahko bilo Slovenska predstavniška organizacija (SLOPREO) in bi v tej viziji tudi postavili temelje novemu, modernemu, vsestransko odprtemu in široko zamišljenemu statutu, ki naj bi z vso polnostjo zadostil demokratičnim pričakovanjem vseh sodelujočih zvez, društev in organizacij,« še piše v tiskovnem sporočilu NSKS in SSO.

RIM - Združenje Openpolis redno objavlja na spletu (www.openpolis.it) podrobne podatke o dejavnosti italijanskih senatorjev in poslancev. V prvih šestih mesecih te zakonodajne dobe je bil od poslancev iz Furlanije-Juljske krajine najbolj prisoten v Rimu (99,8 odst. vseh sej) goriški demokrat Giorgio Brandolin, sledi njegov tržaški somišljenik Ettore Rosato (99,2 odst. prisotnosti). Na lestvici, ki šteje 13 mest, kolikor je poslancev iz FJK, je slovenska poslanka Tamara Blažina na sedmem mestu. V Rimu je bila prisotna na 91,2 odst. sej (statistika se nanaša na udeležbo na glasovanjih), njena odsotnost znaša 2,3 odst., na 6,5 odst. glasovanj pa je bila Blažina odsotna, ker je bila na službenih potovanjih. Slovenska parlamentarka je na skupnih 1860 glasovanjih le dvakrat volila v nasprotju z Demokratsko stranko, Goričan Brandolin pa 27-krat. Vsi poslanci iz FJK se glede prisotnosti nahajajo v zgornjem delu »lestvice«, z izjemo Gian Luigi Giglija (Državljanska izbira), ki se je udeležil »le« 81 odstotkov vseh glasovanj.

Med vsemi senatorji na sploh je najbolj vztrajen senator DS iz Furlanije Carlo Pegorer, ki se je udeležil vseh senatnih glasovanj (1654) v tej zakonodajni, kar predstavlja svojevrsten rekord marljivosti. Le osem desetink odstotkov za Pegorerjem zaostaja njegova somišljenica iz Karnije Isabella De Monte, Tržačan Francesco Russo se je udeležil 96,6 odst. glasovanj, Goričan Sandro Maran pa 93 odst. glasovanj. Tudi senatorji iz FJK vsekakor sodijo med bolj marljive italijanske parlamentarce.

»Črno majico« sta si v senatu prislužila nekdanji predsednik vlade Silvio Berlusconi in njegov odvetnik Niccolò Ghedini, ki sta sodelovala na manj kot odstotku vseh glasovanj. Na vrhu »razpredelnice« najbolj odsotnih poslancev je Antonio Angelucci iz stranke Ljudstva svobode. Iz raziskave Openpolis izhaja, da so parlamentarci v tej zakonodajni dobi bolj delavni kot v prejšnjem mandatu, a kaj ko so doslej uzakonili le dva zakonska predloga od skupno 2.649 predloženih osnutkov. Dejansko o zakonih z dekreti v glavnem odloča vlada.



NAŠ INTERVJU - Simone Cristicchi o svoji predstavi Magazzino 18

»Najgloblji pomen predstave vidim v deklicah, Slovenki in Italijanki, ki se na koncu držita za roki«

Simone Cristicchi pravi, da je bilo vznemirjenost in napetost, ki sta po tolikih polemikah v terek zvečer vladali v dvorani gledališča Rossetti, zaznati tudi na odru, a da ga je na koncu zelo osrečilo spoznanje, »da se je vse izšlo v velik skupinski objem. Vesel sem predvsem za ezule, ki so po tolikih letih lahko gledali svojo zgodbo na odru tako pomembnega gledališča.«

Večkrat ste ponovili, da se je predstava Magazzino 18 rodila iz želje, da bi iztrgali pozabi dramo istrskih beguncev. Kako ste se ji prvič približali?

Predstava se je rodila pred dvema letoma, ko sem v Trstu nastopil z monologom Li romani in Rusia, v katerem sem spregovoril o Italijanih, ki so se med 2. svetovno vojno borili na ruski fronti. Med postankom v Trstu sem zbiral tudi pričevanja za svojo knjigo o drugi svetovni vojni (Mio nonno è morto in guerra), se pogovarjal s partizani in civilisti, ki so preživeli tisti zgodovinski vihar, ter zvedel za skladišče 18. Želel sem si ga ogledati, ko sem prestopil njegov prag, pa sem vedel, da bom delal novo predstavo o drami, ki je na državnem nivoju nihče ne pozna, a je del naše italijanske zgodovine.

Na podlagi katerih virov ste jo sestavili?

Osnovni vir je bila knjiga Ci chiamavano fascisti - Eravamo italiani, v kateri je novinar Jan Bernas, ki je tudi soavtor predstave, zbral 22 pričevanj. Skup-

no pa sem prebral okrog dvajset knjig, predvsem pričevanj in zgodovinskih študij, med drugim knjige Giannija Olive, za katerega bi lahko rekel, da je bil naš svetovalec. Ustvariti sem si želel uravnovešeno podobo tistega obdobja, imel sem priložnost in rekel bi tudi dovolj omike, da sem prisluhnil vsem: Slovincem, Hrvatom, Italijanom, ekstremnim levičarjem, desničarjem ... Na koncu pa sem na oder nesel svoje ideje.

V javnosti je dvignil veliko prahu odlomek Borisa Pahorja, ki ga v končno verzijo besedila na posled niste vključili.

Iskal sem pričevanje nekoga, ki je doživel požig Narodnega doma, in naletel na knjigo Grmada v pristanu. Prebral sem jo in izbral odlomek, ki pa je na koncu, tako kot mnogi drugi, izpadel. V prvi vrsti iz stilističnih razlogov, delno pa tudi zato, ker sem dobil občutek, da gre za pisatelja, ki ne združuje. Scena, v kateri deklica recitira v slovenščini, pa je po mojem mnenju med najbolj pretresljivimi v celi predstavi in sem jo od vsega začetka želel vključiti.

Nekateri so glasno zatrjevali, da so vam omejena citata sugerirali ...

To absolutno ne drži.

Predstavo smo gledalci doživljali na različne načine. Mene so na primer zmotila nekatera retorična vprašanja, kako je recimo mogoče, da so v istrskih fojbah obležali tudi učitelji. Prisilno po-

italijančevanje, ki so ga izvajali nekateri učitelji, je ljudi travmatiziralo ...

V tem se morda ne strinja, ampak prepričan sem, da eni zločini ne opravičujejo drugih, čeprav je seveda res, da nosi fašizem, ki je skušal ustvariti nacionalno državo, svoj del krivde. Istočasno pa ne smemo pozabiti na senčne plati italijanske Resistenze. V preteklosti sem delal tudi predstave o odporu in si med drugim prislužil častno izkaznico združenja ANPL. Odporništvo in partizansko gibanje mi veliko pomenita. Nekateri so se čudili, da sem se kot umetnik, ki ga imajo za levičarja, tokrat lotil teme, ki velja za desničarsko.

Gledalec ima na primer tudi občutek, da je Istra vedno pripadala Italiji, čeprav bi bilo bolj korektno pojasniti, da je to veljalo le 25 let ...in da so na Golem otoku umirali skoraj izključno italijanski komunisti.

Res? Hvala za opazko. Zaradi gledaliških zakonitosti sem moral pač veliko izpustiti, zgodbo sem začel pripovedovati leta 1914, ostalo je izpadlo. Magazzino 18 ni zgodovinsko predavanje, te podatke sem moral omejiti na petminutni del, drugače bi mu gledalci težko sledili. Golemu otoku sem prvotno namenil daljše poglavje, ki bi pojasnilo, kaj se je tam dogajalo. Naposled ga le omenjam, zato so morda zadene manj jasne. Najbolj absurdno se mi pri tej zadevi zdi, da se v Italiji, ki je v tistih povojnih letih že uživala v ekonomskem boomeru, nihče ni zmenil za Italijane, ki so trpeli lakoto na Golem otoku.

Arhivar, ki ga poosebljate v predstavi, na koncu povabi vse strani, naj obračunajo z okostnjaki v omarah. Ali lahko tudi gledališka predstava pripomore k pomiritvi in spravi?

Predstava je majhna opeka v velikem zidu, ki ga moramo zgraditi skupaj. Najgloblji pomen predstave vidim v deklicah, Slovenki in Italijanki, ki se na koncu držita za roki. Mislim, da so v dvorani vsi razumeli, da govorim o pomiritvi. Pozabiti ne smemo, prav tako pa ne smemo kuhati zamere in sovražiti. Predvsem v mladih pa sem želel spodbuditi tudi razmišljanje o današnjih eksodusih, katerim smo na primer priča na Lampedusi.

Ste med bivanjem v Trstu odkrili kako novo poglavje tržaške zgodovine, ki bi ga bilo vredno postaviti na oder?



Kdo ve ... Prav gotovo pa se bom še odpravil po sledih vaših zanimivih zgodb. Zame, ki sem zelo radoveden in nisem Tržčan, je Trst prav posebno mesto, v katerem vdihavam zgodovino.

Poljanka Dolhar

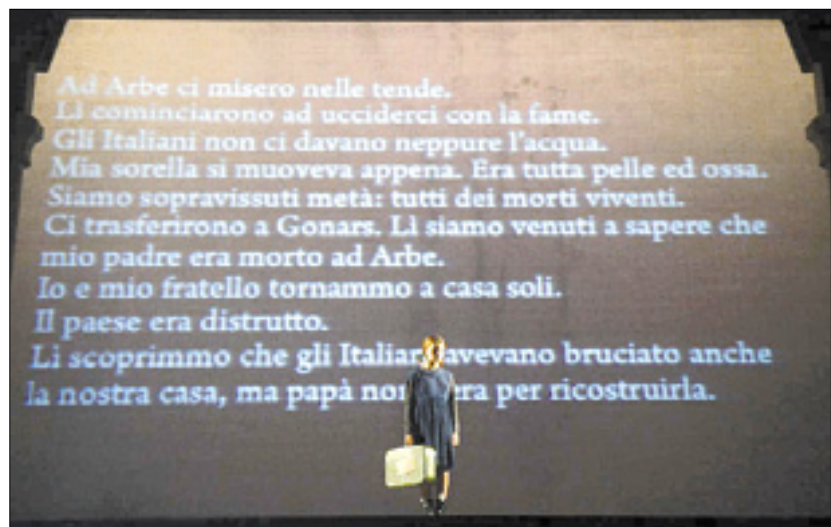
Nadalje uvodnika s prve strani

Zmotile pa so me tudi italijanske trikolore in modre istrske zastave, ki so se po koncu predstave pojavile v dvorani. In petje italijanske himne, ki se je razlegalo po njej. Za trenutek sem imela občutek, da nisem v gledališču, ampak na shodu tržaške desnice, ali na svojevrstnem »Istra Pride« - dnevu istrskega ponosa, kar ni bilo povsem v sozvočju s Cristicchijevo predstavo in z besedami umetniškega vodje Antonia Calende, ki je na odru, ob deklici, ki je bila spregovorila v slovenščini, dejal, da je gledališče spet dokazalo, da zna biti katarzično.

Danes mislim, da me trikolore in petje najbrž ne bi smeje motiti. Kajti ta zgodba bi lahko bila tudi drugačna. Kako bi reagirali mi, če bi Cristicchi postavil na Rossetijev oder monolog o Bazoviških junakih, Tigru, našem organiziranem uporu proti fašizmu? O dogodkih, ki so med nami zelo občuteni, ki nam vlivajo ponos in jih večina Italije ne pozna? Prav gotovo z bučnim ploskanjem in ovacijami. Zdravljice verjetno ne bi zapeli, morda pa bi se našel kdo, ki bi intoniral Vstajenje Primorske in zavijtel zastavo z rdečo zvezdo ...

Kljub ogromnim premikom, zblíževanju, boljšemu poznavanju, katerim smo priča v zadnjem desetletju, ostajajo tržaške duše ranjene, v najboljšem primeru zelo občutljive. Kdo ve, če bi nanje blagodejno vplivala tista Cristicchijeva želja, izrečena na koncu predstave: vsaka stran naj že enkrat prevzame odgovornost za svoje napake in obračuna z »okostnjaki v omari«.

Morda bi priznanje krivde in javno opravičilo zacelilo rane. Morda bi se potem, končno, zadržali v prihodnost.



Utrinki iz predstave Magazzino 18

TOMMASO LE PERA

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Magazzino 18

Umirjen in omikan sprejem predstave o množični izselitvi Istranov

Profesionalno dodelana in diplomatsko previdna postavitev bi dobila globlji smisel, če bi se postavila v širši zgodovinski kontekst in si zastavila nekaj več iskrenih vprašanj

Če drugega ne, so polemike glede predstave Magazzino 18 o množični izselitvi italijanskih prebivalcev iz Istre, s katero Stalno gledališče Furlanije – Julijske Krajine začneja novo sezono, napolnile veliko dvorano Rossettijevega poslopja kot že dolgo ne ob podobnih priložnostih. Kljub vsemu pa je bilo vzdušje umirjeno, morda celo nekoliko manj slovesno kot druga leta, kljub karabinjerjema v zgodovinski uniformi, ki sta kot vsako leto pred otvoritveno premiero stala v foyerju. In takšno je vzdušje ostalo do konca predstave, čeprav je čustvena vznemirjenost marsikaterega gledalca med predstavo prišla na dan, vendar le s ploskanjem med prizori, ki so se od blizu dotaknili njihovih čustev, in z morda hladnim, a tihim sprejemanjem sicer redkih in medlih kritičnih opazk. Predstava je torej na premieri naletela na pozitiven, omikan sprejem, le nekoliko čustveno obarvan, kar je izrazila peščica, ki je zapela Verdijev Va pensiero in italijansko himno.

Kakorkoli že, priljubljeni kantavtor Simone Cristicchi, ki v predstavi nastopa in ki je poleg pesmi ter glasbe skupaj z Janom Bernasom tudi avtor

besedila, izžareva dobrohotno toplino, tako da skoraj ni mogoče, da bi se gledalci ostro odzivali na njegove besede. Poleg tega je režiser Antonio Calenda, ki je tudi umetniški vodja deželnega Stalnega gledališča, previdno in diplomatsko poskrbel, da so čustveni poudarki ostajali na temah in na ravneh, s katerimi se je v šestdesetih letih večina splošno prijaznila. Končni rezultat je kvalitetna, skrbno dodelana predstava, ki skuša biti spoštljiva do vseh, ki so bili vpleteni in na ravneh, ki pa vendarle ne bo ostala dopajanje v spominu kot nepozaben dogodek. Za nekatere od tistih, ki se čutijo prizadeti, bo preveč popustljiva, druga stran ne bo odpustila zgodovinskih netočnosti in pomanjkljivo umeščenost v zgodovinski kontekst, ki bi dogodke postavil v jasnejšo luč in pravilneje opozoril na širšo odgovornost. Ostalim, ki bodo nanjo gledali s povsem nevtralnega stališča, pa se bo zdela tu pa tam preveč didaskalična in nekoliko konvencionalno zastavljena, ko pripoveduje o preteklosti, ter rahlo pretirano burkaška, ko prikazuje današnji odnos nepoučenega Italijana do odkrivanja njemu neznanega dogodka.

Magazzino 18 je skladišče v tržaškem starem pristanišču, v katerem so istrski ezuli, ki so bili namenjeni v razna begunska taborišča, pustili pohištvo in razne osebne predmete v upanju, da bodo prej ali slej prišli ponje. Nekega dne pride v skladišče uslužbenec iz rimskega ministrstva z nalogo, da predmete arhivira in zadevo zaključi čim bolj neopazno. Tako preprosti neuki Persichetti počasi spoznava nedavno zgodovino na vzhodni italijanski meji, posodo neke skupnosti in nekaterih posameznikov ter si postavlja nekaj vprašanj o vzrokih in posledicah. Vsekakor premalo vprašanj, predvsem pa se zadovolji s površnimi odgovori: so bili za predvojne dogodke krivi samo voditelji na oblasti in ni bilo nobene kolektivne odgovornosti? So za molk italijanske politike o dogodkih krivi le komunisti, ali pa se je vodilnim silam zdelo, da se bolj splača vse skupaj zamolčati, tako da ne bo treba polagati nikakršnega računa? Je bila množična izselitev edina rešitev? So izseljence vodili tudi drugačni razlogi? Kako so se izseljenci življali v nova okolja?

Razmislek o podobnih vprašanjih bi predstavi vtisnil globlji smisel (vrh

vsega, prikazovati ezule le kot nemočne žrtve, je vendarle premalo dostojanstveno, mar ne?). Tako daje vtis gledališko obdelane komemoracije, sicer skrbno profesionalno dodelane, z dobrim interpretom in glasbo v živo. Simoneja Cristicchia spremlja otroški zbor delavnice Starts Lab Stalnega gledališča FJK in FVG Mitteleuropa Orchestra pod vodstvom Valterja Silviettija, ki je tudi avtor scenske glasbe in priredb. Pri oblikovanju predstave sta sodelovala scenograf Paolo Giovanazzi, oblikovalec

luči Nino Napoletano in mojster zvoka Carlo Turetta.

Predstava bo na sporedu v veliki dvorani Rossettijevega gledališča do 27. oktobra. (bov)





DEVIN-NABREŽINA - Odboren sklep o razpisu za novo konvencijo

Za občinsko zakladnico pogoji dvojezično poslovanje

Razpis za novo konvencijo za občinsko zakladnico, pohvala občinski upravi po spletu in izvolitev predsednika komisije za prozornost so bili v ospredju včerajšnje seje devinsko-nabrežinskega občinskega sveta.

Konec leta zapade konvencija za službo občinske zakladnice, ki jo sedaj opravlja Zadruga kraška banka. Občinska skupščina je - po uspešnem pripravljalnem delu pristojne komisije - odobrila sklep o razpisu konvencije za novo službo občinske zakladnice za dobo nadaljnjih osem let. Slednji vsebuje dva bistvena pogoja. Banka, ki hoče sodelovati na razpisu, mora poslovati na občinskem ozemlju (z agencijo ali oken-
cem), mora pa tudi zagotoviti dvojezično poslovanje (italijansko in slovensko).

Ob takih pogojih ima Zadruga kraška banka vse možnosti, da si tudi za naslednje obdobje zagotovi opravljanje službe občinske zakladnice, saj na občinskem ozemlju nobena druga bančna ali denarna institucija ne izpolnjuje omenjenih pogojev.

Za razpravo o pohvali občinski upravi po spletnem omrežju je poskrbel vodja Ljudstva svobode Massimo Romita. Občan, ki stanuje na območju Nabrežina Postaja (v bližini zdravstvenega doma na poti za Šempolaj), je preko facebooka pohvalil občinsko upravo, ker je dala - po več kot 40 letih - zgledno očistiti trg pred železniško postajo. Romita se je obregnil ob spletno pohvalo in po elektronski pošti pisal odgovornemu na občini za tovrstne posege.

Podružnica Kraške zadrugne banke v Nabrežini

KROMA



Očitno ga je zbudilo, ker je upravi Vladimira Kukanja v dveh letih uspelo storiti to, kar v desetih letih ni bila zmogljiva storiti uprava Giorgia Reta, v kateri je bil Romita podžupan.

Odbornik za proračun Lorenzo Corigliano mu je pojasnil, kako je bilo to mogoče. Občinska uprava je pred kakim mesecem začasno (za dobo šestih mesecev) zaposlila dve osebi za opravljanje družbeno koristnih del. V ta okvir sodi tudi čiščenje cest in trgov ter urejanje javnih zelenih površin.

Začasno delo sta si zagotovila - iz seznama brezposelnih - občanka iz Cerove in moški od Ronk. »V zelo kratkem času sta zgledno počistila ulice in ceste v vseh vaseh devinsko-nabrežinske občine. Poseg na trgu pred staro železniško postajo v Nabrežini, ki je bil deležen javne spletne pohvale, priča, da sta dobro opravila svoje delo,« ju je v občinski skupščini pohvalil tudi odbornik Corigliano. V torek sta čistila v Trnovci, včeraj na pokrajinski cesti med Nabrežino in Sesljanom, svoje delo pa

bosta nadaljevala do izteka pogodbe. Levosredinska uprava je tako znala izkoristiti možnosti (in ugodnosti), ki jih ponujajo norme za zaposlitev brezposelnih za opravljanje družbeno koristnih del.

Občinska skupščina je nazadnje izvolila predsednika komisije za prozornost. To mesto zakonsko pripada opoziciji. Slednja je za predsednika izvolila poraženega županskega kandidata, vodjo Ljudstva svobode Massima Romito. **M.K.**

DEVIN-NABREŽINA - Pohod terenskih vozil po Krasu

Džipi burijo duhove

Terenska vozila 10. novembra po poteh prve svetovne vojne - Turistična promocija?

Pohod terenskih vozil po poljskih poteh druge svetovne vojne na tržaškem in goriškem Krasu že nekaj dni buri duhove, tako na Tržaškem kot na Goriškem. Po napovedih bo potekal v nedeljo, 10. novembra, in sicer po makadamskih poteh od Sesljana vse do Sovodenj in nazaj do Vižovelj.

Predsednik kluba terenskih vozil Nord Est Off road Andrea Olivetti se je včeraj podal na županstvo v Nabrežini, da bi pojasnil, kako bo pohod potekal, in odgovoril na kritike, ki so jih v prejšnjih dneh iznesle nekatere naravovarstvene organizacije.

Klub terenskih vozil Nord Est deluje že vrsto let. V zadnjih 12 letih je med drugim opravil 13 humanitarnih misij v državah vzhodne Evrope in severne Afrike. Pohod džipov po Krasu ni letošnja novost, to bo že šesta izvedba. V preteklih letih se ni domala nihče kritično obregnil ob pobudo, zato je Olivetti presenečen, da se je to zgodilo prav letos, ko hoče pohod obeležiti spomin na skorajšnje 100. obletnico prve svetovne vojne.

Predsednik kluba terenskih vozil je ponovil, da se je priprava pohoda začela že pred šestimi meseci. V tem času je klub pridobil vsa potrebna dežela in občinska dovoljenja: vsi so se pozitivno odzvali, razen doberdobske občine, ki ni izdala dovoljenja za vožnjo po makadamskih poteh na njenem ozemlju. Zato klub išče drugo rešitev, po vsej verjetnosti bo prevoz po ozemlju doberdobske občine potekal po



Vladimir Kukanja (levo) in Andrea Olivetti

MK

tlakovanih cestah. Pozitivno se je o pohodu izrekla tudi Agrarna skupnost, saj naj bi klub ljubiteljev terenskih vozil v preteklih letih dobro obvaroval naravno okolje, po katerem je potekal pohod.

Olivetti - na županstvu se je srečal z devinsko-nabrežinskim županom Vladimirom Kukanjo in odbornikom za javna dela Andrejem Cunjo (ki bo, med drugim, sodeloval na pohodu) - je napovedal, kako bo »zadeva« potekala. Džipi bodo v nedeljo, 10. novembra, krenili ob 10. uri iz Sesljanskega zaliva, in sicer v presledkih kakih minute, minute in pol. To pomeni, da

ne bo po Krasu potekala kaka dirka terenskih vozil ali kaj podobnega, je poudaril. Vožnja bo počasna, ker v to silijo valovita kraška tla. Po računalniških izračunih naj bi povprečna hitrost znašala okoli 25 kilometrov na uro. Prihod v Vižovlje je predviden ob 16. uri ali še kake pol ure pozneje. Vmes se bodo udeleženi ustavili na turističnih kmetijah. Popotovanje bo snemala milanska televizijska ekipa, reportažo pa naj bi oddajale italijanske vsedržavne televizije, tako naj bi pohod džipov služil tudi za turistično promocijo Krasa.

M.K.

OBČINA TRST - V šolskih menzah

Dnevno 9 tisoč obrokov z visokokakovostno hrano

Tržaška občinska uprava ponuja v menzah občinskih jasli, vrtcev ter osnovnih in nižjih srednjih šol 9 tisoč obrokov na dan, ki jih odlikuje kakovostna in biološka hrana. Občinska uprava se v ta namen poslužuje dveh podjetij, Descò in CirfFood, ki sta si zagotovili ustrezne zakup in ki skrbita za prehrano otrok od 3. do 14. leta starosti v 134 različnih krajih.

To je povedala občinska odborica za šolstvo, univerzo in raziskovanje Antonella Grim (**na sliki**) na tiskovni konferenci, na kateri je predstavila ponudbo v občinskih šolskih menzah ob udeležbi predstavnikov podjetij Descò in CirfFood Giuseppeja Semerara in Luce Solenija. Vrednost zakupov, ki bosta zapadla 31. avgusta leta 2015, je približno 40 milijonov evrov, služba za šolske menze pa je med najbolj pomembnimi, je povedala odbornica Grimova in poudarila, da je namen občinske uprave nuditi malim gostom visoko kakovostno hrano (biološko, s tipičnim poreklom DOP in IGP, pa tudi proizvode pravične trgovine). To je tudi način, da se ravno pri kosilu vzgaja otroke k zdravi prehrani, je poudarila Grimova. Poleg tega bodo otroci spoznavali tipične lokalne proizvode in pridelke, obenem pa jih bodo vzgajali k zdravju in k združevanju. Dalje bodo prirejali tudi pobe za starše, ki bodo udeleženi pri



projektu in bodo lahko tudi postali »kuharji za en dan«.

Pri pobudi sodeluje tudi zdravstveno podjetje, ki je prispevalo k izdelavi razpisa, na osnovi katerega so oddali menze v zakup. Zdravstveno podjetje, ki ga je na tiskovni konferenci zastopala zdravnica Tiziana Del Pio, bo med drugim skrbelo za nadzor nad hrano in nad kakovostjo ponudbe. V menzah bodo tudi ponujali različne vrste prehrane, od tiste za otroke s posebnimi alergijami do etničnih menijev iz drugih držav in »osebnih menijev« v primeru posebnih potreb.

MNENJE

Magazzino 18: Krožek Istria o polemiki

Pokola v Vergaroli pri Pulju ne gre izkoristiti v politične namene. Tako trdi Livio Dorigo, predsednik Krožka za istrsko-venetsko kulturo Istria. Ob 50-letnici pokola je Krožek v sodelovanju s puljsko občino in italijansko skupnostjo iz Pulja dal namestiti na pročelje puljske stolnice spominsko obeležje, s čemer je iz pozabe obudil spomin na več kot sto nedolžnih žrtev. Pokol se je zgodil 18. avgusta 1946 v kopališču Vergarola na polotoku Mužilj, dobro leto po koncu druge svetovne vojne. Bil pa je nekakšen znanilec hladne vojne.

Storilcev niso odkrili, ker so vpletene države (jugoslovanske oblasti, anglo-ameriška uprava, Italija) pokol izkoristile v lastne politične namene.

Krožek Istria sedaj meni, da je treba besedo predati zgodovinarjem, naj raziščejo okoliščine pokola. Ampak le pravo sodišče bo lahko odkrilo krivce za pokol. To sodišče pa mora biti nujno mednarodno.

Dorigo se je ob tem obregnil ob tiste, ki so skušali izkoristiti gledališko predstavo Simoneja Cristicchija Magazzino 18 za novo polemiko in razdvajanje med tu živječimi narodi, preden je bila sploh uprizorjena. Dorigo meni, da bi morali ponuditi našim mladim, ki so prisiljeni doživljati skupno usodo v teh krajih, drugačen pogled, da bi »zrastli kot bratje v novi Evropi«.



TRŽAŠKA KNJIGARNA - Z umetniško vodjo gledališča se je pogovarjala Martina Kafol

Pogled v zakulisje SSG z Diano Koloini

Včerašnje srečanje Na kavi s knjigo se je razvilo v prijeten klepet o tem, kaj prinaša letošnja gledališka sezona v SSG Trst. Z umetniško vodjo gledališča se je pogovarjala Martina Kafol, ki je gostji zastavila kar nekaj zanimivih vprašanj. Diana Koloini je povedala, da bo rdeča nit letošnje sezone ljubezen, ki bo osrednja tema štirih novih uprizoritev SSG in dveh gostujočih razstav. Odločilni pečat pa bodo sezoni podelili tudi režiserji, ki spadajo v sam vrh slovenskega gledališkega prostora.

Sezono so umetniška vodja in sodelavci poimenovali Sledi srca, z njo pa želijo nagovarjati široko občinstvo. Voditeljica srečanja je gostjo vprašala, kakšna je razlika med gledalci v Trstu in gledalci v Sloveniji. Na to vprašanje je Diana Koloini odgovorila, da razlike so, vendar jih je težko jasno definirati. Po njenem prepričanju ima vsako gledališče svoje gledalce, vendar pa je pri tem treba upoštevati, da je vsak gledalec individuum, ki ima lasten pogled na svet.

Beseda je tekla tudi o gledališču, ki se vse prevečkrat »ubada« z raznimi zadregami. Umetniška vodja našega gledališča je poudarila, da mora vsako gledališče ohranjati svojo vizijo in da se nikakor ne sme zapreti v lasten svet. Zaupala nam je tudi, da se pri pripravi gledališkega repertoarja vse začne pri režiserjih. Izvedeli smo, da se je z bolj iskanimi režiserji treba dogovoriti že dve leti vnaprej. Zelo ponosna je, da ji je k letošnji gledališki sezoni uspelo pritegniti režiserja Marka Sosiča. Koloinijevi se zdi pomembno, da se da prostor tudi nekomu, ki je iz okolja, ki ga dobro pozna. Odločilen pečat pa bosta novi sezoni, kot je de-

Diana Koloini (desno) na pogovoru z Martino Kafol

KROMA



jala umetniška vodja Diana Koloini, da la tudi dva režiserja, ki sodita v sam vrh slovenskega gledališkega prostora; Matjaž Latin in Mateja Kolečnik.

Sezono bo na velikem odru odprla predstava Plemena režiserja Matjaža Latina, ansambel SSG-a pa bo v besedilu analiziral življenje sodobne družine s tremi otroci, ki so že dovolj stari, da bi lahko imeli lastno življenje in družino, a so - kot se v naših časih pogosto dogaja - zdaj obtičali pri starših. Igro bodo premierno uprizorili 8. novembra, nato pa bo doživela še pet ponovitev. Sezono bodo na malem odru nadaljevali z dvema sodobnima enodejkama Dvorišče in Koli Spiraa Scimoneja, ki ju bo režiral Marko So-

sič. V tej predstavi se bodo igralci, kot je včeraj poudarila Diana Koloini, ukvarjali z rahlo socialno-politično angažirano temo, ob tem pa je dodala, da bo tudi v tej predstavi šlo za intimno zgodbo. Podobne zgodbe bo prinesla tudi velika ruska klasika - Striček Vanja, ki jo bo režiral Ivica Buljan. Hišne uprizoritve bo maja v režiji Mateje Kolečnik sklenil vpogled v japonsko dramatiklo s Petimi modernimi no dramami kontroverznega japonskega avtorja Yukia Mishime, ki z dramami o nemogoči ljubezni približa klasični japonski repertoar zahodni estetiki.

Včeraj sta gostja in voditeljica srečanja Na kavi s knjigo na kratko predstavili še dve gostujoči predstavi v os-

novnem abonmaju. Mestno gledališče ljubljansko se bo v režiji Jerneja Lorenčija predstavilo z igro Nevihta, SNG Nova Gorica, Gledlišče Koper pa z igro Sljehernik. Delo Iztoka Mlakarja bo režiral Vito Taufer. Poleg osnovnega programa bo abonma vključeval še izbirni program. Tako si bodo obiskovalci med drugim lahko ogledali tudi koncert Magnifica in srbskega vojnega orkestra Stanislav Binički, ki bosta na tržaškem odru nastopila 27. decembra. Zanimiva bosta tudi rdeči in modri program, so še povedali na včerajšnjem srečanju na katerem so tudi izrazili željo, da bi letošnji program zadovoljil vse, ki gojijo ljubezen do gledališča. (šč)

ŽELEZARNA - Poslanec Fedriga in deželni svetnik Dipiazza

Nujna zaščita občanov

Javni tožilec Frezza in sindikati vsekakor sumijo, da so bile hude nepravilnosti



Pogled z morja na škedenjsko železarno

KROMA

Vesti o domnevem onesnaževanju območja škedenjske železarne, ki jih je objavil dnevnik il Fatto Quotidiano in na katere je ostro odgovorila družba Lucchini, so navdihnile nekatere tržaške politike. Med temi je poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga, ki je poudaril, da je treba železarno zapreti, tržaški župan Roberto Cosolini in deželna predsednica Debora Serracchiani pa morata odsloviti pristojna odbornika za okolje. O železarni je govor že mnogo let, doslej pa ni bilo storjenega nič za zmanjšanje onesnaževanja, ki je hujše od tistega v tovarni Ilva v Tarrantu, je še povedal Fedriga. Oglasil se je tudi nekdanji tržaški župan in deželni svetnik stranke Autonomia responsabile (Odgovorna avtonomija) Roberto Dipiazza, po mnenju katerega mora deželni odbor ukrepati, ker je potrebno zaščititi zdravje občanov.

Sicer so se polemike včeraj polegale, na spletni strani dnevnika il Fatto Quotidiano pa je bil objavljen odgovor družbe Lucchini, ki zatrjuje, da deluje žele-

zarna v skladu s predpisi. To je potrdil javni tožilec Federico Frezza, ki je spomnil, da je predelava katrana predvidena v okoljskem dovoljenju AIA. Da je prišlo do hudih nepravilnosti, pa sumijo predstavniki sindikatov kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil. Poročanja dnevnika il Fatto Quotidiano niso želeli oceniti, ker se mora o tem izreči deželna agencija za okolje ARPA.

Tržaška Confindustria pa je popoldne pozvala deželno in lokalne uprave, naj pritisnejo na vsa štiri pristojna ministrstva (za okolje, za gospodarski razvoj, za infrastrukturo in za delo) z namenom, da bi čim prej izdelali programski sporazum, na osnovi katerega bi družba Arvedi lahko prevzela železarno od družbe Lucchini. Načrt družbe Arvedi je namreč edini, ki lahko prispeva k rasti in zagotavlja pomembne naložbe, tudi za varstvo okolja, poudarja Confindustria.

A.G.

Pozor na goljufe, postali so zelo vsiljivi

Policisti tržaške kvesture so v torek popoldne ustavili 22-letnega romunskega državljana N. C., sicer že starega znanca sil javnega reda. Ta je skušal sredi Borznega trga prevarati občana, ki pa se ni pustil ogoljufati in je poklical policiste. Mladenič je skušal moškega prepričati, naj kupi prstan, ki je bil po njegovih besedah zlat in naj bi ga malo pred tem našel na tleh. Moški prstana ni hotel kupiti, goljuf pa je vsiljivo vztrajal, dokler ni omenjeni občan poklical na pomoč. Policisti so kaj kmalu ustavili romunskega državljana, ki je imel pri sebi kar šest prstanov, ki so bili seveda vse prej kot zlati.

Upoštevajoč takšne dogodke, policisti vabijo občane, naj bodo pozorni, ko jim skuša kdo kaj prodati, še bolj pa, če vztraja. Goljufi so namreč postali zelo vsiljivi in skušajo na vsak način prevarati ljudi, večkrat pa zaigrajo ravno na strune človekoljubnosti in prijaznosti. V primeru, da je bil kdo žrtev poskusa prevare ali da opazi kaj sumljivega, naj torej takoj zavrti telefonsko številko 113, opozarja tržaška kvestura.

Aretirali prekupčevalca z mamili

Mejna policija je na Pesku ustavila in nato aretirala 44-letnega državljana L. V., ki je malo prej pripeljal v Italijo z avtomobilom znamke Mercedes. Za njim sta bila izdana že dva zaporna naloga, ki sta ju izdali sodišči v Alessandrii oziroma v Ravenni. Moški je obtožen proizvodnje, prekupčevanja in posesti ulic opazili moped, ki je bil ukraden deset dni prej. Policisti so po ustreznih kontrolah vrnilo vozilo lastnici.

Nadlegoval je nekdanjo zaročenko

Policisti tržaške kvesture so z obtožbo večkratnih groženj aretirali M. A., ki se ni vdal končanemu razmerju z bivšo zaročenko. Moški je žensko stalno nadlegoval, nekdanja zaročenka pa ga je prijavila sodstvu. Moški je vztrajal, zato je sodnik odredil njegovo aretacijo.

Policisti vrnilo lastnici ukraden moped

Policisti tržaške kvesture so prejšnjo noč med nadzorom mestnih ulic opazili moped, ki je bil ukraden deset dni prej. Policisti so po ustreznih kontrolah vrnilo vozilo lastnici.

Prenovljen vrt muzeja Sartorio

Jutri bodo predali namenu prenovljen in na novo urejen vrt mestnega muzeja Sartorio. Načrt za prenovno vrta je izdelal priznani tržaški strokovnjak za zgodovinske vrtove Vladimir Vremec. Že danes bo v muzeju Sartorio na Trgu papeža Janeza XXIII. srečanje, na katerem bo o preteklosti in sedanjosti vrta Beloil in osebnosti Charlesa Josepha de Ligneja govoril belgijski princ Wauthier de Ligne. Danes ob 17. uri bodo v dvorani Giorgio Constantinides muzeja Sartorio uvodoma govorili direktorica mestnih muzejev in muzeja Relovtella Maria Masau Dan, kustos mestnega muzeja Sartorio Lorenza resciniti, knjižničarka mestnih muzejev za zgodovino in umetnost v Trstu Claudia Morgan, krajinski arhitekt Vladimir Vremec in predsednik zadruga San Pantaleone, ki je izvedla preureditev, Giancarlo Carena.

Nov pravilnik za parkiranje na območju za županstvom

Tržaški občinski odbor je včeraj sprejel nov pravilnik, ki bo urejal parkiranje na območju za županstvom. Gre za Trg Piccola oziroma območje med Ul. Muda Vecchia, Ul. Malcanton in Trgom Granatieri. To območje bo v prihodnosti ob delavnikih od 8. do 20. ure namenjeno za vozila občinskih upraviteljev in tistih, ki razpolagajo z ustreznim dovoljenjem. Od 20. do 8. ure bo odprto za vsa vozila, ravno tako bo celo območje odprto za vsa vozila ob sobotah in nedeljah oziroma praznikih. Sklep bo moral še potrditi občinski svet.

V Boljuncu tečaji slovenščine in angleščine

Uprava občine Dolina – odborništvo za kulturo, v sodelovanju z združenjem AUSER obvešča, da bo v torek, 5. novembra, v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu, od 19. do 20. ure, potekalo vpisovanje na tečaje slovenščine (1. tečaj) in angleščine (2. tečaj).

Za dodatne informacije in vpisovanja je na razpolago osebje združenja AUSER od ponedeljka do četrтка od 10. ure do 11.30, na trgu Stare Mitnice 15, tel. 040-347 8208.

Peti dan 28. festivala latinsko-ameriškega filma

V okviru 28. festivala latinsko-ameriškega filma bodo danes ob 11. uri v muzeju Revoltella predvajali dokumentarec Campo abierto Juana Carlosa Martina, sledil bo kratkometražec Caracas en moto režiserja Daniela Ruiz Huelca. Ob 16. uri bodo v tekmovalnem sporedu predvajali film Hasta encontrarte Leopolda Labordeja, ob 18. uri a film Entre dos mundos. La historia de Gonzalo Guerrero Fernanda Gonzalesa Sitiesa. Zvečer bo ob 20. uri na sporedu film Karenllora en un bus Gabriela Rojara Vere.

V Miljah Rojeni za branje

V dvorani G. Millo v Miljah bo danes od 16.30 do 17.30 prvo iz niza srečanj Rojeni za branje, namenjeno pa bo za otroke do 3. leta starosti. Srečanje bo v okviru hvalevredne pobude, v okviru katere odrasli berejo zgodbe za otroke. Projekt je nastal že pred leti na državni ravni, miljska občinska uprava pa je začela sodelovati leta 2007. Letošnja novost bodo srečanja, posvečena branju knjig v slovenskem jeziku (za slovenščino bo prvo srečanje 7. novembra) in v angleškem jeziku Prvo srečanje bo vodila pedjatrinja Marina Trevisan. Drugo srečanje bo v četrtek, 31. oktobra.

OPČINE - Začela se je 12. izvedba Okusov Krasa

V gostilni Veto sirkova kaša in Kras na fotografijah Roberta Valentija



Diego Masiello prestavlja fotografa Roberta Valentija, ob njem gostinka Katja Fabrizi

OK

Letošnja že 12. prireditev Okusi Krasa, na kateri sodeluje deset gostiln, pet trgovin in barov ter prav toliko pekarn, se že tradicionalno začne v družinski gostilni Veto na Opčinah, ki jo od 1985 leta vodita gospodinja Nada Debenjak in hčerka Katja Fabrizi. Gostilna in picerija Veto, ki sodeluje na Okusih Krasa že od vsega začetka, pa pripravlja tudi spremljajoče prireditve. Vsako leto odprejo fotografsko razstavo, ki razveseljuje goste še v prihodnje leto.

Tako so ta ponedeljek v goste povabili fotografa Roberta Valentija iz Doline, zaposlenega kot gozdnega čuvaja v Bazovici, ki se predstavlja s petnajstimi fotografijami velikega formata na temo Krasa. Še posebej do izraza pridejo njegove pokrajine, kraški favni in flori pa je posvetil makro fotografijo. O njegovem delu sta spregovorila njegov delovni kolega Diego Masiello in novinar RAI-a Massimo Gobessi.

»Izbrana dela so sinteza večletnega fotografskega napora za prikaz kraškega teritorija v iskanju čarobnih trenutkov, ki nam predstavljajo posebno okolje in njene svetlobe. Posnetke odlikuje natančna in uravnovesena kompozicija. Vsi ti elementi dovoljujejo doseganje kakovostnih estetsko-ustvar-

jalnih rezultatov. Slike rastlin in živali se v svoji preprostosti izmenjujejo med seboj in izstopajo zaradi svoje harmonije in kompozicijske enostavnosti. Slikarska razstava Kras želi usmeriti pozornost obiskovalca tudi k temu, da je nujno potrebno dosledno spoštovati to edinstveno pokrajino, ki bo nedvomno znala zadovoljiti našo radovednost, vedoželjnost in občutljivost v vsakem letnem času in ob vsaki priložnosti,« je o fotografu in razstavi dejal njegov sodelavec Diego Masiello.

Med udeleženci so bili tudi predsednik rajonskega sveta za Vzhodni Kras Marko Milkovič ter predstavniki Slovenskega gospodarskega združenja, ki organizira to vsakoletno prireditev, od predsednika Nika Tenceta do predsednice gostinske sekcije Paole Živic in predsednika trgovcev Ervina Mezgeca. V imenu gostiteljev jih je pozdravila Katja Fabrizi.

Katja je predstavila tudi izbrani jedilnik Okusov Krasa, kjer ponujajo vrstovino z grana sirom, krožnik Okusov Krasa predstavlja sirkova kaša, ponujajo še svinjski file v gorčični omaki, vrzote v kozici, za sladico pa štrudel s skutom. »Letos smo se za krožnik Okusov Krasa odločili za sirkovo mineštro, saj predstavljajo mineštre rdečo nit Okusov

Krasa. V našo sirkovo kašo damo tudi prekajena svinjska rebrca, saj velja pregovor, da mora v mineštro »stopiti« tudi svinja. V otroštvu smo imeli botro Tatjano, ki je kuhala odlične mineštre. To funkcijo je nato prevzela moja tašča Lidija, ki nas ob torkih, ko imamo zaprto gostilno, vabi na kosila. Torej smo se odločili za sirkovo kašo iz čustvenega vzgiba in zaradi ohranjanja starih običajev. Ta mineštra bo na voljo ne samo v času trajanja Okusov Krasa, ampak tudi kasneje,« je na pokušino svojih kulinarčnih dobrot povabila Katja Fabrizi.

Za prijetno vzdušje so poskrbeli Bržanijski fanti, ki od leta 1990 igrajo narodnozabavno glasbo. Od začetnih šest članov je skupina narasla na devet godcev. Leta 2005 so si dali ime po istoimenski dolini, ki sega od Dola pri Hrastovljah do Milj. Kamor pridejo, prinesejo veselje in zabavo. Vodja glasbene skupine je Boris Cergol.

Pri Okusih Krasa sodeluje tudi Foto video Trst 80, ki vabi **danes, 24. oktobra, v gostilno Bita v Križu** na otvoritev razstave Jasmin Risegari in Tatjana Masala, 29. oktobra pa v gostilno Guštin v Zgoniku na odprtje razstave Gina Dal Col. Obe fotografski razstavi odpirajo ob 18.30 uri.

Olga Knez

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 24. oktobra 2013

RAFAEL

Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 18.05 - Dolžina dneva 10.32 - Luna vzide ob 22.05 in zatone ob 13.10

Jutri, PETEK, 25. oktobra 2013

DARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,1 stopinje C, zračni tlak 1018,9 mb ustaljen, vlaga 85-odstotna, veter 7 km na uro, jugo-vzhodnik, nebo oblačno z rahlimi padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 26. oktobra 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 - 040 767391.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Cattivissimo me 2«.

ARISTON - 18.45 »Emperor«; 16.45, 21.00 »Captive«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30 »Il grande orso«; 18.15 »Nazarin«; 20.00 »Viridiana«; 21.30 »Sta per piovere«.

FELLINI - 17.10, 18.40, 20.20, 22.00 »Aspirante vedovo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Gloria«; 15.30 »Vado a scuola«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.10, 20.00, 21.50 »La prima neve«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30, 18.30, 21.30 »La vita di Adele«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.30, 20.45 »Čefurji raus!«; 18.30 »Gravitacija«;

20.00 »Gravitacija 3D«; 16.15 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.30 »Jaz, baraba 2«; 17.30, 20.10 »Kapitan Phillips«; 16.30, 17.45 »Khumba 3D«; 15.45 »Khumba«; 17.45 »Mačeta ubija«; 20.40 »Malavita«; 20.15 »Načrt za pobeg«; 16.30, 18.30, 20.30 »Nesramni dedci«; 15.30 »Smrkci 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.30 »Gravity«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cani sciolti«; 18.45, 22.15 »Oh, Boy un caffè a Berlino«; Dvorana 2: 22.15 »Escape plan - Fuga dall'inferno«; Dvorana 3: 16.45, 18.15 »Justin e i cavalieri valorosi«; 16.30, 20.00, 22.15 »Il quinto potere«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cose nostre - Malavita«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una piccola impresa meridionale«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05,

20.10, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 17.00 »Cattivissimo me 2 - 3D« 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Aspirante vedovo«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; 19.05, 21.30 »Escape plan - Fuga dall'inferno«; 19.05, 21.30 »Una piccola impresa meridionale«; 16.40 »Justin e i cavalieri valorosi«; 16.30, 19.00, 21.30 »Cani sciolti«; 16.20, 19.00, 21.40 »Il quinto potere«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.10 »Cani sciolti«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Il quinto potere«; Dvorana 4: 18.10, 20.10, 22.10 »Una piccola impresa meridionale«; Dvorana 5: 17.30, 20.30 »La vita di Adele«.



Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča starše dijakov, da bodo v petek, 25. oktobra, potekale na šoli volitve za obnovo razrednih svetov s pričetkom ob 18.30. Ob tej priložnosti se bodo starši lahko pogovorili z razredniki. Sledile bodo volitve predstavnikov staršev v razredne svete.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da je na www.vsopcine.it objavljen razpis za izbor sodelavcev za projektno delo. Termin za prijavo zapade 28. oktobra.



Izleti

OBČINA DOLINA, organizira v nedeljo, 27. oktobra, pohod »Bistra sveža sladka voda... v dolini Glinščice«, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, namenjen odraslim in družinam. Start ob 10.00 s Sprejemnega Centra Naravnega Rezervata doline Glinščice. Pozor: info in rezervacije izletov v slovenskem jeziku »do petka, 25. oktobra, ob 11.00 uri«: tel. 0039040-8329237 (pon-pet, 9.00-11.00) info@riservavalrosandra-glin-scica.it.

AŠZ JADRAN organizira 1. in 2. novembra, ob priliki košarkarske tekme državne C-lige med ekipama Pino Dragons Firenze in AŠZ Jadran, dvodnevni izlet v Firence (ob dosežku vsaj 40 vpisanih). Informacije in prijave do sobote, 26. oktobra: pri društvenih odbornikih, pri blagajni 26. oktobra (naslednja domača tekma), tel. 338-6985052 (Damian) ali 334-3241205 (Peter).

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na izlet v London od 26. do 29. oktobra. Vse informacije na tel. št. (00386)31-479882 (Marija).

TABORNIKI RODU MODREGA VALA organiziramo za tržaške osnovnošolce izlet na Volnik v soboto, 26. oktobra. Zbirališče ob 9.00 v Dijaškem domu, nato se bomo odpeljali s kombijem v Repen. Povratek je predviden ob 14.00 v Dijaškem domu. Obvezna oprema: pelerina, dežnik, primerna obutev, kosilo in malica iz nahrbtnika. Za dodatne inč: 339-4120280 (Andrej), 348-9863127 (Nina). Taboriški srečno!

POHOD »PO SLEDEH SOŠKE FRONTE« Vljudo ste vabljeni v nedeljo, 27. oktobra, v Brestovico pri Komnu na že 16. tradicionalni pohod po sledeh Soške fronte, ki poteka po obeh straneh slovensko-italijanske meje. Pohodnikom omogoča obisk kraške jame, čudovit razgled na Tržaški zaliv in Julijske Alpe, obarvanost pokrajine s krškim rujem, obisk dveh zamejskih vasi z zaključkom ob joti in družabnimi igrami. Izbirate lahko med dvema dolžinama tras, 10 ali 15 km. Časovni obseg 4-5 ur. Pohod se začne v Brestovici pri Komnu (vaška šola), ob 9.00. Prijave se zbirajo od 8.30 dalje. Info: <http://www.brestovica.com/>.

SPDT vabi na izletniško turo v nedeljo, 27. oktobra. Prehodili bomo odsek poti po Robu, ki se vije po razglednem grebenu med Colom in Predmejo nad Vipavsko dolino. Na iz-

glasbena
matica

v sodelovanju s
Slovenskim stalnim gledališčem

vabi na koncert v sklopu
mednarodnega festivala "Kogojevi dnevi"

AVTORSKI VEČER MILKA LAZARJA

Vasilij Meljnikov, *violina*
Milko Lazar, *čembalo*

Kulturni dom v Trstu
v petek, 25. oktobra 2013, ob 20.30

VSTOP PROST

Koncert sta omogočila:
Urad Vlade RS za Slovence
v zamejstvu in po svetu, ZKB

let se bomo podali z osebnimi avtomobili, zbirališče ob 7.30 na Opčinah pred hotelom Danev.



Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 335-1624285.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel.: 040-229198.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št.: 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

V RICMANJIH 175 je odprl osmico Jadran. Tel. 040-820223.



Mali oglasi

BLIZU GLAVNE UNIVERZE oddamo v najem stanovanje primerno za 2 osebi. Tel. št.: 327-6950659.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039-329-2225821.

GOSPA SREDNJIH LET z dobrimi delavnimi izkušnjami išče delo v gospodinjstvu in v pomoč starejšim osebam. Tel. 00386-380207 ali 00386-64123459.

IŠČEM knjige za 3.A razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. št.: 340-9336374.

ODDAJEMO v najem komaj prenovljeno stanovanje v centru Sežane, 40 kv.m., s teraso veliko 12 kv.m. Tel. št.: 335-5928584.

OPČINE CENTER oddamo v najem stanovanje primerno za par ali mlado družino, s parkirnim mestom, energetska klasa G. Tel. št.: 347-1246594.

PRODAM fiat bravo 1.6 120 cv dynamic, letnik 2008, 80.000 km, diesel, 4 zimske in 4 letne gume, verige, letna taksa plačana do 08/2014. Cena 6.500 evrov. Tel. št. 339-2905644.

PRODAM peč na drva za centralno kurjavo buderus, logana GK 201. Tel. št.: 349-4077695.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb, cena 1.200 evrov (po dogovoru). Tel. št.: 346-8321835.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Trst potrebuje rabljene slo-it. in it.-slo. slovarje (Šlenc) ter SSKJ. Tel. št.: 040-573141.

V BOLJUNCU na G'rici prodajamo novo stanovanje, A-kategorije, 96 kv.m.: dnevna soba - kuhinja, dve sobi, kopalnica, velika terasa, klet in parkirni prostor. Tel.: 328-6923343.

ZIMSKA OPREMA, 4 gume s platišči Nokian WR G2 205/55 R16 91H, prevoženih 3.000 km, za modele Ford in Volvo na 5 lukenj. Cena 500,00 evrov. Tel. 335-8045700.



Obvestila

AŠD MLADINA vabi na tečaj Belly Gym - oblikovanje ženskega telesa, ki bo ob ponedeljkih od 11. do 12. ure v bivšem rekreatoriju v Križu. Vodi uč. Yamin Anuby.

PILATES - Skupina 35-55 in vzgojiteljica Sandra sporočata, da se v telovadnici nižje srednje šole v Dolini vrši vadba ob torkih in petkih: 18.30-19.30 Pilates body tehnika; 19.30-20.30 Pilates I.

MLAJŠA GLEDALIŠKA SKUPINA Slovenskega kulturnega kluba vabi k vpisu novih članov (12-15 let). Vaje bodo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, vodila bo Helena Pertot. Za vpis lahko pokličete tel. št. 040-370846.

MEŠANI MLADINSKI ZBOR ANAKROUSIS iz Trsta vabi k vpisu nove pevce in pevke. Zbor vadi ob četrtkih zvečer, točne termine, ure in lokacijo za novo sezono pa bomo sporočili v kratkem. Info: tel.: 333-3742625 (zborrowodja Maurizio Marchesich) ali na socialnem omrežju facebook. Prirščno vabljeni!

BIOTERAPIJA V BAZOVICI - srečanje v Bazovskem domu (Ul. I. Gruden 72/1) bo danes, 24. oktobra, 17.00-19.00 (info 040-226386 Magda).

KULTURNO DRUŠTVO SLOVAN s Padrič vabi na redni občni zbor danes, 24. oktobra, ob 19.00 v prvem in 20.00 v drugem sklicanju v turistični kmetiji Igorja Grgiča na Padričah.

OTROCI, danes, 24. oktobra, ob 16.30 bo v SKD Škamperle na Stadionu 1. maj pravljica urica. Toplo vabljeni!

SKD TABOR - NOVINARSKI KROŽEK prvo srečanje za srednješolce 1. in 2. razredov bo danes, 24. oktobra, 17.00-18.30.

ČEBELARSKI KONZORCIJ za Tržaško pokrajino obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 25. oktobra, 18.00-19.30. Info: cons.apicol-toritrieste@gmail.com.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaške organizacije prirejajo razstavo in pokušnjo fanclov z dušo, ki bo v soboto, 9. novembra, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta. Vabimo vaščane in vaščanke, ki želijo razstavljati svoje dobrote, da se prijavijo do petka, 25. oktobra, v uradu rajonskega sveta na Proseku št. 159 ali preko telefonske številke 040-225956.

AŠZ JADRAN obvešča, da lahko še dobite abonmaje za 12 domačih tekem državnega prvenstva C-lige v košarki pri društvenih odborih ali direktno pri blagajni prihodnje domače tekme dne 26. oktobra ob 20.30.

DRUŠTVO LUGTRIESTE prireja predavanje v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H3 v soboto, 26. oktobra, od 9. do 18. ure. Predavanja bodo na temo odprtega programja in operativnega sistema Linux. Info na <http://trieste.linux.it>. Vabljeni.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v soboto, 26. oktobra, gobarski dan na Razdrtem. Odhod na vođeno gobarjenje bo ob 13.00 iz pred gostilne, kjer bodo udeleženci prejeli navodila kako gobariti v skladu s zakonskimi pravili in priporočili Mikološke zveze Slovenije in se naučili novih znanj. Potem bomo pripravili razstavo in predavanje g. Jožefa Podboja in v kuhinji pripravili okusne gobove jedi. Udeležba je brezplačna, predhodno pa se potrebno prijaviti. Informacije in prijave: Dušan +386-70407923, dusan.pavlica@siol.net.

TKD PREGARJE organizira 26. in 27. oktobra 8. gobarski praznik na Pregarjah. V soboto bo igral Mambo kings, v nedeljo bogata ponudba gobjih jedi, stojnic in razstava gob. Ob 10.30 gobarski pohod, ob 14.00 zabava z ansamblom Erazem in Fantje s Napratna. Vstop prost.

KLUB NATURA vabi vse, ki so že opravili 4-urno uvodno delavnico, na celodnevni tečaj 1. stopnje metode EFT

v nedeljo, 27. oktobra. Mentorica certificirana AAMET Pika Rajnar. Tečaj bo potekal na sedežu krožka Kru.t, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it, kjer se lahko prijavite in dobite podrobnejše informacije.

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 28. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na predavanje Bruna Križmana, ki bo govoril o svojem nedavnem obisku v Čilu (kjer je iskal sledove slovenskih priseljencev) in na Velikonočnih otokih. Začetek ob 20.30.

JUS REPEN sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 28. oktobra, ob 20.30 v kulturnem domu na Colu.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo v ponedeljek, 28. oktobra, zaprta.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo v torek, 29. oktobra, predvidoma ob 15. uri, skupaj z delegacijami občin Koper, Izola in Piran, položila venec na spomenik padlim v Dolini; sodelujeta moški pevski zbor upokojencev z Brega in moški zbor »Fantje pod Latnikom« iz Boljunca pod vodstvom Manuela Purgerja.

SLOVENSKI KLUB sklicuje redni občni zbor, ki bo potekal v Gregorčičevi dvorani (Ul. San Francesco 20 - 2. nadstropje) v torek, 29. oktobra, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Prirščno vabljeni vsi člani in prijatelji Slovenskega kluba!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo redna pevska vaja v torek, 29. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah.

SPDT vabi v sredo, 30. oktobra, na spominski pohod in polaganje venca v dolini Glinščice. Zbirališče ob 14.00 uri na trgu v Boljuncu.

UČENCI OŠ F. MILČINSKI IN DIJAKI NSŠ SV. CIRILA IN METODA s Katinare se bodo poklonili padlim pri spomeniku v Lonjerju v sredo, 30. oktobra, ob 11.00 uri. Vabljeni!

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavljata javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na Brinjevko. Vse informacije na www.kosovelovdom.si.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras vabi proseške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo 4. pokušnje vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvo do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

PROJEKT JEZIK-LINGUA, sofinanciran v okviru Programa sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 prireja v prostorih Sklada Mitja Čuk, Proseška ul. 131 na Opčinah, brezplačni tečaj slovenščine: Jezik in specifična terminologija pri trgovskem sporočanju. 16-urni tečaj (ob ponedeljkih, 18.00-20.00) vodi prof. Karin Marc Bratina. Začetek: 4. novembra. Vpisi do 31. oktobra: tel. 040-212289 v jutranjih urah. Info: info@jezik-lingua.eu.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra vabijo na telovadbo za razgibavanje in za zdravo hrbtenico vsak torek, 9.00-10.00.

PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA za mlade od 18. do 29. leta: do 4. novembra, se lahko prijavijo na razpis in kandidirajo za sodelovanje na projektu »CreAttivaMente« v trajanju 1 leta. Info na ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel.: 040-635626, www.zskd.eu od ponedeljka do petka 9.00-13.00, v torek in sredo 14.00-17.00 oz. na Arci servizio civile, Ul. Fabio Severo 31, tel.: 040-761683, www.arciserviziocivile.it 9.00-11.00.

SPDT vabi v nedeljo, 10. novembra, na tradicionalno Martinovanje v Ljudskem domu v Križu. Zbirališče ob 8.45 pri Ljudskem domu, sledi pohod po razglednih točkah te nadmorske vasi. Domačinka Erika Bezin bo med pohodom opisala kriške zanimivosti.

Prijave do torka, 5. novembra, na tel. 040-220155 (Livio) in pri odbornikih planinskega društva.

SK DEVIN prireja »smučarski sejem« od srede, 6. do nedelje, 17. novembra, v nakupovalnem centru v Devinu (zraven avtocestnega izvoza). Zbiranje rabljene opreme: sredo, 6. in četrtek, 7. novembra, 10.00-19.30. Prodaja: sobota, 9. in 16. novembra, 10.00-19.30 in nedelja, 10. in 17. novembra, 10.00-19.30, od ponedeljka, 11., do petka, 15. novembra, 15.30-19.30. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek, 18. in torek, 19. novembra, 10.00-19.30.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira kuharski tečaj pod vodstvom Vesne Guštin. Tečaj se bo odvijal 9., 16., in 23. novembra v jutranjih urah. Število je omejeno. Za vpis in info: 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka).

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH: Jus Opčine obvešča člane in bivačce na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo ob torkih od 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71.

PRAVLJIČNE URICE: Biserka Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrtca ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).



Prireditve

ZDRUŽENJE VIA DI NATALE, SKD Vigred, Združenje staršev COŠ S.Gruden in otroški vrtec Šempolaj vabijo v četrtek, 31. oktobra, na Baklado. Zbirališče ob 18.00 v Šempolaju (pred Štalco), sprehod z lučkami ob spremljavi godbenega društva Nabrežina in Dua Egon in Norman. Zaključek v kulturno umetnostnem centru Škerk v Trnovci z nastopom OPS Vigred in MPZ Jeyero in nagrajevanjem ex tempore. Na ogled razstava risb, ki so jih izdelali otroci, ki obiskujejo okoliške vrtce in šole. Udeleženci so vabljeni da prinesejo s seboj lučke, izkupiček bo namenjen organizaciji »Via di Natale«, ki pomaga bolnikom in njihovim svojcem na onkološkem oddelku v Avianu.

FOTOVIDEO TRST80, v sklopu Okusi Krasa 2013, vabi danes, 24. oktobra, ob 18.30 v gostilno Bit v Križu na otvoritev fotografske razstave Jasmin Risehari in Tatjana Masala.

VZS MITJA ČUK Zaradi nastalih težav, Vzgojno zaposlitveno središče Mitja Čuk odpoveduje vse prireditve napovedane za danes, 24. in v četrtek, 25. oktobra!

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE - Skupina Fortunato Pavis, Ul. Mazzini 30, vabi na dve zanimivi predavanji na temo »Človek kot harmonična sinteza«: prvi del v petek, 25. oktobra, ob 20.00, drugi v soboto, 26. oktobra, ob 17.30. Predaval bo prof. Michele Codogno.

GLASBENA MATICA v sodelovanju s SSG, v sklopu Mednarodnega Festivala Kogojevi dnevi, vabi na »Avtorski večer Milka Lazarja« - Vasilij Melnikov, violina; Milko Lazar, čembalo, v petek, 25. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na okroglo mizo na temo »Slovinci v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem: vizija prisotnosti« v petek, 25. oktobra, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

KD SKALA IN MVS ANAKROUSIS vabita v soboto, 26. oktobra, ob 18.30 v prostore KD Skala v Gropadi, na koncert svetovno znanega skladate-

lja in harmonikarja Yasuhiro Kobayashi - Coda. Vstop prost. Toplo vabljeni!

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v soboto, 26. oktobra, na ogled komedije »Ona - on«. Igrata Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Začetek ob 20.30.

SKD IGO GRUDEN vabi na kulturni večer »Jevnica«, ki bo v soboto, 26. oktobra, ob 20. uri v kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Sodelujejo: MePZ Igo Gruden, MePZ Jevnica, Leseni rogisti, gledališka skupina Kolenc in ansambel Mesečniki.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovalništvo v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z 2 tekmovalnima koncertoma, prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Doberdoba (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja in ŽPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Info: www.zskd.eu.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na koncert dalmatinskih pesmi. Pel bo Moški zbor Vesna iz Križa, ki ga vodi Rado Milič. V nedeljo, 27. oktobra ob 17. uri v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOLINA-MAČKOLJE-PREBENEG vabi na ogled filma »Valter brani Sarajevo« v nedeljo, 27. oktobra, ob 17. uri v dvorani SKD V. Vodnik v Dolini.

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na ogled komedije »Krojač za dame« v nedeljo, 27. oktobra, ob 19.00 v društveni dvorani v Prebenegu. Nastopa Mladinska gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba. Režija: Maruška Guštin in Patrizia Jurinčič. Vstop prost.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM - Opčine: nedelja, 27. oktobra, ob 18. uri gledališka predstava - komedija Tone Partljič: »Nasvidenje nad zvezdami«, režija Jože Kranjc v izvedbi Gledališča pod kozolcem Šmartno ob Paki. Vabljeni!

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL vabi na ogled kraške muzikomedije (u)TRI(n)KI - KUD Grešni kozli, v nedeljo, 27. oktobra, ob 18. uri v kulturnem domu na Proseku.

SEKCIJA VZPI - ANPI ANTON UKMAR - MIRO PROSEK KONTOVEL vabi v torek, 29. oktobra, ob 20.00 v Kulturni dom Prosek Kontovel na otvoritev razstave »Ko je umrl moj oče«. Predstavili jo bodo mag. Metka Gombač, dr. Boris M. Gombač in dr. Dario Mattiussi. Sodelujejo SDD Jaka Stoka ter Valentina in Marko Sancin. Razstava bo odprta 30., 31. oktobra ter 2. novembra od 17. do 20. ure, 1. novembra od 14. do 20. ure in v nedeljo, 3. novembra, od 10. do 13. ure.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi v torek, 29. oktobra, ob 20.30 v ljudski dom Z. Perello v Šklednju (ul. Di Servola, 114) na predstavo o problematiki žensk Luna di mele.

RAI - Deželni sedež za FJK, Slovenski program, vabi v sredo, 30. oktobra, ob 17. uri v Avditorij A Sedeža RAI na ulici F. Severo 7 v Trstu, na predstavitve dokumentarnega portreta »Nora Jankovič - Odsev pesmi in spomina«, scenarij in režija Marko Sosič.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju v sredo, 30. oktobra, ob 18.30 na otvoritev razstave »Uporaba tobaka

med prvo svetovno vojno 1914-1918«. Razstava bo na ogled v četrtek, 31. oktobra, 16.30-17.30; v petek, 1., 8. in 15. novembra, 15.30-19.00; v soboto 2., 9. in 16. novembra, 15.30-19.00, v nedeljo, 3., 10. in 17. novembra, 9.30-12.00 in 15.00-19.00. Zamisel-material Bruno Santini in Marco Perrino.

MFU - Magna Fraternitas Universalis vabi na predavanje »Enaka ženska pravica do duhovnega razvoja in iniciacije« - dr. Guido Marotta, v četrtek, 31. oktobra, ob 17.30 v knjižarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

NOČ ČAROVNIC, ples v maskah za srednješolce v organizaciji SKD Primorec in Mladinskega trebenskega krožka bo v četrtek, 31. oktobra, 19.30-23.00 v Ljudskem domu v Trebach.

GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ (na Placu, Ajdovščina) vljudno vabi na odprtje razstave »Prosojnost - Zrak« v soboto, 2. novembra, ob 18. uri. Razstavljata Tanja Prušnik in Rafael Samec, glasbeni utrinek flavtistka Anja Burnik, umetnika bo predstavila umetn. zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn, razstavo bo odprla vodja galerije Iva Bandelj. Razstava bo na ogled do 26. novembra, sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.

ALT- Združenje državljanov in družin iz Trsta za preprečevanje odvisnosti organizira posvet na temo Konoplje - med užitkom in nezadovoljstvom, v ponedeljek, 4. novembra, 17.00-19.00 v dvorani »Spazio Villas« (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu). Toplo vabljeni.

Prispevki

V spomin na Andreja Terčona daruje Danica 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob za nepozabnega Draga Miliča darujejo Evgen in Mara ter Ksenija in Boris 100,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na moža in očeta Draga Miliča darujejo žena Jušta in sinova Miloš in Jožko z družinama 50,00 evrov za cerkveni pevski zbor - Zgonik, 50,00 evrov za AKK Bor, 50,00 evrov za SKD Rdeča zvezda, 100,00 evrov za AŠK Kras in 50,00 evrov za KRD Dom Brišički.

V spomin na Draga Miliča darujeta Silva in Cveto z Devinščine 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Draga Miliča daruje soletnica Albina s Proseka 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Julko Caharija Colja darujeta Anica in Albin Škabar 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Nadje Komar daruje družina Milič (Repen 225) 30,00 evrov za OŠ A. Gradnika.

V spomin na Julko Caharija daruje družina Žigon 25,00 evrov za cerkveni pevski zbor - Zgonik in 25,00 evrov MoPZ Rdeča Zvezda.

V spomin na teto Julko Caharija daruje Sonja 50,00 evrov za Onkološki oddelek tržaške bolnice.

Namesto cvetja na grob Dragota Miliča darujejo Franko, Damjan, Andrej in Roberto z družinami 80,00 evrov za AŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Dragota Miliča darujeta Magda in Radko 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Franca in Zofko daruje Marija Gregori 50,00 evrov za cerkev v Bazovici.

V spomin na Dragota Miliča darujejo Marija Pirc 30,00 evrov, Zvonko Milič 20,00 evrov in Igor Milič 20,00 evrov za MoPZ Rdeča zvezda.

V spomin na prijatelja in sosedo Dragota Miliča darujeta Stanko in Adrijana 50,00 evrov za SIPZ Doberdob. V spomin na dragega Pepita Čuka daruje Alojz Briščik (Lojzi) 50,00 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB na Proseku.

Ob priliki memoriala Stane Milič - Lazar daruje družina 50,00 evrov za balinarsko sekcijo Kraški dom.



DSI - Predstavitev knjige Božidarja Jezernika Goli otok Titov Gulag

Čemu raziskovati taborišče Goli otok

Gre za del naše preteklosti, s katero se premalo soočamo

Po poklicu je antropolog, več kot osemnajst let pa se ukvarja s koncentracijskimi taborišči: najprej z italijanskimi, nato jugoslovanskimi, naposled še nemškimi. V kratkem namerava izdati antropološko študijo v angleškem jeziku; tri poglavja od štirih so že napisana. Od leta 1988 predava na Filozofski fakulteti v Ljubljani več predmetov, izdal pa je veliko knjig: Kava – čarobni napoj, Divja Evropa, Non cogito ergo sum, Boj za obstanek in druge. Skratka, dr. Božidar Jezernik ima raznolika zanimanja. V Peterlinovi dvorani je na rednem ponedeljkovem večeru predstavil svojo knjigo Goli otok – Titov gulag, ki jo je letos izdala Založba Modrijan v sodelovanju s Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani.

Nad raziskovanjem se je navdušil kot mlad pravnik, ki je slučajno pil kavo s starejšim gospodom, ko mu je ta povedal, da je bil v italijanskem koncentracijskem taborišču. Ko ga je zvedavo spraševal o tem, mu je gospod povedal, da je bilo včasih v taborišču, čeprav se čudno sliši, »špasno«. Prinesel mu je dnevnik, v katerem je Jezernik našel osupljive podatke, na primer, kako je bilo mogoče, da je stražar pazil na tisoč jetnikov. Tako je nastala knjiga Boj za obstanek.

Septembra 1943 je v taborišču na Rabu dva tisoč slovenskih in hrvaških internirancev razorožilo dva tisoč dvesto italijanskih vojakov in orožnikov, s tem da niso niti enega ustrelili ali pretepli; celo pomagali so jim, da so odpotovali v Italijo. To se je zgodilo, ker se je vodstvo bivših internirancev zavedalo, da se jih slednji bojijo in se jim želijo maščevati, zato so morali ohraniti strogo disciplino.

Zadnja knjiga je posvečena Jožetu Jurančiču, saj avtor ne pozna večjega herojskega dejanja kot odpuscanje. Jurančič je leta 1949 šel po cigarete in se je vrnil



Božidar Jezernik in Ivo Jevnikar, v ospredju izvod predstavljene knjige

šest let kasneje. To je pretresljiva zgodba, saj je slednji imel poslansko imunitev. Zaprli so ga pod tujim imenom, ko pa mu je imuneteta potekla, so mu sodili pod pravim imenom in ga poslali na Goli otok z drugo ženo in štirimi otroki. Prvo ženo so mu Italijani obesili med drugo svetovno vojno. Ko so jih spustili z Golega otoka, so morali podpisati izjavo, da bodo sodelovali z Udbo. Zato so se ga ljudje, ko se je po šestih letih vrnil v Ljubljano, izogibali; niso hoteli imeti stikov z njim. Golotočani so bili osamljeni in izrinjeni iz družbe.

Če primerjamo Goli otok z drugimi taborišči, sam po sebi ni bil tako hud po številu smrtnih žrtev, kot je bil na primer Rab. Je pa bilo tam težje preživeti, ker medtem ko so imeli v nemških in italijanskih taboriščih majhen prostor osebne svobode, slednjega na Golem otoku ni bilo. Vse se je zvedelo; pogovori so bili sprovocirani, karkoli si rekel, pa je bilo narobe.

Avtor knjige je v ponedeljkovem pogovoru z Ivom Jevnikarjem omenil poljsko izdajo knjige, v kateri je spremeno besedo napisal Adam Michnik. Za Poljake je bila Jugoslavija simbol socializma s človeškim obrazom. Dr. Jezernik je kot mlad pravnik bil prepričan, da je samouprava pozitivna stvar, a je bil pozneje, ko je spoznal, da je bila prvič uporabljena na Golem otoku, šokiran. Sprva zakonca Jurančič nista hotela, da njun pogovor objavi v knjigi, ker ju je bilo še vedno strah. Ko pa je izšla srbska izdaja, se je odprla nova dimenzija. Goli otok je bil ekstremna situacija, ki so jo ustvarili naši predniki, pa naj bodo pripadniki režima ali njihove žrtve. Jezernik je dejal, da smo mi hočeš nočeš dediči te kulture, zato je smotno, da jo študiramo. V vseh državah bivše Jugoslavije se poudarja pomen kulturne dediščine, tudi obremenjujejo, mi pa hočemo nanjo pozabiti (met).

GLASBA - V Kulturnem domu

Tudi štirje naši zbori na pevskem maratonu Corovivo to nedeljo v Trstu

14. izvedba zborovske revije Corovivo se bo odvijala letos v Trstu z zborovskim maratonom, ki bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu.

Predstavniki Deželne zveze zborovskih društev USCI, pokrajinske sekcije USCI Trieste in Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je letošnji gostitelj potujoče, bienalne revije, so v ponedeljek predstavili dogodek v galeriji Narodnega doma.

Tajnik deželnega združenja Pier Filippo Rendina in predstavnik pokrajinskega odbora ZSKD Martin Lissiach sta poudarila »poltekmovalni« značaj revije, ki spodbuja zavestno zbiranje programov in kakovostno rast sodelujočih zborov. Posebnost te revije je namreč projektna naravnost, saj morajo udeleženci obvezno predstaviti muzikološko utemeljen glasbeni projekt. Po predizboru umetniške komisije, žirija revije razvrsti zборе na tri nivoje: odlično, zaslužno, pohvalno. Najboljši zbori tekmujejo še za najvišjo nagrado, to je Gran Premio Corovivo.

Nagrade bo letos dodelila žirija strokovnjakov, ki prihajajo iz drugih italijanskih dežel in iz Slovenije in jo sestavljajo Efisio Blanc (predsednik), Fabrizio Barchi, Maja Cilenšek, Alessandro Kirschner in Roberta Parainfo. Umetniška komisija pa bo podelila nagrado za najboljši projekt in morebitne posebne nagrade.

Tudi letos bo revija ponudila široko pahljačo glasbenih sugestij, od klasičnih do ljudskih repertoarjev, od sakralne do posvetne glasbe, od

vrednotenja deželnih avtorjev do mednarodnih klasikov. Skupno bo nastopilo deset zborov iz celotne dežele, med katerimi štirje predstavniki slovenske jezikovne in narodne skupnosti.

Zbor Natissa iz Ogleja bo izvedel uglasbeni almanah Valterja Sivillottija, mešani zbor Lipa iz Bazovice bo povabil na potovanje po slovenskih pokrajinah, moški zbor Jezero iz Doberdoba se bo poklonil tržaškemu skladatelju Ubaldu Vrabcu z monografskim programom. »Advocata peccatorum« je naslov sakralnega programa, v celoti posvečenega liku Marije, ki ga je izbrala skupina Vocalia Ensemble iz kraja Sesto al Reghena, medtem ko bo liturgično pokoncilsko petje v Furlaniji vezna nit nastopa združenih zborov Carlino e Zellina iz Vidma. K Bachovi glasbi bodo pristopili člani tržaškega zbora Tacer non posso, motete beneskega območja iz 16. in 17. stoletja pa bo interpretirala Cappella musicale del Contra Camolli iz kraja Casut.

Ženski zbor Clara Schumann iz Trsta bo obiskal svoj priljubljeni repertoar, se pravi nemško romantiko, življenje in usoda žensk v slovenski ljudski pesmi pa bo tema nastopa vokalne skupine Stu ledi iz Trsta. Pevci otroškega pevskega zbora Fran Venturini se bodo z mladostnim zagonom podali v svet glasbe in igre.

Selekcije Corovivo 2013 bodo potekale v dveh delih s pričetkom ob 14.30 in ob 17.30. Ob 20.45 bo sledil gala koncert najboljših zborov s podelitvijo nagrade Gran Premio Corovivo. Vstop je prost.

ROP

VIŠJE SREDNJE ŠOLE - V okviru projekta za promocijo znanstvenih ved

Pripravljajo se na Kemijske igre

Zavod Stefan skrbi tudi za pripravo dijakov drugih slovenskih višjih srednjih šol – Nad 40 zainteresiranih

Izobraževalni zavod Jožefa Stefana bo skrbel za pripravo dijakov drugih slovenskih višjih srednjih šol s Tržaškega na Kemijske igre, ki bodo v teku letošnjega šolskega leta 2013/2014 na sporedu konec aprila oz. v začetku maja prihodnjega leta. Igre vsako leto pripravlja Italijansko kemijsko društvo, že nekaj let pa se jih udeležujejo dijaki smeri za okoljske biotehnologije (bivše kemijsko-biološke smeri) zavoda Stefan, ki so že večkrat dosegli zelo dobre rezultate.

Tudi letos nameravajo dijaki zavoda nastopiti na tekmovanju, na slednjega pa se bodo pripravljali v okviru kurikularnih ur kemije, medtem ko bo letos, kot že rečeno, šola v okviru vsedržavnega projekta za promocijo študija na znanstvenih fakultetah (Piano lauree scientifiche) skrbela tudi za pripravo dijakov ostalih višjih srednjih šol, kjer so Kemijske igre naletale na veliko zanimanje. Zainteresiranih je namreč preko štirideset višješolcev, ki prihajajo zlasti z Liceja Franceta Prešerna, zanimanje pa vlada tudi na Tehniškem zavodu Žige Zoisa ter na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška. Nekateri so se minuli petek popoldne udeležili prvega informativnega srečanja, ki je potekalo na zavodu Stefan, kjer so tudi določili prvo delovno srečanje v okviru priprav: to bo prihodnji ponedeljek, 28. oktobra, ob 13.45 na zavodu Stefan. Priprave bodo potekale vsak ponedeljek med 13.45 in 14.45, se pravi uro časa tedensko, v pošte pa bo prišlo obravnavanje anorganske kemije za dijake vseh letnikov, med-



Udeleženci prvega informativnega srečanja, ki je minuli petek potekalo na zavodu Stefan

tem ko se bodo dijaki trienja ukvarjali tudi z organsko, analizno in fizikalno kemijo. Dijaki, ki bodo pokazali, da so resnično pripravljeni, bodo v zadnjem mesecu pred Kemijskimi igrami lahko imeli na razpolago kako dodatno uro priprav.

Kot že rečeno, bo zavod Stefan skrbel za pripravo dijakov drugih slovenskih višjih srednjih šol v okviru vsedržavnega projekta za promocijo študija na znanstvenih fakultetah, ki ga že nekaj let vodijo na italijanskem ministrstvu za šolstvo, univerzo in raziskovanje v sodelovanju z univerzami in šolami.

Tržaški zavod sodeluje pri tem projektu že nekaj let in v tem okviru skrbi za spoznavanje kemije pri dijakih nižjih srednjih šol. Tako se tudi v tem šolskem letu nadaljuje projekt spoznavanja kemije, ki ga na zavodu izvajajo skupaj z dijaki drugega razreda katinarske družnice Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda. Projekt, ki se je začel lani in katerega rezultate so soudeleženi dijaki prikazali na nedavnem evropskem salonu znanstvenega raziskovanja Trieste Next, se tako nadaljuje tudi v letošnjem šolskem letu z osvajanjem splošne kemije in laboratorijskimi vajami. (iž)

SREDNJA ŠOLA RISMONDO Priznanje ministrstva za pouk slovenščine kot drugega tujega jezika



Večstopenjska šola Iqbal Masih iz Trsta je prejela nagrado »L'Europa cambia la scuola« za poučevanje slovenščine kot drugega tujega jezika na nižji srednji šoli Francesco Rismondo na Melari v okviru projekta »Teaching and Learning (through) Contacts«. Z nositeljico projekta Irino Cavaion, ki zaključuje doktorat na Pedagoški fakulteti v Koprju, sta sodelovali profesorici slovenščine na omenjeni šoli Christina Biber in Nastja Colja ter lanski 3. B razred iz Trsta in 9. razred OŠ Koper. Nagrado sta profesorici izročila predsednik komisije Francesco Branca ter gospa Donatella Amatucci za Generalno direkcijo za mednarodne zadeve pri Ministrstvu za šolstvo 7. oktobra 2013 v Rimu.



GLOSA

Vzpon in padec Jovanke Budisavljević

JOŽE PIRJEVEC

Jovanka Budisavljević je bila gotovo v devetih nebesih, ko je bila leta 1946 izbrana za gospodinjico v Titovi reziden- ci. Na srečo ni vedela, kakšna usoda jo čaka.

O Jovanki Broz vemo marsikaj, a ne vsega. Poleti sem bil v Liki, kjer sem vi- del kajžo, kjer se je rodila in odrasčala. V tisti revni kraški pokrajini je moralo bi- ti življenje zelo trdo, spremenilo pa se je v pravo moro, ko so po propadu kralje- vine Jugoslavije prišli na Hrvaškem na oblast ustaši, ki so se takoj angažirali v načrtnem masakru lokalnega srbskega prebivalstva. Tudi da si reši življenje, je mlada Jovanka že leta 1941 stopila k par- tizanom in se v vrstah narodnoosvobo- dilnega gibanja borila do konca vojne. Le- ta 1944 se je znašla v Drvarju, kjer se je mudil Vrhovni štab, in je tam verjetno prvič videla Tita, a le od daleč. Kdaj in kdo jo je dve leti kasneje vključil v nje- govo gardo, ni povsem jasno, čeprav mis- lim, da je to bil Ivan Krajačić-Stevo, dol- goletni hrvaški sodelavec sovjetskih taj- nih služb, ki je v tistem času imel glavno besedo na »maršalatu«. Ali je tovariš Ste- vo tudi organiziral predhodno Jovanki- no šolanje na eni od »akademij« NKVD v Moskvi, je tudi še odprto vprašanje. Ne more pa biti dvoma, da je Jovanka v do- ločenem smislu ostala z njim v tesnem stiku do trenutka, ko je padla v nemilost, in da je tudi z njeno pomočjo Krajačić, ta jugoslovanski Rasputin, imel na Tita velik, prevelik, vpliv. Pri tem so se mno- gi spraševali, kako je to mogoče, in si od- govarjali, da verjetno hrvaški vohun o njem preveč ve.

Tito, ki je nekaj mesecev pred sre- čanjem z Jovanko izgubil svojo veliko lju-

bezen, Zdenko Paunović, se čarom mla- de Ličanke ni dolgo upiral. Povsem raz- umljivo, kajti Jovanka je bila prava kras- otica. Manjkala ji je primerna vzgoja pa tudi tista srčna kultura, ki se je ni mo- goče priučiti. V naslednjih letih se je ne- koliko izobrazila, saj je naredila matu- ro, nikoli pa ni dozorela v zares plemen- ito žensko, kakor je bila na primer Her- ta Haas, tretja od Titovih petih partne- ric. Še vedno sem mnenja, da bi bila zgo- dovina Jugoslavije drugačna, če bi Tito ostal Herti zvest in bi se ji ne odpove- dal zaradi usodnega in tragičnega lju- bezenskega razmerja z Zdenko. Nega- tivni vpliv, ki ga je Jovanka imela na nje- ga in na celotno okolje njegovega dvor- a, se je začel kazati že kmalu po njuni poroki na začetku petdesetih let. Od te- ga trenutka dalje je postajala vedno bolj ohola, ukazovalna in nevrotična, pri če- mer je svoj teror na začetku izvajala predvsem nad hišnim osebjem v raznih predsedniških rezidencah. Že konec petdesetih let pa se je začela zanimati tu- di za politiko, kar ji Tito ni znal pravo- časno preprečiti. Edini šef njegovega ka- bineta, s katerim se Jovanka ni sprla, je bil Joža Vilfan. Vsi drugi so postali žrtve njenih intrig in na takšen ali drugačen način padli v nemilost. Višek svojega vpliva na jugoslovansko notranjo poli- tiko je Jovanka dosegla leta 1966, ko je s Krajačićevo pomočjo odločilno sode- lovala pri nenadnem padcu Aleksandra Rankovića, mogočnega gospodarja UD- BE. Če bi se tu ustavila, bi jo danes ver- jetno hvalili, saj je omenjeni dogodek sprožil tisto liberalizacijo jugoslovan- skega režima, ki bi lahko postala temelj za njegovo demokratično preobrazbo.

To pa se ni zgodilo, predvsem zaradi te- ga, ker se je Tito ustrašil takšnega tren- da in ga je že na začetku sedemdesetih let nasilno prekinil z vrsto potez, ki so zrušile najprej hrvaške, nato pa še srbske, slovenske in makedonske libe- ralce. Jovanka mu je pri tem sekundira- la. Sledila so leta maršalovega zatona, ko se je na dvoru razmahnila srdita borba za njegovo nasledstvo. Na eni strani stra- ni sta bila Kardelj in Dolanc, s katerima je občasno sodeloval tudi Vladimir Ba- karić, na drugi zvezni sekretar za obram- bo Ljubičić in srbski lobi. Med tema ta- boroma pa Jovanka, ki je bila pri petde- setih vedno bolj prepričana, da ima pra- vico postati tudi politična dedinja osta- relega soproga. V tej boleštni ambiciji se je zabubila v psihotično stanje, ki je za- čelo dobivati patološke oblike. Tito bi se njenim načrtom niti ne upiral, če bi mi- slil, da je zmožna postati njegova na- slednica, toda, kot je zaupal Kardelju: »Ona to ni!« V takih razmerah so postali žrtve Jovanke vsi tisti, o katerih je sumila, da so njeni nasprotniki, v prvi vrsti sam Tito, kateremu je krepko zagrenila zad- nja leta življenja. Čeprav jo je imel rad, je dve leti pred smrtjo sklenil, da z njo ne more več živeti pod isto streho.

S tem se je začelo tretje poglavje Jo- vankinega življenja, saj je naslednjih tri- deset let, tako rekoč do nedavna, živila v hišnem priporu. Marsikdo, verjetno predvsem general Ljubičić, ki ga je v pre- teklosti preganjala, se ji je sedaj mašče- val. Umrla je sama in zapuščena, še ved- no v primežu svoje patološke preganja- vice (ki seveda prav v tem obdobju ni bi- la povsem neupravičena). S svojo tragi- čno usodo se ni nikoli pomirila.



ODPRTA TRIBUNA

O pomanjkanju mladih v »naših« organizacijah

Vtis imam, da se v zadnjih letih spravljamo na pretirano opevanje mla- dosti, na skoraj panično iskanje mladih, ki bi se pridružili organizacijam naše skupnosti, kot da bi hoteli v par letih na- doknaditi približno poldrugo desetletno zamudo. Osebo se ne strinjam z mislijo, ki jo zaznavam včasih, da lahko mlad že v izhodišču izjavi relevantno misel. Ne mislim niti, da je mlad v kateremkoli pri- meru razbremenjen, pa čeprav s po- manjkanjem določenih zgodovinskih izkušenj. Star sem 27 let. Sociološko lah- ko odštevam celih 8 let do izteka svoje mladosti. Nisem pa pretirano prepričan o svoji razbremenjenosti.

Mlade opevamo, marsikdaj reto- rično trdimo, da jih naša narodna skup- nost potrebuje, da bi si zagotovila na- daljnji razvoj. Nekaj let nazaj, v zadnjem obdobju opažam malo manj, je na na- ših obzorjih plapolala zastava kadrova- nja. Kadrovanje, po mojem mnenju, ni opravljanje tečajev, ki jamčijo poti do ži- vljenjskega uspeha, kadrovanje niso masterji v ekonomiji, ampak je možnost, da se mladi razvijajo znotraj določenih sredin. Kadrovanje je izobražen mlad človek, ki se takoj po diplomi vključi v ustanovo in se tam razvija. Pri tem je bi- stvena vloga mentorjev. Kader, ki bo lah- ko naše ustanove in s tem našo celotno narodno skupnost popeljal daleč, bomo dosegli samo na ta način.

Občutek imam, da je ravno naš odnos do uslužbencev ustanov od časa do časa krivičen. Ti opravljajo včasih de- lo in sprejemajo odločitve namesto upravnih odborov. Zgodi se tudi, da po- dajajo mnenja, ki so sad dolgoletnih iz-kušenj oseb, ki so pravzaprav živele v ustanovi. Takrat ne naletijo vedno na pretirano poslušnost, »ker naj bi o tem sklepali izključno upravni odbori.«

Ko bomo torej postavili odnose med uslužbenci in upravnimi odbori na trdnjše temelje, bo ustroj naše »orga- niziranosti« veliko bolj prožen. Pri tem pa v razmislek: sam ne bi znal odlo- čiti, ali je treba te uprave motivirati s fi- nančnim povračilom. Ključ tega siste- ma pa naj bodo ravnatelji ali tajniki, na katerih naj temelji sposobnost naših ustanov. Ravnatelji pa naj bi bili seve- da zaposleni s pogodbo z omejenim ča- sovним mandatom.

Nekatere organizacije bi po mojem mnenju morale malo pretehtati svoja moralna načela, ki včasih slonijo na vse- mogočnosti imenujmo ga »manjšinske- ga vrha«. Včasih bi moralo biti vodilo osrednjih ustanov: »Smo odraz članov oz. članic, ki delamo za člane oz. članice.« V centru naše pozornosti naj bodo naše članice.

Če se povrnem na temeljni pro- blem pomanjkanja mladih v naših or- ganizacijah: včasih pogrešam temeljno motivacijo, ki bi gnala posameznike k približanju, včlanitvi ali kandidaturi v organizacijah. Ta pa ni, po mojem mne- nju, možnost soodločanja. Zavedam se, da to ne drži, še zlasti, ker se na občnih zborih slovenskih ustanov potegujejo za funkcijo upraviteljev člani le ene kan- didatne liste. Prav tako je po navadi kan- didat za predsednika le eden. Kje je de- demokratičnost? Nekdo se bo lahko skli- ceval na razdrilni potencial dveh kan- didatov znotraj ene ustanove, jaz sem pa prepričan, da smo v demokraciji zmožni tudi dialektike in konstruktiv- nega soočanja, ne pa socialistične eno- partijske demokracije. Ta odvrča lju- di in še zlasti mlade od soudeležbe k tem procesom.

Če za trenutek obrnemo stran in se pomaknemo do matične države. Naš odnos do Slovenije je marsikdaj omejen na finančne prispevke. Do Slovenije mo- ramo biti, po mojem mnenju, nekoliko bolj jasni. Potrebovali bi srečanja z inter- esnimi resorji, sam bi iz lastnih intere- sov navedel ministra za kulturo, katere-



mu bi predložili potrebo, da se predsta- vimo v osrednji Sloveniji. Osrednja Slo- venija ne ve za nas: spravimo se mi k njim. V gledališča, v Cankarjev dom, v glasbene šole, v znanstveno-raziskoval- ne ustanove itd., s pomočjo, kot že po- vedano, interesnih resorjev.

Ob tem pa si včasih postavljam vprašanje, ali ne bi bilo primerno, za pri- mer trdnosti in jasnosti se opredeliti za neudeležbo na ekumensko-folklornih srečanjih, kot je npr. Dobrodošli doma. Za to odločitev bo zadostna motivaci- ja, da bomo osrednji Sloveniji, ko se bo pripeljala k nam, lahko rekli: »Dobrodošli doma.«

Iz Slovenije naj se pomaknem na svoje mesto, na Trst. Poudaril bi, da je slovenska narodna skupnost v Trstu v marsikaterem vidiku v odličnem stanju. Mladih je v naših društvih, kulturnih in športnih, ogromno. Za prenavo in prihodnost le-teh nam ni treba skrbeti, nadaljevati moramo po začrtani poti: mladim je treba ponuditi možnost za razvoj.

V Trstu pogrešamo na primer mo- čno infrastrukturo, v kateri bi se usta- nove razvijale složno v strogem mest- nem središču. Trdno sem prepričan, da morajo postati prizadevanja za pridobi- tev dela Narodnega doma v Ulici Filzi očitna. Tu bi lahko, po začasnem do- movanju pri Sv. Ivanu, delovala NSK, ob- njej še Glasbena matica in še marsika- tera ustanova.

Zgodbam o nemogočnosti ne ver- jamem. V Trstu delujejo namreč odlične ustanove, kot so Dijaški dom, Krut in druge, pri tem pa bi izpostavil (arbitrar- no) Zvezo slovenskih kulturnih društev, ki je ravno nekaj tednov nazaj pokaza- la, česa smo v Trstu zmožni in česa si v Trstu želimo. Ravno ZSKD nas je na- učila, da besedama »je nemogoče« ne gre verjeti, ker je izgledal tudi Borzni trg marsikomu nemogoč cilj.

Slofest bi lahko postal vodilo za na- daljnje delo celotne narodne skupnosti v Trstu. Iztočnic je še in še:

- dialog z italijansko večino, tako na področju civilne družbe kot na po- dročju javnih uprav;
- kohezivnost in sodelovanje med ustanovami;
- spodbujanje pozitivnega razmi- šljanja in pravzaprav ponosa nad tako bogato strukturo, to pa preko kanala de- la (delajmo, neutrudno, vztrajno, korak za korakom, kajti le tako bomo mladim v zgled).

Nenazadnje pa ne gre pozabiti na bistvo Slofesta: pomen mestnega sre- dišča.

Trst je center in temelj, na kate- rem sloni celotna slovenska narodna skupnost Italiji. Prisotnost Slovencev v osredju včasih zanemarjamo: od Slofesta do Vecchietove razstave v mu- zeju Revoltella leta 2014, od uveljavi- tve kraških vinarjev do odprtosti sti- kov SSG-ja ...

Vidni smo, a tega se včasih pre- malo zavedamo. Zmanjka nam samo- zavesti, da bi si priznali, da smo Slovenci v Trstu že v središču. Nadaljevati mo- ramo na tej poti, ki lahko služi celotni slovenski narodni skupnosti v Italiji, ab- solutno se ne smemo umikati od sre- dišča mesta, prav tako se ga ne smemo bati. Prepričan sem namreč, da so ob- zorja vseh nas na valovih Jadrana, ki ob- jema to čudovito, bogato in lepo me- sto v zalivu.

Martin Lissiač

VREME OB KONCU TEDNA

Danes oslABLJena fronta, od jutri po dosedanjem kalupu

DARKO BRADASSI

V minulih dneh smo okusili vztrajno vlažno jugozahodno jesensko vremensko sliko. Današnja vremenska fronta jo bo le kratkotrajno in delno prekinila, od jutri na- prej se bo do vključno prvih dni v prihod- njem tednu ponovno nadaljevala. Vreme bo v glavnem, z morebitnimi delnimi izjema- mi, podobno kot v minulih dneh. Danes pa pričakujemo delno poslabšanje.

Nad zahodnim Sredozemljem je na- stalo globoko ciklonsko območje, ki se je proti vzhodu pomikalo zelo počasi. Osla- bljena vremenska fronta bo danes oplazi- la naše kraje. Glavnino poslabšanja bo si- cer povzročila zahodno od nas, znašli se bomo na vzhodnem obrobju glavnine pa- davin, zato bodo padavine pri nas pove- čini manj močne in dolgotrajne. Zaradi okrepljenih južnih vetrov bo največ dežja padlo v alpskem in predalpskem pasu, naj- manj pa ob morju. Mestoma bodo lahko nastale tudi posamezne plohe ali nevihte. Sicer pa že od jutrišnjega dne so bo ozrač- je umirilo in bo vse po starem kalupu. Za- radi še prehodne nekoliko večje razgiba- nosti ozračja bo lahko mestoma tudi ne- kaj prehodne delne jasnine, vendar v ni- žinah bo nato povečini prevladovalo vla-žno in sivo vreme. Tu pa tam bo lahko tu- di padla kakšna kaplja dežja.

Zelo različna pa bo vremenska slika v gorah, kjer bo zaradi toplega in suhega vi- šinskega zraka prevladovalo povečini son-

čno in za ta čas zelo toplo vreme.

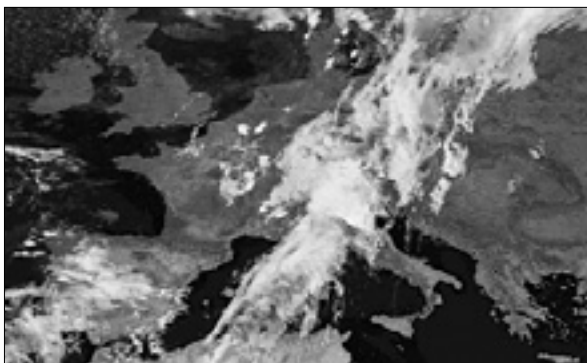
Sicer pa je bilo ozračje v preteklih dneh in bo tudi v prihodnjih za ta čas nad- povprečno toplo. V nižjih slojih je namreč pritekal proti nam tople sredozemski zrak. Zlasti včeraj so ob predfrontalnem jugovz- hodniku temperature še poskočile in so bi- le najvišje vrednosti marsikje nad za ta čas ne ravno običajnimi 20 stopinjami Celzija.

Ozračje je bilo zadnje dni v povpreč- ju za okrog 4 stopinje Celzija toplejše od dol- goletnega povprečja. Ničla se je zadrževa- la na višini okrog 3600 metrov, radiosonda iz Campoformida pa je na višini 1500 me-etrov v prostem ozračju zadnje dni nameri- la do +10 stopinj Celzija. Za primerjavo naj povemo, da bi bila sedanja višina ničte izo- terme normalna v zadnjem tednu avgusta, temperatura na višini 1500 metrov pa sre- di septembra. Ravno zaradi zelo toplega zraka v višinah je bilo ozračje v preteklih dneh tako umirjeno in se je v nižjih slojih na- birala vlaga. Podobno se bo dogajalo tudi po današnjem prehodu vremenske fronte od jutrišnjega dne dalje.

Otožna jesen- ska jugozahodna vre- menska slika se bo,

kot kaže, zaključila v prvi polovici prihod- njega tedna. Tedaj bo nad evropskim se- verozahodom nastalo obsežno ciklonsko območje z mrzlim severnim zrakom. Ne- kateri severnejši in osrednji evropski pre- deli bodo že v primežu nizkih temperatur. Naše kraje bo predvidoma sredi prihod- njega tedna zajela hladna vremenska fron- ta, ki bo prinesla poslabšanje z ohladitvijo. Za njo se bo verjetno zaključilo to daljše ob- dobje jugozahodnega vremena. Po sedanjih izgledih kaže, da se bo nad večjim delom Evrope zračni tlak bistveno okreplil in da bo nastal anticiklon s pronicanjem severovz- hodnega zraka, ki nam bo za zaključek me- seca in prve novembrske dni verjetno pri- nesel več sončnega vremena.

Na sliki: našim krajem se je sinoči pri- bliževala oslABLJena vremenska fronta



Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu




KNJIŽEVNOST - Drugi roman tržaške pisateljice je izšel lani pri založbi Mladika

Urok metulja v romanu Vilme Purič Brez zime

Fikcijo drugega romana Brez zime je Vilma Purič uspela prestaviti v realno stvarnost in Lano, protagonistko svoje umišljene pripovedi, zagledati v konkretnosti zunajliterarnega sveta. Izvirna podoba tržaškega urbanega prostora, ne navaden žuželkin pogled z vrha na mesto v zalivu, romaneskni izmišljivi priskrbi bistveno osnovo, zunanji okvir in zamik v pripovednem času, predvsem pa izjemno razgledišče za refleksijo o možnih pogojih človekovega intimnega bivanja oziroma njegove izselitve v notranje brezdomstvo.

V sodobnem slovenskem romanu je od vseh žanrskih oznak najbolj problematična ljubezenska, saj z rušenjem idealizacije romantičnega modela ustvarja uspešno razdaljo do pripovednega. Pisateljica Vilma Purič pa je vrstno obliko ljubezenskega romana nadgradila še z dvojno pripovedjo, ki na eni strani odstira intimo bivanjsko stisko in na drugi pa odpira možnosti »merjenja življenja« z umetniško ubeseditvijo resničnosti. Izrazita stilizacija besedila, ki je že zaznamovala avtoričin prvenec Burin čas, se v Zimi umakne strogi psihološko grajevi zgodbni in večji estetsko racionalni ter emocionalni pripovedni distanci. V romanu Brez zime namreč najdejo večji zagon izrazne prvine, ki kažejo na pisateljico obvladovanje premoči domišljajske prividnosti ter vpletajo avtorico v globinska samospraševanja in dvogovor s svojim pripovednim besedilom.

Vsevedno pripovedovalkino doje-manje Lanine zgodbe se že na začetku naracije okroži, ko naenkrat protagonistka izstopi iz slike in si odtegne aktivno vlogo glavne junakinje. V nadaljevanju se zgodba ujame v značilno kroženje okrog ključne metuljeve teme oz. prepletanja nastavka motrenja nepopolnosti človekovega bitja



Vilma Purič in naslovna stran njenega drugega romana

in njegovega nerazumljivega odrekanja življenju. V pripovednem razpletu motiv metulja vse bolj razpreda osrednjo zgodbo, postaja oblikovno sredstvo za opise Lanine obsedenosti »z žuželko na duši« in pisateljicinih miselnih izpeljav, in torej vse bolj raztegljiv prostor preigravanja z žanrskimi, stilnimi in pripovednimi obrazci, ki zahtevajo večplastno hermenevitično osmislitev.

V romanu je opis junakinjine vsakdanjosti, zamejen v Lanine prijateljske, družinske in intimne odnose, preprost in do podrobnosti natančen, kar opozarja na željo pripovedovalke po opisovanju prepričljive resničnosti. Glavna oseba Lana je začarana lepota, ki ne zmore osrednjega dejanja preobrazbe, obuditi mrtve vidike svoje duševnosti. Lana v sebi utiše vse upe, sanje v odnosu z Dimitrijem, želje po dosežku osrečujočega materinstva ob hčerki Miji, odklanja življenjsko silo in srčnost, odreja se službi in zunanji osebnosti potrditvi, skratka zabrani si uspeh dušnih vidikov ustvarjalnega življenja. Osmišljanje bivanjskih ustrojev besedila se navdihuje le ob vitalistični naravnosti stranskih literarnih oseb (razigrane prijateljice Vivjane, materinsko naklonjene Mare in stvarne zdravnice) in njihova karakterizacija se usmerja v osvetljevanje in podvajanje različnih perspektiv in smotrnosti ži-



vljenja. Dozorevanje Laninega spoznanja osebne nedoraslosti in nepripravljenosti za življenje pa se v obliki notranjega monologa izostruje v vse bolj uničujoč dvoboj z metuljem.

Pripovedovalkin glas ne sodeluje v fikcijski realnosti, da bi angažirano opozarjal na napake in boleče izbire protagonistke, temveč si želi skozi intimno zgodbo zagotoviti svojo individualnost in reflektirati svojo umetniško stvaritev s prevrednotenjem predpostavk pri konstrukciji pripovedne identitete. Avtoričina pripovedna neučakanost, ki z uvodom v ležečem tisku in dramatičnim sedanjikom odpira »pogled naprej« na zaključek pripovednega besedila, svari pred hitrostjo pripovednega časa in obrača bralečvo pozornost na to, kar ni zapisano »v besedah«, temveč je berljivo »med besedami«. V iskanju izpovednosti notranjega jezika se sporočilnost romana umakne s strateških besedilnih leg (začetka in konca romane-

skne zgodbe) ter naglašuje potrebo po drugačnem, subtilnejšem branju besedilnega jezika.

V roman Brez zime je pisateljica uje-la univerzalno, nadčasovno in nadkrajevno podobo človekove notranje samosti in jo zabubala v metaforično povednost metuljeve simbolike. Vodeči motiv metulja, simbol duševne motnje in nelagodja, postopoma lušči sliko pretirano olepote literarne prezentacije ter potiska mlado junakinjo v primež bolesterne zaznave resničnosti. Bralečeva selitev v literarni svet Brez zime tako sledi dvojnemu fikcijskemu konceptu besedila ali dvojnemu procesu preobrazbe, ki na ravni zgodbe prelevi otopelo protagonistko v brezskrbnega metulja ter na ravni pripovedi gradi pisateljico izpoved v iskanje samosvojih formalnih potez.

Literarna predstavitev si prizadeva harmonično prevzeti in organizirati družbene konvencije ljubezenske zgodbe in vanjo vtisniti avtorski, stilno romaneskni pečat. Pripovedni prikaz romana Brez zime je hote zelo hiperbolizirano olepoto in v skladanju besed celo pretanjeno ritmično igriv. Raztezanje estetike v besedo, ki se pri opisih zunanje predmetnosti (zunanje videza literarnih oseb in naravne okolice) ovije romantične idealitete in idilične iluzije, v govoru konvencij pripovedne sentimentalnosti in poetičnega podoba, je hote zavajajoča naracijska strategija, saj pisateljica zaradi občutljive tematike ves čas

sili v fikcionalnost ustvarjalnega akta. Očiten odmik v estetizacijo jezika in intelektualno igro ustvarja razdaljo do pripovedi (npr. z ironičnim slikanjem Laninega zdravljenja v bolnici ali pri opisu Marinega recepta za prevarano srce) in obenem zavira zgolj hlastanje po prevedljivem koncu tragične zgodbe. Umiki od naravnega toka pripovedi (pisateljicini komentatorski vrtniki, vprašujoča razmišljanja, opletanja z zamudnimi opisi in pripovednimi zastranitvami) do skrajne konsekvence ustvarjajo premore v naraciji, vendar ne omehčajo trpkega jedra zgodbe.

Izrazno igro romana Brez zime, s pesemskimi vložki in karikiranim manirizmom, razbiram kot premišljeno izbrano slogovno sredstvo, kot način in dopolnilo, ki služita predvsem za dramatičen napovednik. Frfotanje Laninega notranjega metulja opozarja na junakinjino uročenost v tesnoben individualni prostor, pisateljica izrazita stilizacija ubeseditvenega postopka pa ne vidi ujetosti v estetske učinke umetniškega jezika. V pretirani skrbi za lirizirano besedišče najde pisateljica svojo emocionalno intenziteto, poskus umetniškega obvladovanja, da odprto spregovori o strahu in obupu, o človekovi ranljivosti in vzrokih nedoumljivih nagibov, hkrati pa ne podleže racionalni skonstruiranosti tragičnega konca Lanine zgodbe. Jezik romana Brez zime se tako prelevi v glavne junaka literarne pripovedi.

Loredana Umek

SLIKARSTVO - Od jutri do 17. novembra v Čedadu

Razstava del Claudie Raza Sledi na stezi čustev

»Ne gre za antološko predstavitev: razstava v bivši cerkvi Santa Maria dei Battuti v Čedadu je reprezentativna sinteza slikarskega delovanja umetnice s številnimi ustvarjalnimi izrazi, ki se zna spopasti s platnom, grafikom in poetičnim pisanjem. Je sinteza poti, ki jo je Claudia Raza prehodila od 70-ih let prejšnjega stoletja, z naturalističnim navdihom in s kulturnim sklicevanjem na avantgardna gibanja prvih desetletij 20. stoletja, in ki jo je zaznamovala interpretacija čustvenega sveta.« S temi besedami italijanski kritik Franco Rosso predstavlja umetnico Claudio Raza. Njeno razstavo z naslovom »Lungo il sentiero dei sentimenti / Sledi na stezi čustev« bodo odprli jutri ob 18. uri v cerkvi Santa Maria dei Battuti v Čedadu, organizirajo pa jo kulturno društvo Ivan Trinko in Občina Čedad v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo in Beneško galerijo.

Claudia Raza ustvarja od leta 1978. Odtlej je svoja dela razstavila na 83 samostojnih in 450 skupinskih razstavah v Italiji, Sloveniji, Avstriji, Španiji, Angliji, Franciji, Švici, Braziliji in na Japonskem. Rodila se je v Čedadu; s slikarstvom se je začela ukvarjati, ko je obiskovala tečaje Vitiella in Tomadinija ter kasneje - potem ko se je preselila v Trst - šolo Scuola Libera di Figura Mestnega muzeja Revoltella in šolo Scuola Libera dell'Acquaforte Carla Sbisaja. Grafično tehniko je izpopolnila še na mednarodni gra-



fični šoli (Scuola internazionale di Grafica) v Benetkah, kjer je sodelovala pri ustanovitvi tiskarne Tintoretto.

Izčiščenemu slikanju se v njenem ustvarjanju pridružuje jezik poezije. Izdala je dela Sottili Inquietudini (založnik Edizioni Il Murice), Sottili Inquietudini 2 (založnik Circolo Italo Austriaco di

Trieste), ki je bilo prevedeno tudi v slovenščino in nemščino (Rahli nemir - Leise Unruhe), Inciso è ogni gesto (založnik Hammerle Editori, Trst); Parole scritte (založnik Franco Rosso Editore, Trst).

Razstava bo odprta do 17. novembra. (NM)

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**



La vita di Adele

ZDA 2013

Režija: Abdel Kechiche

Igrajo: Léa Seydoux, Adèle Exarchopoulos in Sami Kechichouche.

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!



V mestu Lille, na severu Francije Adèle, petnajstletno dekle obiskuje višjo šolo, ko se zave, da ji je veliko lepše v ženski kot pa v moški družbi. V gejevskem lokalu spozna Leo, punco z modrimi lasmi, s katero se prepušči strastni ljubezenski zvezi. Odnosu, ki obema puncama omogoči dozorevanje in rast, do trenutka, ko se v eni izmed njiju nekaj spremeni. Še ena Kechichejeva zgodba, ki raziskuje medčloveške odnose. Čustva in občutke navadnih življenj, malih zgodb, ki postanejo prav zaradi univerzalnosti ogromne.

Avtor nas v tri ure trajajočem filmu popelje v najstniški svet dveh prikupnih Francozinj, ki se ob življenjskih resnicah, soočajo tudi s sprejemanjem drugačnosti.

Ob spoznavanju čustev, strasti, pa tudi s težavami, določenih izbir.

Z neobremenjenostjo, ki je značilna francoskim avtorjem se je tako v Tuniziji rojeni francoski avtor Abdellatif Kechiche lotil tabu teme in jo brez vsakršnega zadržka tudi prepričljivo razvil. Pri tem je pred kamero razkril dve izjemni igralki.

Kot je dejal sam Kechiche, film ni namenjen spodbujanju o pravicah istospolno usmerjenih ljubezenskih odnosov. V nazornih prizorih je predvsem želel ujeti lepoto in čutnost, ki jo je na velikem platnu težko prikazati. Sprva izredno strastna ljubezen tako dan za dnem blede.

Z zgodbo o Lei in Adele, ki jo je režiser povzel po francoskem stripu Julie Maroh ("Le Bleu est une couleur chaude") si je režiser Kechiche, maja v Cannesu zagotovil prvo zlato palmo. Ob prejemu je režiser povedal, da jo namenja »čudoviti francoski mladini, ki jo je v svoji režiserski karijeri dobro spoznal«. (Iga)



RIM - Neapeljski sodniki vložili obtožnico na podlagi pričevanja senatorja De Gregoria

Berlusconiju bodo sodili tudi zaradi podkupovanja

De Gregorio leta 2006 za tri milijone evrov prestopil k desnici, da bi zrušila Prodijevo vlado

RIM - Sodišče v Neaplju je včeraj odločilo, da bo moral nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi znova pred sodnika, tokrat zaradi domnevnega podkupovanja senatorja. Berlusconi je bil uradno obtožen skupaj z nekdanjim sodelavcem Walterjem Lavitolo, ki naj bi deloval kot posrednik pri vročitvi treh milijonov evrov podkupnine. Berlusconi je obtožen, da je leta 2006 senatorju Italije vrednot Sergiu De Gregoriju plačal tri milijone evrov za pomoč pri rušenju takratnega premiera Romana Prodi. Kot je včeraj odločilo sodišče v Neaplju, se bo proces začel 11. februarja prihodnje leto.

Senator De Gregorio je priznal krivdo in sodeloval s preiskovalci ter se s tožilstvom v zameno pogodil za nižjo kazn. Včeraj ga je sodišče v Neaplju obsodilo na 20 mesecev zapor. Lavitola pa je včeraj na zaslišanju dejal, da »četudi bi predal denar, ni nobenega dokaza, da bi vedel, da gre za podkupnino«.

Leta 2006 je levsredinska koalicija pod vodstvom Romana Prodi tečno zmagala na volitvah. Nekaj mesecev po volitvah je De Gregorio prestopil k tedaj opozicijskemu Berlusconi in nato leta 2008 pomagal zrušiti Prodijevo vlado.

Preiskavo izvajajo tožilci v Neaplju, kjer je bil izvoljen De Gregorio, in tudi sojenje bo potekalo v tem mestu. Berlusconi so nasprotniki doslej že večkrat obtožili kupovanja glasov, to pa je prvič, da je bil uradno obtožen zaradi domnevnega podkupovanja politika. Nekdanji italijanski premier je bil zaradi utaje davkov že pravnomočno obsojen na štiri leta zapor, zaradi česar mu grozi tudi izključitev iz senata.

Kot je bilo pričakovati, je sklep neapeljskih sodnikov takoj dvignil oblak prahu. Najprej sta se oglašili nekdanja Berlusconijska ministrica Mara Carfagna in poslanka desnice Renata Poleve-



Silvio Berlusconi in Sergio De Gregorio

ANSA

rini. Za prvo je to še en napad »vedno istih sodnikov z vedno istimi cilji«, druga pa govori o »nesprejemljivem napadu na neodvisnost politike«. Predsednik desnih senatorjev Renato Schi-

fani je potrdil, da se »obkoljevanje Berlusconi« nadaljuje brez izbiranja sredstev. Oglašilo se je še več predstavnikov desnice, ki so v en glas branili Berlusconi in napadali sodstvo.

RIM - Premier Letta v pogovoru z državnim sekretarjem ZDA Kerryjem vprašal za pojasnila

NSA prisluškovala Italiji?

RIM - Predsednik vlade Enrico Letta je v pogovorih z ameriškim državnim sekretarjem Johnom Kerryjem včeraj v Rimu odprl vprašanje domnevnega ameriškega prisluškovanja v Italiji. Kerry se je po besedah tiskovne predstavnice italijanske vlade odzval »kooperativno« in je obljubil, da bodo ZDA to vprašanje natančno pregledale.

Poročila o prisluškovanjih ZDA v Italiji so sprožila veliko jeze in zahtev po pojasnilih Washingtona. Notranji minister Angelino Alfano je tako ob začetku včerajšnjega srečanja med Letto in Kerryjem poudaril, da imajo Italijani pravico biti gotovi. »Odkriti



John Kerry in Enrico Letta

ANSA

moramo resnico in jo povedati, ne da bi nas zastraševali,« je poudaril.

Navedbe o ameriškem vohunjenju so med drugim razjezile tu-

di Francoze in Mehičane. Francoški zunanji minister Laurent Fabius je Kerryju v Parizu v torek dejal, da je takšno početje nesprejemljivo. Italijanski mediji, ki se sklicujejo na dokumente, ki jih je razkril »žvižgač« Edward Snowden, poročajo o nadzorih nad komunikacijami prek Skypea, nad elektronsko pošto in spletnim iskanjem v Italiji. Ameriška Agencija za nacionalno varnost (NSA) naj bi italijanskim poslancem dejala, da je nadzor pomagal preprečiti napad alžirskih borcev v Neaplju septembra 2010.

John Kerry in Enrico Letta sta sicer razpravljala tudi o stanju v Afganistanu, Libiji in Siriji, pa tu-

di o izraelsko-palestinskih pogajanjih, je za AFP povedal neimenovani vir. Še danes naj bi se sicer ameriški državni sekretar sestel z izraelskim premierom Benjaminom Netanyahu, ki je prav tako v Rimu, beseda pa naj bi tekla o Iranu, Siriji in pogovorih s Palestinci. Netanyahu je po srečanju z Letto v torek dejal, da bi bilo »tragično«, če bi Iranu uspelo nadaljevati z jedrskim programom.

Netanyahu je znova zavrnil navedbe Irana, da jedrsko energijo proizvaja izključno v civilne namene. »Številne države v Evropi, Severni Ameriki in Aziji imajo jedrsko energijo brez centrifug ali plutonija,« je opozoril.

BRUSELJ - Danes in jutri

Vrh voditeljev članic Evropske unije se tokrat začne brez velikih pričakovanj

BRUSELJ - Voditelji članic EU se bodo danes in jutri v Bruslju pogovarjali o bančni uniji, brezposelnosti mladih, digitalnih izzivih in umiranjem beguncev v Sredozemlju, a odmevnih novic ni pričakovati. To bo premostitveni vrh, saj se s ključnimi odločitvami čaka na sestavo nove nemške vlade. Časi kriznih vrhov so mihi, to bo običajni strastanek voditeljev članic unije, ki bodo pregledali napredek pri izvajanju doslej sprejetih odločitev na vseh ključnih področjih ter se posebej osredotočili na krepitev vloge unije v digitalnem svetu, so pojasnili viri pri EU.

Velikih novic ni pričakovati, to bo vrh ponavljanja že sprejetih zavez, neke vrste most do decembrskega vrha, ko se pričakujejo ključne odločitve. Najprej smo vsi čakali izid nemških volitev, zdaj pa čakamo na sestavo nemške vlade, pa pravi analitik v bruseljskem inštitutu European Policy Center Janis Emmanouilidis.

Za Slovenijo, čakajočo predvsem na izid pregleda osmih slovenskih bank, ki bo pokazal, ali bo potrebovala finan-

čno pomoč, bo zanimiva razprava o bančni uniji, ki se je bo udeležil tudi predsednik Evropske centralne banke (ECB) Mario Draghi. A voditelji po napovedih ne bodo šli v podrobnosti. Ne pričakuje se ne ključnih premikov ne vročkovne razprave.

Potem ko je bila dogovorjena pravna podlaga za prvi steber bančne unije, enotni nadzor, je ECB dan pred vrhom sporočila, da bo okoli 130 sistemskih bank v območju evra, ki predstavljajo približno 85 odstotkov evrskega bančnega sistema, začela pregledovati novembra. Celovit zdravstveni pregled bo trajal leto dni in je ključen za zagon bančne unije.

V evropski pregled bodo vključene tudi tri slovenske banke - Nova ljubljanska banka (NLB), Nova kreditna banka Maribor (NKBM) in SID banka. V pregled, ki v Sloveniji že poteka, pa je vključenih osem bank: NLB, NKBM, Abanka Vip, Banka Celje, Gorenjska banka, Unicredit banka Slovenija, Hypo Alpe Adria Bank in Raiffeisen banka.

V ECB poudarjajo, da nacionalni pregledi ne morejo nadomestiti sodelovanja bank v celostnem evropskem pregledu, da torej tri sistemske slovenske banke iz evropskih testov ne morejo biti izvzete, a da bodo v primeru bank, ki so že opravile podobne teste, upoštevali izide teh testov, tako da bo evropski pregled dopolnjen.

Glede na to, da je premierka Bratškova med obiskom šefa evroskupine Je-roena Dijsselbloema izpostavila, da bo Slovenija vztrajala, da se enaka merila kot pri pregledu osmih slovenskih bank uporabijo tudi pri evropskem pregledu bank, je pričakovati, da bo tudi na vrhu posredovala podobno sporočilo.

Evropski pregled bo pokazal, kolikšne so kapitalne potrebe bank, zato je ključno, da ima območje evra tudi jasna pravila za reševanje problemov podhranjenih bank in prav na to je sedaj osredotočena razprava o bančni uniji. To je drugi steber bančne unije. Dogovor članic se pričakuje decembra, dogovor z Evropskim parlamentom pa do majskih evropskih volitev.

Bančna unija, ki bo stala na treh stebrih - enotnem nadzoru, enotnem sistemu za reševanje bank in enotnem sistemu shem za zavarovanje denarnih vlog, je sicer eden od ključnih projektov v okviru nadgradnje Ekonomske in monetarne unije. Drugi je fiskalna unija, tretji in četrti pa krepitev ekonomske in politične unije.

Tudi preostali vidiki nadgradnje Ekonomske in denarne unije bodo tema tokratnega vrha, a od razprave se ne pričakuje nič konkretnega. Niti glede dveh idej, ki sta bili pred letom dni zelo aktualni: individualnih reformnih pogodb in solidarnostnega sklada s finančnimi spodbudami za dobre reformatorke.

Vrh bo razpravljal tudi o krepitvi socialne razsežnosti Ekonomske in denarne unije - socialnem paktu, ki naj bi uravnotežil zategovanje pasu s krepitvijo socialne politike. Predlogi Bruslja so tarča kritik, da niso dovolj ambiciozni. Ne vključujejo na primer zaželeno enotno shemo nadomestil za brezposelnost v območju evra. (STA)

STRASBOURG

Prepir med institucijami Evrope o proračunu

STRASBOURG - Proračunskim prepirom med institucijami EU, ki so zaznamovali tokratno plenarno zasedanje Evropskega parlamenta, še ni videti konca. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je zato včeraj v Strasbourgu ostro okrcal poslance in države. Kot je poudaril Barroso, obstaja očitno veliko pomanjkanje zaupanja med Evropskim parlamentom in Svetom. V prepri med njima se, kot je dejal, ne želi vmešavati, je pa oba odločno pozval, da končno že prenehata z nape-njanjem mišic ter čim prej sprejmeta tako vse še odprte spremembe letošnjega proračuna kot večletni finančni okvir 2014-2020.

»Državljeni Evrope te razprave preprosto ne razumejo, državljani Evrope prosijo za denar za regije, za države. Za nekatere države je kritično, da so programi, kot je tisti za boj proti brezposelnosti mladih, pripravljeni in stečejo s 1. januarjem 2014,« je poudaril.

Poslanci so sicer včeraj odločili, da bodo vendarle v četrtek glasovali o 2,7 milijarde evrov vredni spremembi letošnjega proračuna številka šest, ki bi preprečila plačilno nesposobnost Evropske komisije že v sredini novembra. Svet jo je potrdil v ponedeljek. Vendar pa vztrajajo, da bo sprememba številka šest potrjena le, če dobijo še danes ali najkasneje v četrtek zjutraj izrecna zagotovila Sveta, da bo tudi spor glede spremembe proračuna številka osem o pokritju 3,9-milijardne luknje v letošnjem proračunu v kratkem urejen in da EU leta res ne bo zaključila s primanjkljajem.

Ob kopici sporov glede proračunov in še posebej proračunskih lukenj v EU so evropski poslanci danes naredili še en korak, ki k pomiritvi ne prispeva. Po pričakovanjih so namreč na plenarnem zasedanju v Strasbourgu zavrnil predlog proračuna EU za leto 2014, kakršnega je pripravil Svet.

ZLATO

(999,99 %) za kg

31.126,57 € -170,35

SOD NAFTE

(159 litrov)

107,46 \$ -2,28

EVRO

1,3752\$ +0,60

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
23. oktobra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	
	23. 10.	22. 10.
ameriški dolar	1,3752	1,3674
japonski jen	133,95	134,52
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,817	25,727
danska krona	7,4596	7,4596
britanski funt	0,85160	0,84760
madžarski forint	292,24	294,31
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7029	0,7027
poljski zlot	4,1783	4,1820
romunski lev	4,4319	4,4370
švedska krona	8,7756	8,7626
švicarski frank	1,2307	1,2355
norveška krona	8,1360	8,1335
hrvaška kuna	7,6141	7,6165
ruski rubel	43,7066	43,6458
turška lira	2,7160	2,7109
avstralski dolar	1,4189	1,4084
braziljski real	2,9988	2,9886
kanadski dolar	1,4189	1,4084
kitajski juan	8,3693	8,3320
indijska rupija	84,7840	84,2200
južnoafriški rand	13,4643	13,5075



GORIŠKA - Težave v gradbenem sektorju, mnenja dveh slovenskih gradbincev

Ljudje imajo manj denarja, novih gradenj skorajda ni

V gradbeništvu se gospodarska kriza še vedno močno pozna, tako na Goriškem kot v ostalih pokrajinah Furlanije-Juljske krajine. V prvih šestih mesecih tega leta se je promet v tem sektorju po podatkih deželne opazovalnice trga dela zmanjšal za 9,1 odstotka v goriški pokrajini ter za 13,1 odstotka na deželni ravni. Število zaposlenih v gradbenem sektorju se je v istem obdobju zmanjšalo za 4,1 odstotka na Goriškem in za 5,9 odstotka v Furlaniji-Juljski krajini. V goriški pokrajini je bilo v prvi polovici leta 2013 v primerjavi s prvo polovico leta 2012 sicer več novih zaposlitev (979 proti 876, +11,8 odstotka), a je bilo tudi precej več odslovitev.

Ko se vse več ljudi znajde brez zaposlitve ali ima nižje dohodke, se kupna moč seveda zmanjša. Kdor nima veliko denarja in stabilnega položaja, pa nima dostopa do bančnih posojil - zlasti v trenutku, ko so banke zaradi svojih težav do prosilcev zahtevnejše, včasih celo nepopravljive. Vse manj ljudi kupuje nepremičnine, kaj šele, da bi gradili hiše. Kriza v različnih oblikah »grize« velika, srednja in majhna podjetja. Primorski dnevnik se je pogovoril s Slovencema, ki delata v gradbenem sektorju.

»Kriza se zelo pozna, novih hiš sploh ni. Gradbinci se v glavnem ukvarjamo s popravili in manjšimi posegi, moraš se pač znajti ...« pravi **Guido Pahor**, mali podjetnik iz Rupe. Stranke se borijo za pridobitev bančnih kreditov, predvsem mladi imajo velike težave: »Če nimajo staršev ali dedka, ki bi jimčili s svojim premoženjem, se težko dokopljajo do kredita.«

Za podjetnike sta velika problema davčni pritisk in birokracija. Pahor pravi, da mu država odvzame 60 odstotkov dohodka, za najmanjši poseg na kateremkoli zidku pa so potrebni varnostni načrti in drugi postopki. »Tu je še izobraževanje o varnosti pri delu, ki je hvalevredno, vse skupaj pa na koncu bremeni podjetje,« opozarja Pahor. Nekoliko pa so ga razočarali



Brezposelnost je visoka, podjetniki pa zaman iščejo domačine, ki bi delali kot zidarji

tudi mladi: »Jaz bi rad vzel v službo kakega domačina, ampak ni mladih, ki bi se lotili zidarskega dela. Vem, da je naporno, a vseeno ... Na koncu so na razpolago samo tujci. Nekoč ni bilo tako. Ob gospodarski krizi imamo opravka tudi s krizo vrednot in miselnostjo, ki se je v letih spremenila.«

Števerjanec **Filip Hlede**, ki dela z očetom, je zmeren optimist: »V zadnjem letu se je položaj majhnih podjetij malo popravil. Najhujše je bilo lani, ko smo tudi

sami ostali kak mesec doma, ker ni bilo naročil. Zdaj delo je, čeprav bolj popravljamo kot gradimo.« Mladi so največje žrtve, saj ne delajo, nimajo dohodkov in torej ne morejo jemati kreditov, »verižni efekt pa na koncu zadene tudi nas«. Davčni pritisk pa je ogrožen in še sam si v tem trenutku ne bi gradil hiše, čeprav bi lahko 90 odstotkov dela opravil sam. »Vsekakor upam, da je najhujše za nami, čeprav nikoli ne veš.« (af)

GORICA Jubilej gradbenih ustanov

Goriška socialno-skrbstvena ustanova delavcev gradbenega sektorja (it. Cassa edile) in gradbena šola (današnji Formedil) praznujeta petdesetletnico delovanja, ob tej priložnosti pa prirejata v soboto, 26. oktobra, ob 10.15 srečanje, ki bo na novem sedežu v Svetogorski ulici v Gorici. Ob pomembnem jubileju bosta ustanovi tudi nagradili gradbena podjetja in delavce z dolgoletnim stažem, med njimi so tudi nekateri Slovenci.

Dopolodne bo najprej na vrsti odprtje novega sedeža ob navzočnosti predstavnikov krajevnih oblasti (napovedan je prihod predsednice Dežele FJK Debole Serachiani), sledila bo slovesnost s poročilom predsednika in podpredsednika obeh praznujočih ustanov. V nadaljevanju bodo nagradili 24 podjetij, ki so največ let v članstvu v socialno-skrbstveno ustanovo ter 25 delavcev z najdaljšim delovnim stažem.

Naj omenimo, da so priložnostni plakat izdelali v sodelovanju z umetnostnim zavodom Maxa Fabianija. Notranja komisija je ocenila predložene osnutke, avtorjem treh najboljših izdelkov pa bodo v soboto podelili denarno nagrado - to so Edoardo Chiarion, Roberta Delbianco in Damijan Furlan. Vseh dvajset izdelkov dijakov pa bo na ogled na sedežu Formedila.

TRŽIČ

Nadlegovalca iščejo tudi s pomočjo videokamer

Do nadlegovanja mladoletnice naj ne bi prišlo ob vznožju hriba Rocca, pač na drugem območju ob železnici. Tržiški karabinjerji nadaljujejo s preiskovanjem še ne povsem pojasnjene dogodka, do katerega je prišlo v ponedeljek popoldne. Takrat naj bi petnajstletnica po rodu iz Neaplja in z bivališčem v Trziču med vračanjem s šole vstopila v avtomobil mladeniča, ki naj bi jo nato skušal posiliti. Mladoletnica je tedaj uspešno izstopila iz avtomobila in se pognala v beg, med katerim je padla in si poškodovala glavo in obraz. Po zdravniško pomoč naj bi se zatekla v tržiško urgenco. Karabinjerji v zvezi z dogodkom ne dajejo izjav, vsekakor pa zgleđa, da naj bi mladoletnica nasilneža poznala; šlo naj bi za družinskega prijatelja, ki naj bi morda poznal njene brate. Na kraju poskusa posilstva ni videokamera, z njihovo pomočjo pa skušajo ugotoviti, po kateri poti se je mladenič z avtomobilom zapeljal do tja.

»Lahko povem le, da se preiskava nadaljuje in da smo v stalnem stiku s silami javnega reda. Istovetnost nasilneža bomo skušali ugotoviti tudi z videokamerami, ki so razpršene po mestu,« pravi tržiški podžupan Omar Greco. In ravno včeraj so na tržiškem županstvu predstavili tečaj samoobrambe za fante in dekleta od 14. do 18. leta starosti. »Ne gre za tečaj borilnih veščin, pač pa za nadajevanje dejavnosti, ki jih vodijo po šolah v okviru projekta proti nasilju med mladostniki,« pravi poveljnik tržiških mestnih redarjev Walter Millocchi. Tečaj bo potekal ob petkih med 20. in 22. uro v telovadnici v Ulici Giacich, začel se bo januarja in zaključil maja. Vpisovanje se bo začelo 20. novembra, informacije so na voljo na telefonskih številkah 0481-411670 in 800-141467.

GORICA - Center Seppenhofer na čelu šele druge tuje jamarske odprave v tej državi

V kamboških jamah templji in kosti

Leta 1995 so Nemci raziskovali jame na severu, Italijani bodo potovali tudi na jug Kambodže - Rdeči Kmeri več jam napolnili s človeškimi trupli

Goriški jamarji bodo od 8. do 26. novembra vodili prvo italijansko jamarsko odpravo v Kambodži, na mednarodni ravni bo to šele druga v tej azijski državi. »S to sklepno pobudo bomo počastili 35-letnico našega centra za kraške raziskave Carlo Seppenhofer,« je na včerajšnji predstavitvi na goriškem županstvu povedal predsednik centra in član ekspedicije Maurizio Tavagnutti. Ob njem je bil občinski odbornik Stefano Ceretta, ki je omenil, da bodo jamarji poskusili narediti tudi nekaj koristnega za domačine - popisali naj bi jame, ki lahko pripomogle k razvoju turizma. Med cilji je tudi vzpostavitev sodelovanja z univerzo v Phnom Penhu.

V Kambodžo bodo s Tavagnuttijem potovali še dva člana goriškega centra (Ivan Castellani iz Gradišča in Antonio Torre iz Tolmeča) ter jamarji kluba CAI iz Tolmeča (Claudio Schiavon) in Novare (Gian Domenico Cella in Vittoria Derigibus). Vse stroške bodo krili sami člani odprave, ob tej priložnosti pa so pripravili majčke z napisom »International Speleological Project to Cambodia 2013«, ki si jih s prostovoljnimi

prispevkom lahko vsakdo priskrbi po elektronski pošti (seppenhofer@libero.it).

»Sprva smo obletnico nameravali počastiti z ekspedicijo v Ekvador, kjer se je mudil naš geolog. On pa nam je to potovanje odsvetoval, ker je tam naletel samo na jame vulkanskega izvora, ki za nas niso zanimive. Potem smo izvedeli, da v Kambodži že 10 let živi Milančan Oscar Marchi, ki bi nam lahko bil v pomoč. On bo naposled naš vodič. V Kambodži je več kraških planot, kjer so doma apnenec in jame, slednje pa so v glavnem neraziskane. V tej državi je bila dejavna samo ena jamarska odprava: leta 1995 je severni del države raziskal Speläoclub Berlin. Raziskovanje pa so predčasno prekinili zaradi nevarnosti minskih polj. Letos smo se v Brnu srečali z vodjo tedanje odprave Michaelom Laumannsom, ki nam je svetoval, naj raziščemo jame na jugu Kambodže. Tja niso šli niti oni,« je razložil Tavagnutti.

Južna Kambodža - med Tajskim zalivom in Vietnamom - ni običajna turistična destinacija, saj se tujci zadržujejo pretežno na severu, kjer je antična kmerska prestolnica Angkor. Tam se je vila t. i. »Ho Chi Min-

hova pot«, vhode v neraziskane kamboške jame pa krasijo značilni budistični templji (»zgleda, da so menihi prijazni in da dovolijo vstop v jamo,« pravi Tavagnutti). Jamarji bodo najprej na delu v južnih Kepu in Kampotu, nato v severnem Battambangu. Po raziskovanju jam si bodo privoščili ogled slovitega Angkor Wata ter plovbo po reki Tonle Sap, kjer so si domačini uredili naselja na splavih. Tudi na bregovih te reke so tipične kraške jame. Tavagnutti je povedal, da je Kambodža v glavnem varna država, za raziskovalce so edine ovire lahko bujno rastlinje in morebitni ostanki minskih polj. V 70. letih, ko so vladajoči Rdeči Kmeri pobili od enega do tri milijone prebivalcev, je dober del trupel končal prav v jamah (kakor v povojni Jugoslaviji in drugod). Upajmo, da ne boste naleteli prav na okostnjake, je goriškim jamarjem zaželel odbornik Ceretta.

Center za kraške raziskave C. Seppenhofer je pred dvema letoma organiziral jamarsko odpravo v severno Grčijo (ob makedonski meji), prvi večji podvig pa je iz leta 1979, ko so Goričani leto po ustanovitvi centra potovali v Peru. (af)



Kambodža je bogata z jamami

Izkušnje dijakov po svetu

Vse več goriških dijakov se odloči preživeti šolsko leto v tujini, kjer spoznava sovrstnike, druge kulture in jezike. Letos je pet dijakov goriškega centra neprofitnega združenja Intercultura odpotovalo na Finsko, Irsko, Japonsko in Tajsko. Vrnili pa so se Anna, Greta, Leonardo in Stefania, ki so preteklo šolsko leto preživele v Kostariki, Ekvadorju, Hondurasu in Združenih državah Amerike. Prav oni bodo skupaj s prostovoljci Interculture in kitajskimi dijakinjo, ki je gostja goriške družine, v središču dveh javnih srečanj, na katerih bo govor o tovrstnih nepozabnih izkušnjah ter o priložnostih za mlade v šolskem letu 2014-15. Prvo srečanje bo jutri ob 18. uri v konferenčni dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gorici, drugo pa v torek, 29. oktobra, ob isti uri v občinski knjižnici v Trziču.

Srečanje z Brandolinom

Goriški poslanec Giorgio Brandolin prireja jutri ob 18.30 javno srečanje z volivci v konferenčni dvorani Marine Lepanto v Ulici Sveta Evrope v Trziču. »Letova vlada je prestala več preizkušenj in kljub težavam dosegla pomembne rezultate. Namen srečanja je razložiti, kaj je bilo doslej narejeno in kako naprej,« je v vabilu napisal Brandolin.



GORICA - Sloviki začena novo šolsko leto

Poziv Ljubljani, naj narekuje izbire

V Tumovi dvorani v KB Centru v Gorici je v torek potekalo uradno odprtje novega študijskega leta Slovenskega izobraževalnega konzorcija - Slovika. Kot narekuje tradicija, se je srečanje začelo s podelitvijo diplom študentom, ki so v preteklem letu zaključili triletni multidisciplinarni program.

Diplomo sta letos prejeli dve študentki, in sicer Nina Race in Erika Ferluga. Potrdilo o uspešno zaključenem študiju jima je izročila mag. Vlasta Poličnik, vršilka dolžnosti generalne direktorice na direktoratu za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo na ministrstvu; spregovorila je v imenu ministra Jerneja Pikalo, ki ga je sestanek zadržal v Ljubljani. Poleg Poličnikove sta dijakinja čestitala Slovikov predsednik Boris Peric in njegova znanstvena direktorica Matejka Grgič. Tako Nina kot Erika študirata na Tržaški univerzi, prva obiskuje pravno fakulteto, druga pa ekonomsko. Obe poudarjata, da je triletni multidisciplinarni program predstavljal zelo pomembno izkušnjo, saj sta lahko univerzitetno izobrazbo dopolnili z dodatno poglobitvijo na drugih področjih; soglasno izpostavljata tudi visoko pripravljenost predavateljev.

Po zaključni slovesnosti in uvodnem pozdravu Poličnikove se je razvila razprava med raznimi predstavniki slovenskih izobraževalnih ustanov v Italiji. Če bi jo poskušali nekoliko strniti, bi lahko napisali, da so bila na srečanju v ospredju tri poglobitvena vprašanja. Prvo je vezano na nivo znanja slovenskega jezika na naših šolah, predvsem ob vse večji prisotnosti italijansko govorečih otrok, drugo se nanaša na priznavanje oziroma nepriznavanje slovenskih študijskih nazivov in naslovov v Italiji, tretje pa na vlogo, ki jo lahko imajo inštitucije, kot so dijaški domovi, glasbene šole, športna društva pri (predvsem jezikovni) vzgoji otrok. Če sta Roman Gruđen z ministrstva za šolstvo in pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji Andreja Duhovnik izpostavila pomen memoranduma o priznavanju študijskih naslovov in nazivov, je goriški predsednik SKGZ Livio Semolič opozoril, da stvari še vedno ne potekajo, kot bi morale. Po njegovem mnenju bi morali izkoristiti ugoden trenutek, ki ga v tem obdobju nudi odlično sodelovanje med Italijo in Slovenijo na mednarodni ravni. Predsednica Glasbene matice Nataša Paulin je opozorila, da bi morali na osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah predpisati stalno strokovno izobraževanje, kar pa je zelo težko uresničljivo, saj ima slovenska narodna skupnost v Italiji zelo malo avtonomije znotraj italijanskega šolskega sistema, večkrat pa je delo na šolah odvisno od posameznih učiteljev in profesorjev.

Ravnateljica Dijaškega doma Kristina Knez je obravnavala pošolske dejavnosti. Otroci se namreč slovensčine ne učijo samo v šoli ali doma in prav zaradi tega lahko ustanove, kot sta Sloviki in Dijaški dom, s skupno strategijo bistveno pripomorejo k razvoju znanja in vzgoje, s tem da se ne pritožujemo izključno nad šolskim sistemom. Tudi Boris Peric je izpostavil pomen vlaganja v izobraževanje na vseh področjih, poleg tega pa je predstavil neke skupnosti, ki so direktno vezani na izobraževanje. Želim torej apelirati - tudi nekoliko provokativno - na Ljubljano, saj kdor finančno podpira neko skupnost, ji mora včasih tudi narekovati določene izbire,« je zaključil Boris Peric. (av)

Diplomo sta letos prejeli Nina Race in Erika Ferluga

BUMBACA



GORICA - V soboto Vračajo se lutke

Zimski popoldnevi v centru Bratuž



V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se v soboto, 26. oktobra, ob 16.30 začena niz lutkovnih in otroških predstav s naslovom Zimski popoldnevi, ki jo prireja združenje CTA. Za začetek bo gledališča skupina Teatropersona uprizorila lutkovno predstavo »Il grande viaggio«. Še danes je mogoče na sedežu združenja CTA v Ulici Vittorio Veneto 7 v Gorici mogoče vpisati abonma; urad je danes odprt med 10. in 12. uro ter med 15. uro in 16.30. Več informacij je na razpolago na telefonskih številkah 0481-537280 in 335-1753049 ter na spletni strani www.ctagorizia.it. V abonma so vključene še predstave »Piccolo passo« (ki bo 16. novembra), »Voglio la luna« (30. novembra), »Il gioco del lupo« (14. decembra), »A proposito di Piter Pan« (18. januarja), »Lairone e il grande fiume« (1. februarja), »La grande foresta« (15. februarja) in »La città e il drago« (22. februarja).

GORICA - Predstavitel knjige Tanje Colja Porajajoča se pismenost v dvojezičnem okolju

Projekt Jezik/Lingua v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom (SLORI) prireja predstavitel knjige Tanje Colja z naslovom »Porajajoča se pismenost v dvojezičnem okolju. Primer otrok, ki obiskujejo vrtec s slovenskim učnim jezikom v Italiji in dvojezični vrtec v Špetru«, ki bo danes ob 18.30 v dvorani pokrajinskega sveta v pokrajinski palači na Korzu Italia v Gorici. Moderatorica srečanja bo Suzana Pertot, znanstvena koordinatorica projekta JezikLingua. Uvodoma bo

prisotne nagovoril Ivo Corva, vodja projekta JezikLingua, zatem pa bo o knjigi in o svojem raziskovalnem delu govorila avtorica Tanja Colja. Poskrbljeno bo za simultano prevajanje.

Projekt »JezikLingua - Večjezičnost kot bogastvo in vrednota čezmejnega slovensko-italijanskega območja« je sofinanciran v okviru programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

GORIŠKA - Danes na oddaji Dobro jutro

Jari in jarc i po TV

Zaigrali bodo skladbo »Moja mama kuha kafe« v angleškem jeziku in contry izvedbi

Danes ob 9.40 bo na televizijski oddaji Dobro jutro na RTV Slovenija nastopila nova glasbena skupina Jari in jarc i, ki bo svojo skladbo zaigrala v živo med neposrednim prenosom iz studia TV Koper. Ob tej priložnosti bo zasedbi Jari in jarc i priskočil na pomoč Ilija Ota, mladi kitarist iz Boljunca. Skupino sestavljajo bobnar Blaž Grm, kitarist Robert Slanič, kontrabasist Boštjan Benčič ter mladi doberdobski harmonikar in pevec Jari Jarc. Zasedba je nastala med praznovanji pete obletnice ženskega pevskega zbora Kombinat, ki je potekal 27. aprila letošnjega leta. Jari Jarc, ki Kombinatke običajno spremlja s harmoniko, je takrat nastopil na karaokah; zapel je pesem Johnnyja Casha. Na zabavi je bil tudi kantavtor Drago Mislej - Mef, ki se je izvedbe zelo razveselil in Jariju dejal, da bi se moral lotiti kakšnega resnejšega projekta. Jari se je nad Mefovim nasvetom zamislil. Dva meseca kasneje so se glasbeniki, ki redno spremljajo Kombinat, zbrali v snemalnem studiu na Igu pri Ljubljani in posneli pesem, ki jo je Mef kmalu zatem predvajal v svoji nedeljski oddaji Okoli



Jari Jarc spremlja Kombinatke

osmih na radiju Koper. Od takrat jo zavrti skoraj v vsaki oddaji.

Pesem je nastala iz prepričanja pevca, da sta si ameriška in slovenska folk glasba zelo podobni: ritmično, harmonsko in vsebinsko. Ameriške ljudske in delavske pesmi, ki opevajo vsakdanje življenje, težke delovne razmere, veseljačenje, nasploh življenje preprostih ljudi, je Jari vzljubil preko

Poslanka noče džipov

Proti shodu terenskih vozil na Krasu, ki ga 10. novembra prireja tržaški klub Nord est Off Road, se je izrekla poslanka Levice, ekologije, svobode Serena Pellegrino. Svoje nasprotovanje je utemeljila v pismu, ki ga je poslala ministru za okolje Andrei Orlandu. Po njenih besedah spreved hrupnih terencev ne sodi na goriški in tržaški Kras, zato je prepričana, da je treba prireditev prepovedati. Poslanki se ne zdi primerna niti zamisel organizatorjev, da bi se s terenci zapeljali do znamenitosti iz prve svetovne vojne. Pellegrinova je prepričana, da si mrtvi zaslužijo spoštovanja, ne pa hrupne zabave. Shodu nasprotuje tudi doberdobski župan Paolo Vizintin, ki lastnikom džipov ne bo dovolil, da se peljejo po gozdnih cestah doberdobske občine. Pomisleke glede pobude imajo tudi v sovedenjski občini, medtem ko ji na celi vrsti nasprotujejo okoljevarstveniki WWF. Povsem drugačnega mnenja je deželni svetnik Občanov Emiliano Edera. »Ko sem bil občinski odbornik, sem spoznal klub Nord Est Off Road, katerega člani so do slej izpeljali več solidarnostnih pobud, tudi v tuji. Prepričan sem, da bodo tudi shod na Krasu priredili brezhibno, saj so že vnaprej zagotovili sredstva za odpravo morebitne povzročene škode,« pravi Edera.

Nesreča v Ronkah

V središču Ronk se je včeraj popoldne zgodila prometna nesreča; čelno trčila sta avtomobil in avtomobil, k sreči se njuna voznika nista poškodovala. Zgleda, da je nesrečo povzročil voznik avtomobila, ki se na pred kratkim preurejenem križišču v Ulici 4 novembre očitno ni znašel in je zaradi tega izsilil prednost. Krajanji opozarjajo, da je okrog križišča s prometnim otokom celo morje prometnih znakov, katerih razumevanje marsikomu povzroča preglavice.

Aplenc o Golem otoku

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se bodo danes ob 20. uri pogovarjali o koncentracijskem taborišču na Golem otoku. Na vprašanja novinarke Alenke Puhar bo odgovarjal mag. Andrej Aplenc, ki je bil na Golem otoku zaprt dvakrat, poleti leta 1949 je bil kot dijak v prvem transportu internancev, drugič pa je bil zaprt leta 1952.

Poklon Hendrixu

V Kulturnem domu v Gorici se bo danes ob 21. uri začel festival Jazz & Wine of Peace s svojevrstnim poklonom Jimi Hendrixu. Nastopila bo priznana italijanska skupina Quintorigo s koncertom, ki nosi naslov »Experience«.

Woodyja Guthrija in Johnnyja Casha, ki sta dva izmed največjih predstavnikov ameriškega folka in countryja. Istočasno pa mu je kot harmonikarju vseč tudi slovenska ljudska glasba. Zato se je odločil, da bo slovenski pesmi dal novo preobleko, ritmično hitrejšo po zgledu countryja in rockabillyja, ter jo s pomočjo prevajalke in pisateljice Polone Glavan prevedel v angleški jezik. Tako se je rodila - malo za šalo, malo zares - pesem »My old mother's making a brew - Moja mati kuha kafe«.

Skupina pripravlja še druge skladbe v enakem slogu kot doslej: izhaja iz ljudskih pesmi, pripravlja pa tudi nekaj avtorskih skladb, za katere je besedila napisal Jari. Ta prav tako pripovedujejo o vsakdanu običajnih ljudi. Skupina je trdno prepričana, da je v tem trenutku dobrodošla vrnitev k preprostim melodijam, k umirjeni, pripovedni glasbi, kot je bila in je ljudska glasba. Želja skupine je seveda, da bi nastopala v živo, ker pesmi zares zazivajo predvsem pred in s poslušalci. Seveda pa bi se ne branili ključa kakšnega glasbenega producenta, ki bi jih povabil na turnejo v ZDA...



GORICA - Kulturni dom in državna knjižnica

Sprožila postopek, da postane Zlobec častni meščan Gorice

Izjemno srečanje s Cirilom Zlobcem. Dokaz, da lahko očara publiko - okrog sedemdeset prisotnih - tudi oseba z devetimi križi na plečih. Seveda, če ima kaj povedati in nosi v sebi naboj vrednot, ocen in spominov. Ciril Zlobec vse to ima in tokrat je s privlačnim italijanskim izražanjem omrežil tudi veliko število večinskih Goričanov. V Kulturnem domu je v torek potekala predstavitev knjige »Lontananze vicine, incontri e amicizie italiane di un poeta sloveno«, ki je izšla lansko leto. Pobudnika sta bila Kulturni dom in goriška državna knjižnica, zato sta prisotne pozdravila predsednik Igor Komel in ravnatelj Marco Menato. Spomnila sta se lanskega srečanja z Miroslavom Košuto, saj se obe pobudi vključujeta v niz skupnih literarnih pobud. Posegel je tudi pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli, ki je Cirila Zlobca gostil med dnevom na gradu. Pogovor je vodila časnikarka Margherita Reguiti. Povzela je pesnikov življenjepis, v katerega so tudi sto deset knjig pesmi, proze, prevodov... Nato je prešla na vsebino predstavljene knjige, ki vsebuje v prvem delu osemnajst poglavij, slednja pa so prevedeni prepisi radijskih oddaj. Drugi del je vsebinsko bolj členovit.

Končno je na vrsto prišel gost. Takoj je omenil svojo navezanost na Goro zaradi dveh močnih postavk: prvo pesem je napisal prav v našem mestu in sem je iz rodnihi Ponikev prišel študirat. Ni dolgo zdržal oz. ustanova ni zdržala v bistvu zaradi jezika. Fašizem je tedaj že utrdil svojo ideologijo in prakso. Nič boljše

ni bilo v Kopru, kjer si je vtepel v glavo, da bo v slovenskih tencinah posnel Danteja. Anekdotično je njegovo srečanje s škofom Santinom, ki je pokazal naklonjenost, a po treh mesecih je Zlobec moral v konfinacijo v Abruce. Sledilo je branje v obeh jezikih pesmi Besede, nato je spregovoril o vrednoti, ki jo predstavlja vsaka beseda posebej in govor na splošno v svetu, kjer odmeva ženket komunikacij vseh vrst in se Beseda v njih utaplja brez prave sporočilnosti. Dober pesnik besedo stokrat preveri, preden jo odda v javnost, kajti zaveda se svoje odgovornosti.

Na specifično vprašanje je opisal svojo izkušnjo kot politik. Pojasnil je, kako je naša narodna istovetnost osnovana na jeziku. Zaradi številnejših sosedov je vselej pretila nasilna ali tiha asimilacija, zato je slovenska politika vedno rada imela v svojih vrstah literate. Tako se je pripetilo, da je v fazi osamosvojitve prišel v ožje državno vodstvo, jasno pa je povedal, da se čuti izposojenega in naj si ga nihče ne prilašča. Ker ni imel oblastvenih ambicij, je dobro zvožil in je sedaj precej odmaknjen od dogajanja, kar je povzročila tudi sinova smrt in odhod številnih vrstnikov, zaradi česar tudi nima več priložnosti za pogovore. Čudna situacija za človeka, ki se je družil kar s tremi nobelovci. Vsi so bili Italijani - Ungaretti, Quasimodo, Moravia. Tej pripovedi je italijanska publika še bolj prisluhnila. Moravio je sam, še zelo mlad, a že kot prevajalec njegovega romana La Romana, poklical leta 1956 po telefonu med izletni-



Srečanje z Zlobcem v Kulturnem domu

BUMBACA

škim bivanjem v Rimu. Odprla so se mu vrata v italijanski literarni svet. Predvsem zaradi prevajalskih sposobnosti, malo tudi po sreči. Z Ungarettijem sta se ujela na tematikah Krasa. Potem je bila na vrsti antologija italijanskih pesnikov in Quasimodo mu je z recenzijo stopil v bran pred domačimi kritikami. Glede na sedanjo evropsko družbeno stanje so bila prepričljiva Zlobčeva izvajanja o napovedih, ki jih je napisal pred več kot desetletjem. Bil je skeptik, a se je zavedal, da ne sme narod, ki šteje le dva milijona oseb, zamuditi priložnosti. Evropska skupnost je obljubljala humanizem, enake pravice, možnost pretoka ljudi, svobodo razvoja... Toda bilo je obvezno prilagoditi prejšnjo zakonodajo enovitemu kalupu. Sedaj pa imajo eni večje možnosti od drugih. Kako se lahko čuti svoboden nekdo, ki ne more prehraniti družine? V krizi so bogatejši bolj bogati in revnejši bolj revni.

Tudi slepci vidijo, da so veliki izkoristili šibkost šibkejših.

Dogodile so se velike družbene spremembe, a eden od izvorov še vedno prisotnega ponosa je v uporabi med drugo svetovno vojno. Slovenija je bila edina upravno geografska enota v Evropi, ki ni bila le okupirana - takšnih stvarnosti je bilo več - temveč so jo velike soseske povsem anektirale. Šlo je za brisanje nekega naroda z evropskega zemljevida, šlo je življenjski »aut - aut«. Zaključek tega poročanja je več kot očitaven. Kulturni dom in državna knjižnica sta se domenila, pokrajinsko odborništvo za kulturo se tudi strinja, da se sproži postopek na goriški občini za dodelitev Cirilu Zlobcu naslov častnega meščana Gorice. Poleg prve napisane pesmi in dijaškega obdobja gre za veliko delo, ki ga je opravil v povezovanju italijanskega in slovenskega pesništva posebej in kulture na splošno. (ar)

SABLIČI - Na ostrem ovinku Tovornjak kršil prepoved in povzročil nesrečo



Poškodovani Audi peljejo k avtoličarju

BONAVENTURA

Vožnja po ostrih ovinkih pri Sabličih je že nekaj let prepovedana tovornjakom, vendar se nekateri šoferji ne zmenijo za prepoved in se vseeno zapeljejo po ozki in ovinkasti cesti. Prepovedi včeraj ni upošteval niti šofer, ki je nato sredi popoldneva povzročil prometno nesrečo. V prvem ostrem ovinku na spodnjem delu ceste pri Sabličih je zapeljal na nasprotni vozni pas in stisnil ob skalo avtomobil tipa Audi A3, ki je pripeljal z nasprotni strani. K sreči je bila hitrost obeh vozil nizka, tako da se v nesreči ni nihče poškodoval. Na kraj so prihiteli tržiški karabinerji, ki so zaprli cesto prometu, medtem ko so poškodovani avtomobil odpeljali z avtoevleke.

NOVA GORICA - Evropski projekt

Dijaki izdelali avto na električni pogon

Novogoriški dijaki so, tako kot njihovi italijanski in hrvaški vrstniki, v okviru evropskega projekta izdelali avtomobil na električni pogon. Na novogoriškem Šolskem centru ga bodo odslej uporabljali kot službeno vozilo. Polni se iz električnega omrežja in tudi preko polnilne enote povezane s foto-voltaičnimi paneli, ki so vgrajeni na strehi šole.

Rezultat dvoletnega dela na projektu Mesa, ki ga sofinancira Evropski komisija preko programa Leonardo da Vinci, so tri vozila na električni pogon. Šolski center Nova Gorica je kot nosilec projekta v partnerstvo povabil še partnerje iz Italije: šolski center ITI Cardano in fundacijo Le Veje Pavina ter partnerje iz Hrvaške: Tehniško šolo Pula. Vsi trije šolski centri so v torek v Novi Gorici predstavili svoje projekte in avtomobile - z izjemo hrvaških partnerjev, ki svojega vozila niso uspeli pripeljati v Slovenijo, so pa bili vseeno prisotni na predstavitvi. »Glavni cilj projekta je bil, da se naredi učni pripomoček. Hrvaški in italijanski partnerji so pri tem tudi ostali. Mi smo šli korak dlje: vozilo smo registrirali, v kratkem ga bomo tudi homologirali, tako da ga bomo na šoli lahko uporabljali kot službeno vozilo. Seveda bo tudi učni pripomoček za dijake, a bo obenem tudi uporaben,« pojasnjuje vodja projekta Neža Pavzin.

S projektom so na šoli začeli novembra 2011: najprej so kupili rabljeno vozilo na bencinski pogon, dijaki pa so ga nato predelali v električnega. »Električni motor nam je podarila šempetrska Le-



Električni avtomobil

FOTOK.M.

trika. Pri predelavi sta nato sodelovala po dva dijaka avtomehanike in trije dijaki elektrotehniki. Ti so s profesorjem res delali vsak dan, tudi ob sobotah so večkrat prišli. Poleg njih pa še ves zaključni razred elektrotehnikov in avtomehaničev, ki so na to temo pripravljali seminarske naloge in podobno ter razred logističnega tehnik, ki je pripravil vso dokumentacijo za homologacijo in registracijo vozila, »dodaja Pavzinova.

Projekt je vzpostavil medpredmetno povezovanje vsebin. »To pomeni, da je skupina dijakov različnih programov, z medsebojnim sodelovanjem pri izdelavi električnega avtomobila, pridobila znanja s področja strojništva, mehatronike, mehanike in elektrotehnike. Inovativnost pa ni le v izdelavi električnega avtomobila ampak tudi v tem, da smo te vsebine vključili v šolski sistem oz. učni načrt v okviru odprtega kurikula,« pojasnjuje Pavzinova in poudarja, da se na takšen način lahko zelo uspešno motivira dijake za sodelovanje pri nekem projektu, sploh če, tako kot njihov, ta zaživi tudi v vsakdanji praksi. »Za Šolski center Nova Gorica je ključnega pomena tudi povezanost z gospodarstvom. Dijaki se tako z izmenjavo znanj in kompetenc ter nadgrajevanjem znanj lažje vključujejo na trg dela,« je prepričana sogovornica.

Dvoletni projekt Mesa je nastal s podporo programa Vseživljenjsko učenje Evropske unije. Iz sredstev Evropske komisije je sofinanciran v vrednosti 266.000 evrov. (km)

NOVA GORICA Čezmejno turistično povezovanje

Novogoriški Hit, slovenska agencija javna agencija za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma (SPIRIT) in italijanska agencija Turismo FVG so se povezali v skupnem čezmejnem projektu, ki ob bližajoči se stoletnici turistično povezuje območje, ki ga je zaznamovala prva svetovna vojna. Sodelovanje so prvič uradno predstavili na letošnji mednarodni turistični borzi TTG Incontri, ki je v minulem tednu potekala v Riminiju.

Sejemsko pojavnost v okviru stojnice slovenske agencije Spirit je dopolnila tudi predstavitev sodelovanja med družbo Hit ter agencijama Spirit in Turismo FVG - Turizem Furlanija-Juljska krajina na petkovi novinarski konferenci z naslovom »Unico territorio, unico prodotto« - Edinstven proizvod na enotnem prostoru, ki je pritegnila veliko pozornost italijanskih in mednarodnih turističnih medijev. »Gre za projekt skupnega trženja čezmejnih tematskih turističnih paketov, ki je nastal prav na pobudo družbe Hit,« je na predstavitvi poudarila Suzana Pavlin, namestnica direktorja trženja v družbi Hit. »Osnovna ideja in namen je obiskovalcem posredovati zgodovinsko zgodbo, ki jo je začrtala prva svetovna vojna. Nova ponudba turističnih paketov je plod idejnih sinergij, s skupnim ciljem, da bi spomin na zgodovinske dogodke turistično povezali tudi z drugimi vsebinami, ki jih danes to edinstveno območje ponuja. Posebna je tudi oblika sodelovanja, ki aktivno povezuje dve nacionalni instituciji s pomembnimi turističnimi akterji, med katerimi izstopa družba Hit kot pobudnik projekta. To je izkušnja, ki lahko postane primer dobre prakse v turističnem trženju,« je povedala Pavlinova.

V okviru omenjenega sodelovanja je oblikovanih enajst različnih turističnih paketov, vsebinsko povezanih s spomini na prvo svetovno vojno. Vsak izmed njih vključuje čezmejno spoznavanje turističnih, kulturnih, naravnih in eno-gastronomskih posebnosti, z bivanjem v najmanj dveh različnih krajih, v pokrajini Furlanija-Juljska krajina in v Sloveniji. Izkušnje in vtise bodo gostje lahko nicali ob obiskih kavern, muzejev, spominskih obeležij, mest Gorica in Nova Gorica, Kobarida, pogorja Kolovrat, klasičnega Krasa, vse do Trsta, Ljubljane in Postojne.

Za trženje in prodajo paketov bo poleg prodajnih in promocijskih poti agencij Spirit, Turismo FVG in lokalnih italijanskih turističnih operaterjev skrbela tudi nova Hitova receptivna agencija Hit tours DMC (Destination Management Company), ki predstavlja velik potencial za usmerjen razvoj turizma na Goriškem in širše. »Komunikacijsko projekt podpira zloženka v treh jezikih - v slovenščini, angleščini in italijanščini. Programi bodo v kratkem predstavljeni na Hitovi spletni strani in na voljo na spletnih mestih in pisarnah lokalnih turističnih organizacij in turistično-informacijskih centrov na tem območju,« še pojasnjujejo na Hitu. (km)



GORICA - Jutri Razstavo posvečajo prvi kozmonavtki

V galeriji Kulturnega doma bo jutri ob 18. uri odprtje dokumentarno-fotografske razstave z naslovom »Valentina Vladimirovna Tereškova - Prva«. Po-buda je nastala ob 50-letnici poleta prve ženske kozmonavtkice v vesolje. Razstavo prireja - in to prvič - Kulturni dom v sodelovanju z ruskim centrom kulture in znanosti iz Ljubljane. Tereškova, rojena 6. marca leta 1937 v okolici mesta Jaroslav, je v vesolje poletela leta 1963 z Vostokom 5. Polet z imenom »Čajka« (galeb) je tehnično potekal brez težav. Vseskozi ji je bilo sicer slabo, a je vseeno uspešno izpolnjevala program poleta, komunicirala z Zemljo in fotografirala obzorje. S pomočjo njenih fotografij so kasneje prišli do odkritja različnih slojev Zemljine atmosfere. Med poletom je 48-krat obkrožila Zemljo. Z dvema dnevnoma, 22 urami in 50 minutami je prekoračila skupen čas, ki so ga dotlej v vesolju prebili ameriški astronauti. Zapel bo deklški pevski zbor Danica z Vrha pod vodstvom Jane Drassich.



Prva kozmonavtkica

GORICA - Jutri Njoki na Vialu

Poseben večer v gostilni Primožič

Osem goriških gostiln je združilo moči, da bi skupaj promovirale krajevne dobrate. Med njimi je tudi gostilna Primožič, ki prireja jutri poseben večer, posvečen njokom. Pripravili bodo več vrst njokov - kruhove, polnjene s sirom, krompirjeve, češpljeve. Podoben večer so izpeljali že pred dnevi: ker je bil zelo uspešen, ga jutri ponavljajo. Poseben večer pripravljajo tudi za martinovanje, ki bo 8. novembra in na katerem bo za narodnozabavno glasbo poskrbel Dušan Kobal. »Skupaj z ostalimi goriškimi gostinci, s katerimi smo vzpostavili sodelovanje, smo prva tematska degustacijska srečanja priredili januarja, ko smo začeli z večerom, posvečenim goriškemu rdečemu radiču. Prepričana sem, da smo gostinci stopili na pravo pot, da brez konkurence med sabo lahko premostimo krizo in izboljšamo našo gostinsko ponudbo, ki združuje jedi iz slovenske, italijanske, avstrijske in srbohrvaške kuhinje. Z okusnimi recepti, dobro voljo, veseljem do dela bomo nedvomno prepričali svoje goste, da se še kdaj vrnejo v naše gostilne,« pravi Jasna Primožič. Rezervacije za jutrišnji večer v znamenju njokov zbirajo na telefonski številki 0481-82117.



Šolske vesti

TEČAJ SLOVENŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob ponedeljkih in sredo (19.00 - 20.30) na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51). Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Prvo srečanje bo 4. novembra. Kotizacija znaša 75 evrov. Za več informacij: tel. 0481.81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org).

MINI ŠOLA SLOVENŠČINE: Hiša pravljic in jezikovni center Poliglot iz Nove Gorice vabita otroke od 6. do 10. leta k vpisu na tečaj slovenskega jezika. Z novimi metodami poučevanja in skozi igro, pravljice, glasbo, ustvarjalni gib in likovno ustvarjanje bodo otroci na zabaven in učinkovit način bogatili svoje znanje jezika. Tečaj bo potekal ob torkih v Sovodnjah ali Doberdoba od 5. novembra dalje. Prijave in informacije na hisapra-vljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina Šolc).



Izleti

SPDG vabi na jesenski izlet, ob Martinu, v nedeljo, 17. novembra. Obiskali bodo Banjško planoto in se povzpeli na Lašek, najvišji vrh na tem območju, ki, čeprav samo za nekaj metrov, presega nadmorsko višino tisoč metrov. Seznanili se bodo s kovaško dejavnostjo in kulturnim izročilom. Na izletu - predvideno je okrog tri in pol ure zmerne hoje, bo udeležence spremljala domačinka, g. Lidija Vončina. Zaključili bodo z družabnostjo. Prevoz bo z lastnimi sredstvi. Izlet je primeren tudi za otroke z družinami. Zaradi organizacijskih zadev je zaželena prijava do 10. novembra na društvenem sedežu, ob četrtnih med 19. in 20. uro in pri odbornikih društva. Informacije po tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času.

SPDG prireja v nedeljo, 27. oktobra, izlet na Zajavor (1816 m) v Muzcih. Obvezna prijava in prisotnost na sestanku danes, 24. oktobra, ob 19. uri na društvenem sedežu. Informacije in prijave po tel. 320-1423712 ali andrej@spdg.eu (Andrej).

POHOD »SEDMIH ČUDES« bo v organizaciji KD Danica z Vrha potekal v nedeljo, 27. oktobra, z zbirališčem v športnem centru Danica med 8.30 in 9.30. Od tu bo pot pohodnike najprej vodila na Brstovec, potem bodo nadaljevali do znamenite kamnite, pastirske koče in do Rubijskega gradu, povzpeli se bodo proti gornjemu delu vasi, sledil bo postanek v kleti Rubijskega gradu in še vzpon na Škofnik; od tu bo še spust v vas do centra Danica, kjer bo pohodnike čakal topel obrok, otroci si bodo lahko privoščili tudi ježo s konjem v organizaciji »Škuares UOO«.

2. MARTINOV POHOD po mirenskem Krasu prireja kulturno društvo Sovodnje v nedeljo, 3. novembra. Zbirališče ob 8. uri pred Kulturnim domom v Sovodnjah, zatem se bodo pohodniki z avtom odpravili do štartne točke. Udeleženci, ki bodo s sabo imeli gorska kolesa se bodo lahko podali na mirenski Kras po gozdnih poteh. Skupno zbirališče na Cerju, kjer si bodo ogledali spomenik in muzej. Ob zaključku pohoda družabno kosilo v agriturizmu; informacije in vpisovanje po tel. 349-3666161 (Erik); za udeležence kosila predvpis obvezen do četrta 31. oktobra.



Obvestila

CIVILNA SLUŽBA ARCI GORICA obvešča, da je odprt razpis za selekcijo 6 prostovoljcev, ki bodo leto dni sodelovali pri projektu »Attiva-mente 2«. Na razpis se lahko prijavijo mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnje na sedežu ARCI SC (Korzo Verdi 51, Gorica) do 4. novembra, do 14. ure. Več o razpisu in projektih na spletnih straneh www.serviziocivi-

le.gov.it ter www.scn.arciserviziocivile.it; informacije: ARCI SC Gorica, tel. 334-1520179 (ob sredah med 9. in 12. uro) ali na gorizia@ascmil.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.); na račun 20 evrov.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da bodo v Gorici sestanki potekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. Delovanje na Goriškem bodo zaokrožila še dvomesečna sobotna snidenja v Doberdoba od 15. do 16. ure, na Vrhu od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Budala od 15.30 do 16.30; več na www.tabornikirmv.it.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na tradicionalni Partizanski pik-nik v nedeljo, 27. oktobra, ob 13. uri v gostilni Pri Miljotu pri Devetakih; vpisovanje še danes, 24. oktobra, po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) ali 0481-78192 (Joško Vižintin).

KŠD KRAS DOL-POLJANE obvešča, da bo danes, 24. oktobra, ob 20.30 na sedežu društva na Palkišču informativno srečanje z Matevžem, ki bo vodil tečaj standardnih in južnoameriških plesov za odrasle; informacije po tel. 338-3176605 (Katjuša).

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira tečaj ročnih del iz raznoraznih materialov, ki ga bo vodila Lucia De Lorenzo; informacije po tel. 347-1243400 (Magda) do konca oktobra.



Prireditve

OBČINA SOVODNJE bo polagala vence pri spomenikih padlim ob spominski svečanosti 1. novembra na Vrhu z odhodom izpred sedeža centra Danica ob 9.45; v Gabrjah ob 10.30; v Sovodnjah ob 11.15 najprej pri spomeniku in nato pri spominski plošči pri cerkvi; v Rupi ob 11.40; na Peči ob 12. uri, kjer bo osrednja slovesnost in daljši program ob 30-letnici spomenika.

V ŠTANDREŽU organizira VZPI-ANPI 1. novembra ob 10.45 polaganje cvetja v Domu Andreja Budala in ob 11.15 polaganje vencev pri spomeniku padlim v NOB, svečanost s taborniki, z vokalno skupino Sraka in govornikom Aljošo Sošolom.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja vsako soboto od 15. do 16. ure otroške urice namenjene otrokom vrtca in osnovne šole pod vodstvom Tanje Gaeta in njenih pomočnic; informacije po tel. 338-3176605 (Katjuša).

LABORATORIJI MUZIKOTERAPIJE za odrasle »Skupaj v krogu«, ki jih organizira krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje potekajo v športno-kulturnem središču v Pevmi pod vodstvom glasbene terapevte Sare Hoban (tel. 333-8139217).

ZDRUŽENJE ANDOS IZ TRŽIČA obvešča, da potekajo do 19. novembra vsak torek med 17. uro in 18.30 srečanja na temo žalovanja ob izgubi drage osebe na sedežu združenja v Ul. Galvani 1, na oddelku za prostovoljce v bolnišnici San Polo v Trziču; udeležba je brezplačna, obvezna je prijava na tajništvo združenja, ki je odprto ob torkih in sredo 9.00-12.00 (tel. 392-4572616, andos-monf@libero.it).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Baklado«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer moški pevski zbor Jezero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namenjen hospicu »Via di Natale«. **KATOLIŠKA KNJIGARNA** v sodelovanju z Založbo Mladika vabi danes, 24. oktobra, ob 10. uri »Na kavo s knjigo«. Predstavili bodo »Sumljive in abstraktne poezije« pesnice Irene Žerjal. **»KNJIGA OB 18.03«** v dvorani APT v goriški železniški postaji: danes, 24.

oktobra, bo predstavitev knjige »La donna che rincorreva le nuvole« Paolo Cosolo Marangon. Z avtorico se bo pogovarjal Roberto Covaz.

GORIŠKA SEKCIJA ZDRUŽENJA ITALIA NOSTRA prireja predavanje z naslovom »1938: Ostentazione del potere e architetture effimere a Roma e Gorizia« v palači Attems Petzeinstein na Trgu De Amicis v Gorici danes, 24. oktobra, ob 17. uri.

KULTURNO IN REKREACIJSKO DRUŠTVO ANDREJ PAGLAVEC iz Podgore prireja na društvenem sedežu v Ulici IV. Novembra v petek, 25. oktobra, ob 20. uri predavanje Alda Rupla o zgodovini, družbenih značilnostih in razvoju društvenega udejstvovanja v vasi. Ob tej priložnosti bo društvo odprlo tudi fotografsko razstavo domačina Edija Maligoja z naslovom »Ko smo bili še "Paglavci": utrinki društvene preteklosti«, ki bo na ogled do 31. oktobra.

»GLEDALIŠČE V GALERIJI« je naslov niza prireditev ob 30-letnici občinskega gledališča v Trziču, ki poteka v Občinski galeriji sodobne umetnosti v Trziču ob razstavi »Lo sguardo dentro l'emozione« (na ogled do 10. novembra); 25. oktobra ob 18. uri srečanje z gledališkim kritikom Robertom Canzianijem z naslovom »L'arte dello spettatore«; 8. novembra ob 18. uri Marta Cuscunà bo prebirala odlomke iz dela »Sull'imprescindibilità del teatro« Andreasa Wirtha; vstop prost.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 25. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige »Le "case di Dio" tra le case degli uomini. Le chiese di Gorizia«, ki so jo pripravili učenci razreda 3.A srednje šole Ascoli iz Gorice. V soboto, 26. oktobra, ob 10.30 bo predstavitev otroške knjige »Bianca vestito di neve«, ki jo je napisala in ilustrirala Anna Mattiuzzo; več na www.leg.it, vstop prost.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v soboto, 26. oktobra, ob 16. uri predstavitev knjige »Mare nero« Alberta Sorigea.

ZADRUGA ROGOS prireja ob tednu sesalcev 2013 »M'ammalia« predavanje raziskovalke Giovane Caputo in Francesce Iordan z naslovom »Ameriški nerc in nutrija: dva nezaželjena gosta?« v rezervatu ob otoku Cona pri izlivu Soče v soboto, 26. oktobra, ob 16. uri ter v nedeljo, 27. oktobra, ob 10.30 voden ogled v odkrivanju sesalcev, ki prebivajo v rezervatu; informacije in obvezna prijava po tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN na Trgu De Amicis v Gorici bo v nedeljo, 27. oktobra, ob 11. uri v sklopu razstave »La Provincia di Gorizia e Gradisca: autonomia e governo 1861/1914. Letture di un territorio«, ki je na ogled v grajskem naselju v Gorici, predstavitev restavriranega spominskega napisa 400-letnice prehoda Goriške grofije pod Habsburžansko rodbino; sledil bo aperitiv.

30 LET SPOMENIKA NA PEČI - krajevna sekcija VZPI-ANPI, občina Sovodnje in domača društva vabijo na slovesnost ob obletnici otvoritve, ki bo v petek, 1. novembra, ob 12. uri. Na sporedu pozdravni županje Alenke Florenčin, priložnostni nagovor predsednika goriške sekcije VZPI-ANPI Mirka Primožiča, recitacije in pesmi.



Mali oglasi

PRODAJAMO drva za kurjavo; tel. 348-5608988.

PRODAM peč na drva; tel. 340-2719034.



Pogrebi

DANES V RONKAH: 11.00, Giuliana Del Colle por. Borri iz hiše žalosti v Ul. Soleschiano 90/a v cerkvi Sv. Lorenca, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANCU: 12.00, Sergio Demarchi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.



Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.



Razstave

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ je na ogled razstava nagrade Franz Kafka Italia. Razstavljajo: Luciano Biban, Avelino De Sabbata, David Faganel, Anna Maria Fanzutto, Katia Gori, Andrej Kosič, Ada Renza Modotti, Franca Morandi, Alberto Quoco, Sergio Romano, Daniela Savini, Giovanni Toniatti Giacometti, Massimo Totolo, Adriano Velussi; do 31. decembra.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled skupinske razstave kulturnega združenja EN-DAS iz Trziča v galeriji ARS na Travniku v Gorici; do 26. oktobra od torika do sobote 8.30-12.30, 16.00-19.00.



Koncerti

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Trziču poteka do 7. marca niz koncertov z naslovom »Jazz in progress«. 25. oktobra, ob 20.45 bo nastopil duo Tonolo-Alfonso, vstop prost; več na www.ilcarsoincorso.it.



Gledališče

1. REVIIJA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA »Non ci resta che ridere!« v organizaciji društva za ovrednotenje ljudskih običajev v Podturnu bo v župnijski dvorani v Podturnu ob nedeljah ob 17.30: 27. oktobra »Il mistir dal menavacis« Maura Fontaninija, nastopa gledališka skupina Sin scussons scusas iz Romansa.

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD

v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 26. oktobra, ob 20.30 »Il berretto a sonagli« (Luigi Pirandello), nastopa gledališka skupina Compagnia dell'eclissi iz Salerno; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212). **»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013«** organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 3. novembra ob 17. uri ljudska drama »Razvalina življenja« (Fran Saleški Finžgar), nastopa KUD Polzela. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v petek, 25. oktobra, ob 20.45 koncert pevke Chiare z naslovom »Un posto nel mondo tour«; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

MUZIKAL O MATERI TEREZII »SVINČNIK ZANJ« bo v soboto, 26. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Skupina 30 mladih misijonske skupine Pridi bo s petjem in plesom predstavila zgodbo o življenju in delu blažene Matere Terezije; vstop prost, zbirali bodo prostovoljne prispevke za misijone.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 25. in 26. oktobra, ob 20. uri »Timon Atenski« (William Shakespeare, Thomas Middleton); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.



Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il quinto potere«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »La prima neve«.

DANES V TRZIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Cani sciolti«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il quinto potere«.

Dvorana 4: 18.10 - 20.10 - 22.10 »Una piccola impresa meridionale«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.30 »La vita di Adele«.

**V Söldnu brez Vonnove**

SÖLDEN - Uvod v novo sezono svetovnega pokala v alpskem smučanju, ki se bo začel v soboto v Söldnu, bo minil brez ameriške zvezdnice Lindsey Vonn. Štirikratna skupna zmagovalka svetovnega pokala bo izpustila preizkušnjo na ledeniku Rettenbach in vrnitev načrtuje konec novembra oziroma v začetku decembra v ZDA. 29-letna Vonnova se bo po hudi poškodbi tako v belo karavano predvidoma vrnila na domačem terenu v Beaver Creeku.

**Herrera s kartoni v knjigo rekordov**

PORTO - Nogometaš Porta Hector Herrera (23 let) se je na tor-kovi tekmi lige prvakov med Portom in Zenitom iz St. Peterburga (0:1) neslavno vpisal v knjigo rekordov, saj je v le 20 sekundah prejel dva rumena kartona. Mehičan (na sliki) je dobil drugi rumeni in posledično tudi rdeči karton že v šesti minuti. Najprej je naredil prekršek nad nasprotnim napadalcem, nato pa je dobil drugi rumeni karton, ker je pri izvajanju prostega strela prekmalu stekel iz živega zidu.

**ODBOJKA
Damir Kosmina
začel sezono
s porazom**

Damir Kosmina, naš poklicni odbojkar, ki brani od letos barve društva Olimpia iz Bergama, je neuspešno začel prvenstveno sezono. Čeprav je bil sam najboljši tolkač svojega moštva, v vlogi ko-ordinatorja je dosegel 19 točk, je Bergamo izgubil uvodno gostovanje pri Padovi proti moštvu Trebaseleghe. Končni izid je bil 3:1 (25:23, 18:25, 25:23, 25:21). Trebaseleghe je novinec, lani je bil v B2-ligi nasprotnik Sloge Tabor, ki ga je aprila letos v Repnu tudi premagala, napredovanje pa si je zagotovil v zadnjem krogu.

Kosmina, nekdanji igralec Sloge in tržaškega Adriavolley, je bil še do lani član moštva iz Verone v A1-ligi.

V ZAPORU - Belgijska policija je pred tekmo lige prvakov med Anderlechtom in pariškim PSG priprla kar 76 navijačev, od teh 60 Francozov, za katere velja prepoved spremljanja nogometnih tekem. Ob tem je policija priprla šestarico Francozov in tri Poljake, ki so si skočili v lase ne železniški postaji.

SMRT - Tri dni po dvoboju, v katerem je izgubil po konckoutu, je v bolnišnici v San Diegu, umrl 26-letni boksar Francisco Javier Leal, ki je veljal za enega od upov mehiškega boksa.

KOŠARKA - Evropski pokal, 2. krog: Asvel - Union Olimpija 64:56 (20:10, 30:28, 46:42). Olimpija: Joksimović 5, Salin 7 Gailius 18, Bubnić

5. Augustus 7, Drobnjak 6, Stepheson 8.

POKAL - Nogometaši Gorice, velenjskega Rudarja in ljubljanske Olimpije so si na prvih četrtfinalnih tekmah pokala Slovenije prigrabili prednost pred povratnimi srečanji. Gorica je z 1:0 v gosteh premagala Aluminij, Rudar je bil doma s 4:0 boljši od Celja, Olimpija pa je v Stožicah z 2:0 ugnala Domžale.

NOGOMET - V Ligi prvakov nesrečen poraz solidnega Juventusa v Madridu proti Realu

Tudi nekaj smole

Real Madrid - Juventus 2:1 (2:1)

Strelca: Cristiano Ronaldo v 4. in (11-m) 28., Llorente v 22. min.

Real (4-3-3): Casillas; Arbeloa, Pepe, Sergio Ramos, Marcelo; Khedira, Illarramendi (od 72. Isco), Modric; Di Maria (od 84. Morata), Benzema (od 67. Bale), Cristiano Ronaldo.

Juventus (4-3-3): Buffon; Caceres, Barzagli, Chiellini, Ogbona (od 73. Giovinco); Vidal, Pirlo (od 60. Asamoah), Pogba; Marchisio, Llorente (od 50. Bonucci), Tevez.

MADRID - V Ligi prvakov je sinoči največ zanimanja požel dvoboj velikanov Real Madrida in Juventusa. Madridčani so vodili že po štirih minutah, ko je podajal Angela di Marie izkoristil Cristiano Ronaldo. Turinčani so izenačili v 22. minuti prek Fernanda Llorenteja, največ zaslug za gol pa ima Paul Pogba, ki je iz težkega položaja z glavo podal nazaj v kazenski prostor, tam pa je bil na pravem mestu španski napadalec. Italijansko veselje je trajalo le štiri minute, saj je Real znova vodil, enajstmetrovko je uspešno izvedel Ronaldo, potem ko ga je v gneči v kazenskem prostoru po nepotrebnem objel in zrušil Chiellini. To je bil klasičen primer prekrška, ki ga sodniki v Italiji skoraj vedno spregledajo, tuji - v Madridu je sodil Nemec - pa skoraj vedno kaznujejo. Juventus se je v še večjih težavah znašel v 48. minuti, ko je neposredni rdeči karton nerazumljivo dobil branilec Giorgio Chiellini. Trener Conte je bil tedaj prisiljen žrtvovati Llorenteja, v igro pa je poslal branilca Bonuccija. Kljub igralcu manj se Juventus ni predal, čeprav si večjih priložnosti ni mogel priigrati, morda je bil nad Vidalom celo storjen prekršek za najstrožjo kazen. Real ni več igral pod pritiskom in je upočasnil svoj ritem, morda tudi zato, ker ga v soboto čaka prvenstveni derbi proti večnemu tekmeccu Barceloni.

EVROPSKA LIGA - Danes tudi: 19.00 Apollon Limassol - Lazio; 21.00 Fiorentina - Pandurii Targu Jiu in Waregem - Maribor.



Cristiano Ronaldo zadetek po enajstmetrovki

ANSA

SKUPINA A						
Leverkusen - Šahtar 4:0, Manchester United - Real Sociedad 1:0						
Manchester U.	3	2	1	0	6:3	7
Leverkusen	3	2	0	1	8:5	6
Šahtar	3	1	1	1	3:5	4
Real Sociedad	3	0	0	3	1:5	0
PRIHODNI KROG (5.11.): Šahtar - Leverkusen, Real Sociedad - Manchester U.						

SKUPINA B						
Real Madrid - Juventus 2:1, Galatasaray - Copenhagen 3:1						
Real Madrid	3	3	0	0	12:2	9
Galatasaray	3	1	1	1	6:9	4
Juventus	3	0	2	1	4:5	2
Copenhagen	3	0	1	2	2:8	1
PRIHODNI KROG (5.11.): Juventus - Real Madrid, Copenhagen - Galatasaray						

SKUPINA C						
Anderlecht - Paris St. Germain 0:5, Benfica - Olympiacos 1:1						
PSG	3	3	0	0	12:1	9
Olympiacos	3	1	1	1	5:5	4
Benfica	3	1	1	1	3:4	4
Anderlecht	3	0	0	3	0:10	0
PRIHODNI KROG (5.11.): Paris St. Germain - Anderlecht, Olympiacos - Benfica						

SKUPINA D						
CSKA Moskva - Manchester C. 1:2, Bayern - Viktoria Plzen 5:0						
Bayern	3	3	0	0	11:1	9
Manchester City	3	2	0	1	6:4	6
CSKA	3	1	0	2	4:7	3
Viktoria Plzen	3	0	0	3	2:11	0
PRIHODNI KROG (5.11.): Manchester City - CSKA, Viktoria Plzen - Bayern München						

ODBOJKA - Liga prvakov

ACH bi v Piacenzi lahko izsilil tie-break

Copra Elier Piacenzi - ACH Volley 3:1 (-18, 24, -14, -23)
Piacenza: Marra, Le Roux, Partenio, Papi 10, Fei 17, Kaliberda, Simon 13, Zlatanov 16, Tencati 1, Vettori 16, De Cecco 1.

ACH Volley: Flajs 12, Pokeršnik 10, Klobučar 1, Pleško, Čuk 5, Bregant 13, Ropret 2, Fabjan Rašić 6, Brulec, Vidič 7, Koncilja.

PIACENZA - V Piacenzi presenečenja ni bilo. Slovenski prvaki so se italijanskim podprvakom in enim od favoritov letošnje lige vsaj na trenutke dobro upirali, imeli priložnosti, da si priborijo vsaj točko, a jih zaradi nezbranosti v zaključku četrtega niza niso izkoristili. Kakovost in tudi izkušnost sta bili na strani Italijanov, za katere igrajo izkušeni nekdanji italijanski reprezentanti Simone Papi, Alessandro Fei, Hristo Zlatanov in odkritje letošnjega EP Vettori.

Ljubljanska ekipa je lahko tekmo začela sproščeno, saj v njej enostavno ni imela ničesar izgubiti. Mnogo pomembnejši obračuni jih čakajo v nadaljevanju, ko naj bi se borili za drugo mesto v skupini. Slovenci so predvsem po zaslugi Korošča Jana Pokeršnika osvojili drugi set, v četrtem pa imeli pri izidu 20:19 priložnost, da bi prišli do dveh točk prednosti, vendar so napravili dva protinapada, v končnici pa je v ospredje stopil 40-letni Papi.

KOLESARSTVO - Predstavili Tour 2014

Dirka ni po želji lanskega zmagovalca

Za Froomeja preveč gorskih etap - Spomin na 1. svetovno vojno

PARIZ - Tour de France, najprestižnejša kolesarska dirka na svetu, bo prihodnje leto potekala tudi v spomin na milijone padlih v I. svetovni vojni. Okroglih 100 let po začetku spopadov se bo najbolj znana kolesarska dirka na svetu spomnila na milijone padlih v zgodovinsko eni najbolj krvavih vojn, saj bodo kolesarji na poti do Elizejskih polj, poljan prevozili kar nekaj prizorišč hudih bitk, ki so bila med štiriletno vojno zravnana z zemljo. Peta etapa se bo začela v belgijskem Ypresu, v Flandriji, kjer je potekala ena od najbolj intenzivnih bitk med nemškimi in zavezniškimi silami. Šesta in sedma etapa bosta obiskali Arras, Chemin des Dames, Verdun in Douaumont, prizorišča ključnih bitk, kolesarji pa bodo gostovali tudi v Reimsu v pokrajini Champagne, kjer so nekoč kronali francoske kralje. Tako se bo tudi francoska pentlja pridružila številnim kome-moracijam po Franciji, Evropi in vsem svetu v spomin na to vojno.

Že 101. izvedba Toura bo imela šest gorskih etap, posebnost pa je tudi, da bo na sporedu le ena vožnja na čas, kar bo

prvič po letu 1950. Tako bo res bolj naklonjena dobrim »plezalcem«.

Branilec naslova bo v Keniji rojeni Britanec Chris Froome, ki dirka za moštvo Sky, je pred časom izjavil, da se veseli Toura prihodnje leto in da upa, da bo na sporedu čim več kronometrov in čim manj zahtevnih gorskih vzponov. Zdaj je dobil ravno nasprotno.

Froome je letos dobil 100. francosko pentljo in potrdil britansko prevlado na dirki, potem ko je lani njegov rojak Bradley Wiggins postal prvi Britanec z zmago na Touru. Britanci računajo še na tretjo zaporedno zmago, še posebej, ker se bo dirka 5. julija 2014 začela na severu Anglije v Leedsu, na Otoku pa bodo uvodne tri etape; tretja 8. julija bo obiskala univerzitetno mesto Cambridge in se končala v Londonu pred Buckinghamsko palačo. Največji tekmecc Froome naj bi bili lani kralj gorskih etap Kolumbijec Nairo Quintana, zmagovalca Gira Italijan Vincenzo Nibali in dvakratni zmagovalca Toura Španec Alberto Contador.

Dirka se bo končala 26. julija na Elizejskih poljanah.

TEK - 18. Ljubljanski maraton

Prijavljenih 14 tisoč udeležencev iz 40 držav

Od letos so povezani s Celovcem in Trstom

LJUBLJANA - Slovenska prestolnica bo konec tedna, 26. in 27. oktobra, gostila 18. ljubljanski maraton. Za nedeljske teke na 42, 21 in 10 km se je prijavilo 14.714 udeležencev iz 40 držav ter še 4973 osnovnošolcev, 931 srednješolcev in 1793 predšolskih otrok za sobotne teke.

»Dosegli smo polnoletnost, zato upamo, da bodo udeleženci zadovoljni in da se bomo po njej oddahnili tudi organizatorji. Pomembno bo vreme. Letos naj bi bilo vreme zelo toplo, mraz in tudi sneg. Zaradi zoženja Slovenske ceste bomo verjetno za 20. maraton pripravili načrt za izvedbo celotnega 42 kilometrskega kroga; zdaj se teče dva kroga, kar bo nov velik korak v našem razvoju. Povezali smo se tudi s Celovcem in Trstom v pokal Alpe-Jadran. S tem želimo povečati udeležbo in s sistemom nagrad motivirati tekmovalce k čim boljšim izidom,« je dejal Andrej Razdrih, predsednik organizacijskega odbora.

Poleg rekreativcev bo na ljubljanskem maratону nastopilo še 12 vrhunskih tujih tekačev in šest tekačic. Predlani je na 42 km zmagal Kenijec Daniel Too z rekordom proge (2:08,25), ki bo tudi letos na startni listi s številko 1. V ženski konkurenci je rekord proge Kenijka Kilel Cheptonui dosegla leta 2009, ko je zmagala s 14. časom sezone na svetu (2:25,24). Cheptonuijeve letos ne bo, lanski naslov pa bo branila Etiopijka Workenesh Tola.

V nedeljo se bo tek na 10.000 m začel ob 8.30, teka na 42 in 21 kilometrov pa ob 10.30, že 10 minut prej bo start paraplegikov na najdaljši razdalji. Proračun prireditve je okrog 850.000 evrov.



NOGOMET - Goran Kocman o Triestini in tržiškem UFM

»Brez vezne vrste ne prideš daleč«

Predsednik Krasa Goran Kocman dobro pozna nogometno D-ligo. Repensko društvo je namreč v treh letih kar dvakrat napredovalo iz elitne v nekdanjo meddeželno ligo, vendar se je moralo od nje obkrajati posloviti po le enem letu igranja, saj je bila za Kras D-liga vsakič prehud zalogaj. Prav zaradi tega je najbrž naš podjetnik najboljši sogovornik za analizo vse prej kot pozitivnega začetka sezone Triestina in tržiškega UFM. Obe ekipi sta namreč lani napredovali iz elitne lige; Ufm neposredno, Triestina po repasažu. Triestina ima po osmih krogih osem točk na lestvici, tržiška enajsterica pa je prvo zmago osvojila šele v nedeljo in ima skromnih pet točk. Kocman smo vprašali, ali je presenečen nad tako skromnim začetkom obeh ekip, ki sta lani v elitni ligi mleli nasprotnike:

»Moram priznati, da me tako slab začetek obeh ekip sploh ne preseneča. Mislim, da Triestina drago plača slabosti v vezni liniji. Prepričan sem, da brez solidne zvezne linije ne prideš nikamor. To smo mi pre-

verili lani. V drugem delu smo se okrepili z Giordanom in še z nekaterimi igralci in skoraj nam bi uspel preobrat. Triestina ima zelo dobra napadalca, kot sta Godeas in Sessolo, a če ni vezne linije, ki ta igralca zalaga z uporabnimi žoge, tudi dober napadalec ne more priti do izraza. Isto velja za tržiški Ufm, ki ravno tako nima vezne linije na ravni D-lige. Morda ima Triestina celo za odtенок slabšo vezno linijo kot Ufm, ki se je zdaj okrepil s Stanijem. Manjka jima režiser, ki bi vodil ekipo. Vezna linija je motor neke ekipe, brez motorja pa ne greš nikamor.«

Brez novih okrepitev se torej ekipi ne bosta pobrali?

Težko bo. Triestina ima sicer nekaj kakovostnih igralcev, ki pa ne zadostujejo za kritje hib vezne linije. Če uspejo kupiti solidnega organizatorja igre, bi se lahko celo prebili med prvih pet ekip. Prvo mesto je po takem začetku že nedosegljivo, ob tem da sta Pordenone in Marano zelo solidni ekipi in sta prvenstvo dobro začeli. Monfalcone bo do zadnjega na spodnjem delu razpredelnice in odkrito povedano jim ne pripisujem veliko možnosti za obstanek.

Stanje obeh ekip potrjuje, da je med elitno lin D-ligo velik kakovostni razkorak.

Nedvomno, razlika je velika. Lani so bili vsi pametni, Costantini in ostali, ko so govorili o Krasu. Kras je zgrešil to, ni naredil tega, itd. Oni pa so očitno naredili



Kocman meni, da bi Žlogar koristil tudi Triestini KROMA

letos iste napake. Triestina je boljša od Trziča, a niso je gradili ravno smotrno.

Po dveh takojšnjih izpadih ste se verjetno marsikaj naučili: bi v primeru novega napredovanja najprej posegli v okrepitev vezne vrste?

Gotovo najprej na sredini. Čeprav mislim, da nekaj dovolj kakovostnih igralcev za D-ligo že imamo. Mislim, da bi Triestina z igralcem, kot je Giordano, bila že bistveno boljša. Tudi Žlogar bi jim prav prišel.

Ali težave ob napredovanju v D-ligo veljajo le za našo deželo?

Ja, saj je vidna razlika že med elitno ligo v Fjk ali v Venetu. Tam se dela veliko bolje na mladinski ravni, kar ne velja za tržiško in goriško pokrajino. Ekipa iz Pordenona ali Veneta imajo poleg tega na razpolago veliko večji rezervoar, iz katerega črpajo mlade igralce.

Poleti je prišlo do polemik med Triestino in tržiškimi amaterskimi društvi: kakšni pa so odnosi med Triestino in Krasom?

Vljudni. Nimamo težav, vendar sploh ne sodelujemo. Kar pa me izredno moti je, da se je o nas, ko smo lani igrali v D-ligi, malo ali nič pisalo, medtem ko ima letos Triestina v isti ligi vsak dan prostora, kot da bi igrala v A-ligi.

Kaj pa Kras?

Iz kroga v krog igramo boljše. Ekipa je kakovostna ter izkušena. Če se bo vse izteklo po načrtih, bi se morali na koncu sezone veseliti napredovanja. A zmagati prvenstvo ni nikoli lahko. (I.F.)

KARATE Priznanje za Sergija Štoko

Predsedstvo italijanske državne karate zveze Fikta je »duši« slovenskega karate kluba Shinkai Sergiju Štoki podelila črni pas 6. Dan. Gre za priznanje za njegovo trenersko in organizacijsko delo v okviru zveze. Štoka je podpredsednik deželnega odbora, mojster, trener, državni sodnik in odgovoren za sodnike v naši deželi. V tradicionalnem karateju je Štoka zdaj edini v deželi FJK, ki se lahko ponaša s tako visoko kvalifikacijo. Vse do 5. stopnje se Dan pridobi na podlagi opravljenega izpita, od 6. do najvišjega 10. Dan pa je »ad honorem«. Posebni črni pas mu bodo uradni podelili marca v kraju Salsomaggiore.



Obvestila

SK DEVIN prireja Smučarski sejem od 6. do 17. novembra 2013 v nakupovalnem centru GranDuino v Devinu s sledečim urnikom: zbiranje rabljene opreme: sreda 6. in četrtek 7. novembra od 10. do 19.30. Prodaja: Sobota 9. in 16. novembra od 10. do 19.30 in Nedelja 10. in 17. novembra od 10. do 19.30 - Pon. 11., Tor. 12., Sre 13., Čet. 14., Pet 15. novembra od 15.30 do 19.30. Prevzem neprodane opreme: Ponedeljek 18. in Torek 19. novembra od 10. do 19.30

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., od 18. do 21. ure; sobota, 9., od 16. do 21. ure; nedelja, 10., od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org



KOŠARKA - U19

Tokrat slabša igra Jadrana

Servolana - Jadran ZKB 86:71 (11:15, 40:36, 67:51)

Jadran: Regent 4, Coretti, Sardoč 4, Mattiassich 15, Gregori 2, Leghissa 5, Ridolfi 31, Peric 2, Sternad n.v., Kocijančič 8, trener Mura.

Niso vsi porazi enaki. Prejšnji teden so mladinci ŠZ Jadran v Vidmu potegnili krajši konec po dobrem nastopu, v torek pa so proti Servolani dokaj odpovedali. V prvih dveh četrtinah so z dobro obrambo zakrili nerazpoloženost v napadu, v tretji četrtini pa so zelo neugodni gostitelji s play-makerjem Cernicem in zelo izboljšanim visokim Macorattijem na čelu zadeli koš po vsaki akciji, Jadran pa ni ustrezno reagiral. Za nameček si je že v prvi minuti zadnje četrtine prislužil peto osebno napako visoki Leghissa. »To je bila naša doslej najslabša tekma. Žal mi je, ker sem pogrešal željo in borbenost, ki smo ju pokazali na prejšnjih tekmah,« je poraz komentiral trener Mura.

ŠZ Jadran: avtobus za Firenze

AŠZ Jadran bo ob priliki gostovanja državne C-lige v Firencih proti ekipi Dragons Firenze organiziral 1. in 2. novembra dvodnevni izlet v Firence. Izlet bo samo ob zadosten vpisu, vsaj 40 udeležencev. Vse potrebne informacije in prijave do sobote, 26. t.m. pri društvenih odbornikih ali pri blagajni sobotne domače tekme ali na tel. 338-6985052 (Damian) ali 334-3241205 (Peter).

PLANINSKI SVET

Pot po Robu

Slovensko planinsko društvo iz Trsta načrtuje za prihodnjo nedeljo, 27. oktobra prijeten jesenski planinski izlet po odseku razgledne poti, ki se vije po robu nad Vipavsko dolino med Colom (627m) in Predmejo (875m). Domačini ji pravijo kar pot po Robu. Slednja ne predstavlja velikih vzponov, poteka v glavnem po planoti, le trikrat se skalni greben planote Gora bolj markantno dvigne: z vzhoda najprej na Kovk (961m), nato na Sinji vrh (1002m) in Obli vrh (1109m), pred vrati Trnovskega gozda nas preseneti še naravno Otlisko okno. Pot, ki slovi po izredno lepih razglednih točkah in širnih razgledih na Primorskem, je v jesenskem času, ko gozd zažari, še posebno sugestivna in povsem odgovarja pridobljenemu slovesu.

SPDT-jevci, ki se bodo na izlet podali z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, pa bodo prehodili le del poti, ki meri v celoti preko 15 kilometrov. Tura je primerena za vse, nujna so pohodniška obutev in primerna oblačila. Zbirališče ob 7.30 na Opčinah pri hotelu Danev. Za morebitne informacije lahko pokličete na telefonsko št. 3384913458 (Franc) ali na št. 040 413025 (Marinka).

Polaganje venca v dolini Glinščice

V teh dneh, ko se še posebej spominjamo svojih dragih in vseh tistih, ki so se pred nami trudili za iste ideale, bomo člani slovenskega planinskega društva Trst počastili spomin na našo dobrotnico in navdušeno planinko Vekoslavo Slavec in na bivše člane, žrtve nacističnega terorja.

Zbrali se bomo v sredo, 30. oktobra 2013 ob 14.00 uri trgu v Boljuncu. Najprej bomo obiskali domače pokopališče, kjer bomo položili cvetje na grob naše dobrotnice. Nato se bomo podali na spominski pohod pod Jugove stene v dolino Glinščice, kjer

so pred trinštiridesetimi leti člani SPDT, v ohranjanje spomina na padle žrtve, postavili skromno obeležje trem bivšim članom, perspektivnim alpinistom: bratoma Justu in Dofiju Blažina in Tezeju Šavronu, ki so žrtvovali svoje mlado življenje za boljšo bodočnost. Pri obeležju se je začel, v zadnjih letih so jo podaljšali do morja, tudi zamejska vezna pot Vertikala, planinska pot ljubezni in sožitja med narodi, ki povezuje slovenske kraje in vrhove vzdolž državne meje med republikama Slovenijo in Italijo. Pri obeležju bo krajša spominska slovesnost s polaganjem venca.

Martinovanje

V nedeljo, 10. novembra 2013 priverja Slovensko planinsko društvo Trst tradicionalno Martinovanje ali tako imenovano Kostanjevo nedeljo. Člani in prijatelji, pridružili se jim bodo tudi člani pobratenege društva Integral iz Ljubljane, se bodo zbrali ob 8.45 pri Ljudskem domu v Križu. Sledil bo pohod po vasi in kraškem robu, kjer se odpirajo edinstvene razgledne točke. Domačinka Erka Bezin bo med pohodom opisovala kriške zanimivosti. Izlet je primeren za vse, predvsem za mlade družine z otroki. Sledilo bo prijateljsko druženje s peko kostanja.

Iz organizacijskih razlogov vabimo člane, da se prijavijo do torka, 5. novembra na tel. številko 040 22 0155 (odgovarja Livio) ali pri odbornikih planinskega društva.

Tečaj AO SPDT v polnem teku

Letošnji tečaj plezanja v organizaciji članov alpinističnega odseka SPDT je prijavil kar 11 navdušenih tečajnikov. Program tečaja je predvideval 11. oktobra v Gregorčičevi dvorani predavanje himalaista in člana društva Dušana Jelinčiča z naslovom 3x8000. Navzoče tečajnike in plezalce SPDT je predavatelj očaral z ze-

lo kvalitetnim in pristnim pripovedovanjem in predvajanjem slik. V nedeljo 13. oktobra je bil na vrsti obisk plezališča v Doberdolu. Zbralo se je kar lepo število tečajnikov in inštruktorjev odseka. Tečajniki so se tako preizkusili, pod budnim očesom že izkušenih članov AO SPDT, v plezanju kot prvi v navezi. Plezali so večino kratke smeri četrte stopnje. V četrtek 17. oktobra pa je bilo na vrsti praktično predavanje in plezanje v društveni telovadnici, ki se nahaja v centru Zarja v Bazovici. Člani odseka so tečajnikom pokazali in skupaj z njimi urili vrhno tehniko, prevezovanje in pravilno napredovanje na stenah. V soboto 19. oktobra pa so plezali v grabčevi steni nad Boljuncem. Tečajniki so tako splezali lepo število smeri predvsem dolgih in lažjih. Že vsi solidno vodijo kot prvi v navezi. V torek 22. oktobra pa je v društveni telovadnici sledilo predavanje in urjenje v spuščanju po vrvi. V petek 25. oktobra pa bo na vrsti predavanje Erika Švaba v prostorih male dvorane Prosvetnega doma na Opčinah, z začetkom ob 20h. Toplo vabljeni. (AO SPDT)

SPDG: Jesenski izlet na Banjšice v vzponom na Lašček

Jesenski izlet na Lašček, spoznavanje naravnih in kulturnih znamenitosti, obisk v »domači« kovačiji. To in še marsikaj drugega je v programu izleta - martinovanja, ki ga pripravlja Slovensko planinsko društvo Gorica, v nedeljo, 17. novembra.

Lašček je najvišji vrh Banjšic (1071 m) z enkratnim razgledom na Tržaški zaliv, Furlanijo ter venec spodnjih Bohinjskih gora. Pot do vrha ni zahtevna, saj je pešačenje v glavnem po gozdnih poteh in kolo-vozih. Le v zaključnem delu, proti vrhu, je nekaj minut strmine. Speljana je mimo samotnih domačij, nekatere so že opuščene in razpadajoče, v druge pa kot kaže se vra-



ča življenje. Kar precejšnja nadmorska višina - med 800 in 1000 metri - ter skopa zemlja na kraški podlagi je prebivalce tega območja silila k iskanju dodatnega načina preživetja. Na Planoti, kakor sami imenujejo območje, so se že pred davnimi desetletji lotili kovaštva. Z obrtjo so se ukvarjali kar doma in izdelovali drobna orodja za kmetijstvo. Znani so (bili) lokovski »faviči«. Zanimiv je način poselitve planote, kjer večjih strmenih naselij skorajda ni, pač pa niz manjših zaselkov. Kljub dolгим in hudim zimam poznajo na Planoti tudi Hudojužno, dalje Gorico in že nekaj prav zanihiv krajevni imen bi lahko navedli. Na krožni poti na Lašček - hoje bo okrog dobre tri ure - nas bo spremljala domačinka g. Lidija Vončina. Prav tako na ogledu kovačije in drugih zanimivosti. Izlet je primeren tudi za družine z otroki. Prevoz bo z lastnimi sredstvi.

Zaradi organizacijskih zadev, je obvezna prijava, najkasneje do 10. novembra in to na sedežu društva ob četrtkih, ali pri odbornikih. Podrobnejše informacije nudi Vlado tel. 0481/882079 v opoldanskem času.

Planinski koledar 2014

SPDG je poskrbelo za nabavo določene števila stenskega planinskega koledarja 2014. Publikacija je že na razpolago članom in prijateljem na sedežu društva, oziroma pri odbornikih.

Najnovejša publikacija PZS prinaša niz barvnih posnetkov iz slovenskega gor-skega sveta.

primorski_sport

facebook





VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.



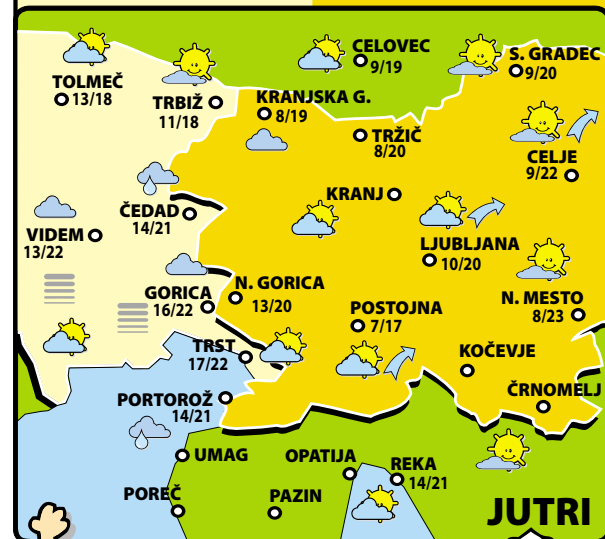
Vremenska fronta, ki se nahaja nad severno Italijo se bliža naši deželi, pred njo dotekejo jugovzhodni tokovi. Med petkom in soboto se bo nad Italijo okrepil anticiklon, v višjih plasteh bo zrak zelo suh v nižjih pa se bo zadrževala vlaga.

Po vsej deželi bo ponoči in zjutraj oblačno. V spodnji nižini in na obali se bodo pojavljale zmerne padavine; po nižinah pa močne. V hribovitem svetu bo količina dežja večja. Možne bodo tudi nevihte. Ob morju bo pihal zmeren jugovzhodnik in padavine bodo skromnejše in manj pogoste. Popoldne bo dež postopoma ponehal; proti večeru bo v nižinskem pasu možna megla.

Danes bo pretežno oblačno, rahel dež se bo občasno pojavljal v večjem delu Slovenije, le na jugovzhodu bo večinoma suho. Več padavin bo v zahodnih krajih, predvsem ob morju lahko tudi zagrmijo. Veter bo prehodno oslabil. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, najvišje dnevne od 16 do 21 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo oblačno vreme; manj oblačnosti bo na območju Trbiža. Ob morju se bo lahko tudi začelo delno razjasnilo. Po nižinah in v Predal-pah bo lahko rahlo rosilo. Od večera do jutra se bodo v spodnji nižini pojavljale goste meglice ali megla.

Jutri, v soboto in nedeljo bo v vzhodnih krajih dokaj sončno in toplo. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno. Ponekod na zahodu države bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. Spet bo pihal jugozahodni veter.



DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 18.05
Dolžina dneva 10.32

LUNINE MENE
Luna vzide ob 22.05 in zatone ob 13.10

NA DANAŠNJI DAN
1947 – Niz zelo hladnih oktobrskih juter se je še nadaljeval. V Celju je bila najnižja temperatura -8,2 °C, v Žirih se je ohladilo do -7,8 °C, v Stari Fužini do -6,7 °C in v Ljubljani do -3,7 °C. V Slovenj Gradcu so ob 7. uri zjutraj namerili -7,0 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.10 najvišje 18 cm, ob 5.08 najnižje -8 cm, ob 11.03 najvišje 29 cm, ob 18.25 najnižje -34 cm.
Jutri: ob 0.10 najvišje 18 cm, ob 5.08 najnižje -8 cm, ob 11.03 najvišje 29 cm, ob 18.25 najnižje -34 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 21	2000 m	 8
1000 m	 15	2500 m	 6
1500 m	 11	2864 m	 3

UV indeksi po sredi dneva v krajih z jasnim vremenom do 3.

Ford T, ikona v zgodovini avtomobilizma

Fordov model T, ki ga vidimo na posnetku iz leta 1923, so izdelovali neprekinjeno od leta 1908 do 1927, skupaj jih je zavozilo na ceste astronomsko število 15 milijonov. Avto je pogonjal 2863 kubični motor, "tiny Lizzie", kot so ga Američani poimenovali, je imel 2 prestavi + vzvratno, imel je lesena platišča, od leta 1915 pa tudi električne žaromete, zmožen pa je za takratne razmere vrtnoglavo hitrost 68 km na uro. Leta 1908 je bil na prodaj za 825 dolarjev.



Raziskava o prometu v velemedstih

Da je Rim eno najbolj kaotičnih mest, kar zadeva promet, ni nobena skrivnost, je pa v dobri družbi. Castrol in Tomtom sta s skupnimi močmi pripravila zanimivo analizo prometa, kjer so skušali ugotoviti, kje je največ zastojev oz. kje se vozniki največkrat ustavijo in speljejo. Močno prednjačijo vozniki v Rimu (30.513.339 krat), Carigradu (21.596.566 krat), Torontu (20.024.752 krat) in v Ciudad de Mexico (17.999.273 krat). A te številke predstavljajo skupno število zaustavljanj vseh izmerjenih voznikov za obdobje enega leta. Če pogledamo povprečje, potem so številke drugačne. Največkrat se vozniki zaustavijo in speljejo v Carigradu (31.200 krat), sledijo mehiška prestolnica (30.480 krat), Moskva (29.520 krat), Peking (28.200 krat), Sankt Petersburg (28.080 krat), Rim (28.080 krat) in Džakarta (28.080 krat). Najbolj prijazna mesta za voznike pa so Cape Town, Toronto, Göteborg, Abu Dhabi in Rotterdam.

NEW YORK - Razveljavljen nakup taksijev

Nissan ob milijardo dolarjev vreden posel

Newyorški državni sodnik Shlomo Hagler je odločil, da mestna komisija za takse in limuzine (TLC) nima pooblastila, da bi lahko prisilila podjetja in posameznike v nakup le določenih modelov vozil. S tem je padel v vodo načrt župana New Yorka Michaela Bloomberg, da poenoti floto okrog 13 tisoč mestnih taksijev.

TLC je leta 2011 na razpisu kot taksi prihodnosti izbrala avtomobil enoprostorec nissan NV-200, ki bi ga morali od 28. oktobra voziti vsi taksisti. Na odločitev TLC so se pritožili lastniki večjih taksi podjetij. Sodnik je ugotovil, da ni zakona, ki bi določal, da morajo biti vsi taksi enaki. Menjava mestnih taksijev je milijardo dolarjev vreden posel, zato se tožarjenje šele začne. Vsaj začasno so si

oddahnili taksisti in lastniki podjetij, ki bi morali od 28. oktobra obvezno kupovati NV-200, ki stane okrog 30 tisoč dolarjev. Sprejemanje zakonov je v pristojnosti mestnega sveta in TLC je po mnenju sodnika prekoračila svoja zakonska pooblastila. TLC, ki je ena od mestnih agencij, je že napovedala pritožbo.

Newyorčane glede taksijev zanima le to, da jih hitro, varno in za zmerno ceno v ogrevanih avtomobilih pozimi in klimatiziranih poleti pripeljejo na cilj. Nissan nove takse že proizvaja v Mehiki in pogodba mu zagotavlja, da mu mesto vrne vse stroške, če pogodba ne bo uresničena. Mesto se bo lahko podalo na sodišče s trditvijo, da ni samo odstopilo od pogodbe, ampak je to ukazalo sodišče.

KIA - Korejci ponujajo varno in varčno vozilo

Carens je od prejšnjega modela podedoval samo ime



Da smo si na jasnem: od starega carensa ima novi carens le ime, vse drugo je KIA spremenila, seveda na bolje. Tokrat gre za srednje velikega enoprostorca, ki je od carensa podedoval ime, od starega carnivala, ki odhaja v pokoj, pa prostornost in 7 sedežev.

Kia Carens je le eden od dveh kompaktnih enoprostorcev, ki so pred kratkim prišli na evropsko tržišče in je osvojil 5 zvezdic na letošnjih Euro NCAP testih. 5-vratna, 5- ali 7- sedežna Kia si je prislužila visoke ocene za zaščito odraslih (94%), zaščito otrok (76%), varnostno opremo (81%) in zaščito pešcev (64%). Carensova standardna varnostna oprema vključuje 6 varnostnih zračnih blazin, opozorilnike za (ne)priprave varnostne pasove (spredaj, zadaj), stabilnostni sistem ESC, pomoč pri speljevanju v klanec HAC (Hill Assist Control), ki preprečuje pomikanje vozila navzdol in sistema ESS (Emergency Stop Signal), ko v primeru močnega zaviranja začnejo utripati vse zavorne luči, ki zadaj vozeča vozila opozarjajo na nenadno zaviranje.

Novo 457 cm dolgo vozilo ponuja 2 različici in 3 motorne agregate, dva dizla in enega bencinskega. Turbodizla imata 1700 kubikov in zmoreta 115 oz. 136 Km, njuna poglavitna lastnost pa je varčnost. Povezana sta s 6-stopenjskim ročnim menjalnikom, za 136-konjsko različico pa dobite za doplačilo tudi sekvenčno avtomatiko. Posebnost je sistem Flexsteer, ki vpliva na odzivnost volana.

Carens je zanesljiv in prostoren avto, ki se seveda ne odlikuje s posebnimi zmogljivostmi, je pa varen in varčen družinski avto. Naprodaj je že za manj kot 20 tisoč evrov.

Pripravil Ivan Fischer

NEMŠKA RAZISKAVA - V krajih, kjer sneg ni pogost obiskovalec

Celoletne gume tam najboljša rešitev

Sredi novembra se bomo avtomobilisti morali opremiti z zimskimi gumami ali vsaj imeti s seboj v prtljžniku snežne verige. Če bomo hoteli potovati v Avstrijo, bomo to morali storiti še 15 dni prej, saj v Avstriji stopi v veljavo zimski režim že 1. novembra.

Nekateri se bodo odločili za zamenjavo letnih z zimskimi gumami, drugi se bodo zanesli na verige, nekateri pa so se tako in tako odločili za celoletne pnevmatike, ki so, če sodimo po raziskavi nemške organizacije GTÜ (Gesellschaft für Technische Überwachung) in klub ACE (Auto Club Europa), še najboljša izbira.

Raziskava je vzela v poštev zimске pnevmatike, obnovljene zimске pnevmatike, letne pnevmatike in celoletne pnevmatike in jih preizkusila v treh disciplinah: vožnja po snegu, vožnja po mokri cesti in vožnja po suhi cesti.

V vožnji po snegu ni bilo posebnih presenečenj, ker se je tu najbolj izkazala zimska pnevmatika, medtem ko je letna pnevmatika popolnoma spodletela. Bolj napet je bil snežni dvoboj med obnovljeno zimsko pnevmatiko in glavnim protagonistom, celoletno gumo, ki se je izkazala mnogo boljše od obnovljene zimске.

Zanimivo je bilo predvsem pri vožnji po mokrem cestišču: pri zaviranju je tokrat blestela letna pnevmatika, vendar ji je hitro splavanje (aquaplaning) odvzelo vse možnosti za zmago. Boljša je bila obnovljena zimska pnevmatika, ki pa je kiksnila v ovinkih, ker takšna pnevmatika uporabniku ne zagotavlja odličnih voznih lastnosti ob hitri vožnji skozi ovinke. Povprečno se je odrezala tudi celoletna pnevmatika, ki ni blestela po nobenem kriteriju (zavorna pot, aquaplaning, vozne lastnosti na cestnem krožišču ter na ostalih cestah).

Kot je logično, je pri vožnji po suhi cesti blestela predvsem letna pnevmatika, ki je na testih dosegla tudi najkrajšo zavorno pot (od 100 do 0 km/h), ki je približno 10 metrov krajša kot pri obnovljeni zimski pnevmatiki. Letna pnevmatika je zmagala tudi na področju voznih lastnosti skozi ovinke, kjer ji "zimska četa" (zimska pnevmatika, obnovljena zimska pnevmatika in celoletna pnevmatika) zaradi lamelne zasnove enostavno ni mogla slediti.

Končna nemška ugotovitev je, da so celoletne pnevmatike povsem primerna alternativa strokno zimskim pnevmatikam, vendar je ob tem vseeno potrebno upoštevati, da ob vožnji po snegu niso boljše od snežnih specialistov, zato jih priporočajo predvsem ljudem, ki se z avtomobilom ne vozijo prav pogosto ali pa živijo v krajih, kjer sneg ni stalna popotnica obiskovalcev. Kar se dogaja tudi pri nas.



Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Serija: Una grande famiglia **23.20** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.40 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.: NCIS **20.30** 23.20 Dnevnik **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Kviz: Un minuto per vincere **23.35** Aktualno: Il grande comero

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra Nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **14.50** Tg Regione - Leonardo **15.05** Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: La signora del West **15.50** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nad.: Scandal **21.55** Nad.: The Newsroom **23.00** Gazebo

Rete 4

6.10 Televendita Media Shopping **6.25** Nan.: Chips **7.20** Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all' italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik in vremenske napovedi **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21



16.35 Film: Air Force – Aquile d'acciaio
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano
21.10 Dok.: Life – Uomo e natura

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in

vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.00 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Film: Matrimonio a Parigi (kom.) **23.15** Super Cinema

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Provaci ancora Gary **9.45** Nad.: Royal pains



10.35 Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanke: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nan.: Community **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Nan.: CSI – New York **22.05** Nad.: The Following **23.55** Show: Le Iene

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Servizio pubblico

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 16.30 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** Risanke, otroške nanizanke in oddaje **10.40** Kviz: Male sive celice (pon.) **11.25** Odd.: Razred zase **11.55** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrita **14.20** Slovenci v Italiji **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Risanke in odd. za otroke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.30** Infodnev **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Osmi dan **23.35** Svetlo in svet

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.20** Dobra ura **11.40** Dobro jutro **14.20** 19.00, 23.15 Točka **15.55** Evropski magazin **16.20** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **16.45** Mostovi – Hidak **17.25** Dok. serija: Resnica o levih **18.15** Točka preloma **18.50** Dok. serija: Village folk **19.50** Žrebanje deteljice **19.55** FI-FA Magazin **20.30** Nogomet: evropska liga, Zulte Waregem – Maribor, prenos

Slovenija 3

6.00 19.50, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik televizije Maribor **6.35** Primorska kronika **7.35** 20.00, 22.30, 23.55 Aktualno **8.00** Poročila **8.25** Beseda volilcev **9.00** 18. redna seja Državnega zbora, prenos **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.40** Za poslanskimi klopmi **21.30** Žarišče **21.50** 23.05 Kronika **22.00** Odkrita **23.10** Odmevi

Koper

14.00 23.50 Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Odissea isolana **15.30** Le parole più belle **16.00** City folk **16.30** K2 **17.00** Slovenski magazin **17.30** Pogovor z... **18.00** Izostreitev **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četrtekova športna oddaja **19.30** Io che amo solo te **20.00** Serija: Al bed and breakfast **20.30** Film: Doppio intrigo **22.20** Kino premiere **22.50** Izostreitev **23.20** Sledi

Tv Primorka

8.00 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura **8.35** 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Videostrani, sledi Seja občinskega sveta občine Postojna, posnetek **17.30** Žogarija v Postojni **18.00** Na Postojnskem **19.30** Predstavljamo: slovenska mladinska kuharska reprezentanca **20.00** Kmetijska oddaja **21.00** Preverjamo kakovost **21.30** Predstavljamo **22.00** Glasbeni večer, sledi ta Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.30** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.55** 15.50 Nad.: Rožnati diamant **12.05** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.05** Nan.: Pod eno streho **14.00** Nad.: Naša mala klinika **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.00 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Je bella cesta **22.30** Nad.: Zvit in prebrisan **23.25** Nan.: Kaliforniciranje

Kanal A

6.55 Risane serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.05** Faktor strahu ZDA **10.00** 17.05 Nan.: Na kraju zločina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Malo za šalo **13.05** Nan.: Trenutki pred smrtjo **14.00** 19.25 Nan.: Veliki pokovci **14.30** Film: Hitri in drzni 3 (akc.) **16.30** 18.00 19.55 Svet **16.35** Nan.: Šola za pare **19.00** Nan.: Dva moža in pol **20.05** Film: Preživeli **22.10** Film: Peklenska meja

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Zgoriške scene; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mlad val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti – 29. nad.; 18.00 Kulturne diagonale; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.30 Jutranja kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 RK svetuje; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Od glave do rapa; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska na-

Rai Četrtek, 24. oktobra
Raimovie, ob 21.15

Quiz show

ZDA 1994

Režija: Robert Redford

Igrajo: John Turturro, Ralph Fiennes in Martin Scorsese

New York, leta 1958. Po televizijski postaji NBC predvajajo kviz Twenty-one. Že nekaj tednov neustavljivo zmaguje Herbie Stempel, žid iz Brooklyna, ki je zaslovel prav zaradi svojega talenta v odgovarjanju na zahtevna vprašanja. Njegovo neskončno znanje, mu je omogočilo, da je že zmagal bajno vsoto denarja.

Ko pa organizator oddaje Dan izzve, da gledanost vpada, odloči, da mora nujno nadomestiti Herbieja z drugim, lepšim konkurentom. Od zmagovitega Stempela tako zahteva, da zgreši enega od odgovorov in omogoči lepšemu Charlesu Van Dorenu, da postane novi prvak. Ubogi Stempel se kmalu kesa, da je sploh ugodil Danu in ga zato toži.

Redfordovo delo, v katerem v manjši vlogi opazimo tudi Martina Scorseseja, je predvsem kritika neizprosne show buisnessu.

VREDNO OGLEDA



Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v

kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.

Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-

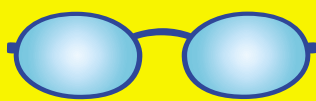
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;

za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,

imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja

samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

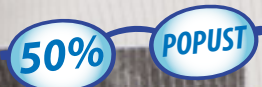
SPACCIO OCCHIALI VISION®



OPTIČNI CENTRI

**SONČNA IN
KOREKCIJSKA OČALA
PRIZNANIH ZNAMK S**

**50%
POPUSTOM**



www.spacciocchialivision.it

**SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA
TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI**

Sledite nam:



facebook

Postanite fan naše strani!

facebook.com/spacciocchialivision

S TEM ODREZKOM BOSTE V NAŠIH PRODAJNIH
MESTIH DOBILI DODATNI POPUST V VIŠINI

Na ceni korekcijskega ali sončnega
okvirja. Ponudba ni združljiva z
drugimi tekočimi akcijami.

Za nakup v vrednosti nad 100 evrov

**POHITITE, PONUDBA VELJA
DO 30.11.2013**

20€

CODOGNÈ (TV) - VISNADELLO (TV) - MESTRE (VE)
PORTOGRUARO (VE) - JESOLO (VE) - VIDEM
TAVAGNACCO (UD) - CODROIPO (UD) - GORIZIA
FONTANAFREDDA (PN) - SESLJAN (TS)
MONTECCHIO MAGGIORE (VI) - TREVILOLO (BG)
CAPRIOLO (BS) - REZZATO (BS) - CARAVAGGIO
(BG) - PESSANO CON BORNAGO (MI) - ERBA (CO)
QUINTO DI TREVISO (TV) - CITTADELLA (PD)

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/1 - Tel. +39 040 299516

Drž. Cesta 14 proti Trstu. ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

GORICA

Ulica Trieste 225/1 - Tel. +39 0481 520311

ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135 - Tel. +39 0432 660524

V TRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO

Najdete nas v prvem nadstropju (vhod iz športnega oddelka)

400 KVM POVRŠINE Z VEČ KOT 7000 PAROV OČAL NA OGLED!